

TILINPÄÄTÖS 2022

PORNAISTEN KUNTA

Kunnanhallitus 29.3.2023 § 77

SISÄLLYSLUETTELO

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys	4
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	5
1.5 Kunnan henkilöstö	6
1.6 Ympäristöasiat	6
1.7 Muut ei taloudelliset asiat	6
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	6
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	7
2. SELONTEKO KUNNN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	9
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	11
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	11
3.2 Toiminnan rahoitus	13
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	14
5. KOKONAISTULOT JA –MENOT	15
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	16
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	16
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	16
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ..	16
6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	17
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	19
8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	20
8.1 Hallinto- ja taloustoimiala	20
8.1.1 Keskusvaalilautakunta	21
8.1.2 Tarkastuslautakunta	22
8.1.3 Yleishallinto	22
8.1.4 Henkilöstöhallinto	23
8.1.5 Elinkeinoelämän kehittäminen	25
8.1.6 Maaseutuhallinto	26
8.1.7 Sosiaali- ja terveystoimi	26
8.2 Kuntakehitystoimiala	28
8.2.1 Tekninen hallinto	29
8.2.2 Kaavoitus	29

8.2.3	Kiinteistötoimi.....	30
8.2.4	Liikenneväylät ja yleiset alueet	31
8.2.5	Vesihuoltolaitos	31
8.2.6	Maa- ja metsätilat	31
8.2.7	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	32
8.3	<i>Sivistystoimiala</i>	33
8.3.1	<i>Sivistystoimen hallinto</i>	34
8.3.2	<i>Varhaiskasvatus</i>	34
8.3.3	<i>Esi- ja perusopetus</i>	36
8.3.4	<i>Kirjasto- ja kulttuuripalvelut</i>	38
8.3.5	<i>Vapaa-aikapalvelut</i>	41
9.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	47
10.	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	49
11.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	52
12.	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA	53
13.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	54
13.1	Tuloslaskelma.....	54
13.2	Rahoituslaskelma	55
13.3	Tase.....	56
13.4	Konsernilaskelmat	57
14.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	60
14.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	60
14.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	62
14.3	Tasetta koskevat liitetiedot	65
14.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	65
14.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	67
14.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	68
14.5	Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	70
15.	VESIHUOLTOLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	72
16.	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	80
17.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	82
18.	LIITTEET.....	83

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Pornaisten kunnan taloudellista asemaa voidaan pitää kohtuullisen hyvänä. Vuoden 2022 tulos oli kuitenkin alijäämäinen, mikä johtuu pääosin Keusoteen liittyvien kustannusten ylityksestä sekä HUS:n alijäämän kasvusta loppuvuonna 2022. Muita kunnan alijäämään vaikuttaneita syitä olivat Ukrainan sodan aiheuttaman Euroopan laajuisen taloustilanteen vaikutukset energian- ja elintarvikkeiden hintoihin. Kunnan asukasluku laski koko vuoden ajan ja asettui vuodenvaihteessa juuri ja juuri yli 5000 rajan.

Kunnan taseen ylijäämä on noin 11 miljoonaa euroa. Koska kunnan investoinnit ovat pysyneet maltillisina, on ne voitu rahoittaa pääosin kassavaroin. Kunnan lainakantaa saatiin edelleen vähennettyä ja kunnalla on velkaa enää alle 1200 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2022 kunta myi vain kolme tonttia ja sen myötä tonttien myyntitulot jäivät alle budjetoidun. Tämän voi arvioida johtuneen yleisen taloustilanteen heikkenemisestä.

Suunta näyttäisi vuoden 2023 alun perusteella kuitenkin kääntyneen parempaan, sillä tonttivarauksia on alkuvuonna tehty jo useita. Kunnassa on tarjolla laaja skaala erilaisia ja erikokoisia tontteja.

Uusi kuntastrategia hyväksyttiin kunnanvaltuuston toimesta keväällä ja sen pohjalta uudistettiin myös organisaatiota. Kuntaan perustettiin uusi kuntakehitysjohtajan virka, jonka myötä panostetaan aiempaan määrätietoisemmin maanhankintaan, tontti- ja yritysalue-markkinointiin sekä kunnan yleiseen tunnettuteen. Näiden myötä uskotaan asukasluvun lähtevän vähitellen nousuun strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kunnanjohtajan ja hallintojohtajan eläköitymisten myötä kunnassa aloitti uusi kunnanjohtaja 1.10. ja talous- ja viestintäjohtajan virka lakkautettiin ja ko. viran viranhaltija siirrettiin hoitamaan 1.10. perustettua hallinto- ja talousjohtajan virkaa.

Pornaissa panostettiin vuoden 2022 aikana erityisesti ikäihmisten palvelujen kehittämishankkeisiin. Näitä ovat edelleen käynnissä oleva ikäihmisten palvelukortteli-hanke sekä kotona asumisen tuki -hanke. Hankkeiden pohjalta laaditaan esityksiä ikäihmisten asumisen ja palveluiden kehittämiseksi.

Kulunut vuosi oli viimeinen kuuden kunnan yhteisen Keusote-kuntayhtymän toimintavuosi. Vuosi oli tappiollinen ja tämä myös heikensi kunnan tilinpäätöstä merkittävästi. Kunnan luottamushenkilöt ja viranhaltijat pyrkivät varmistamaan hyvinvointialueen lähipalvelut, kuten terveysaseman, valtion järjestämistä vastuulla toimivan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa.

Pornaisten strategian päämääränä on myös vahvistaa Pornaisten mainetta yritysmyönteisenä kuntana, jonka talous on tasapainossa. Pornainen on asukkailleen viihtyisä ja yhteisöllinen kunta, joka edistää omilla toimillaan kestävä kehitystä.

Investointien osalta saatiin päätökseen Linnunlaulun päiväkodin laajennus sekä kevyen liikenteen väylä vanhan Porvoontien ja Vähä-Laukkoskentien välille. Kestävän liikkumisen hanke valmistui kesäkuussa ja sen pohjalta kunta pyrkii kehittämään erityisesti kevyen liikenteen väyliä, selvittämään mahdollisuuksia joukkoliikennepalvelujen lisäämiseksi sekä kunnan sisäisen palvelulinjan käynnistämiseksi.

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.3.2022 § 5 uuden organisaatorakenteen, joka on esitetty myöhemmin alla taulukkomuodossa. Organisaatiouudistuksen keskeisin muutos oli entisen kuntakehitystoimialan jakaminen kahteen uuteen toimialaan; tekninen toimiala ja kuntakehitystoimiala. Kunnan johdossa tapahtui organisaatiouudistuksen ohella muitakin muutoksia, kun sekä kunnanjohtaja että hallintojohtaja eläköityivät syksyllä 2022. Uusi kunnanjohtaja aloitti tehtävässään 1.10.2022 ja uusi kuntakehitysjohdaja 1.9.2022. Hallintojohtajan ja talous- ja viestintäjohtajan virat lakkautettiin ja tilalle perustettiin uusi hallinto- ja talousjohtajan virka 1.10.2022 alkaen.

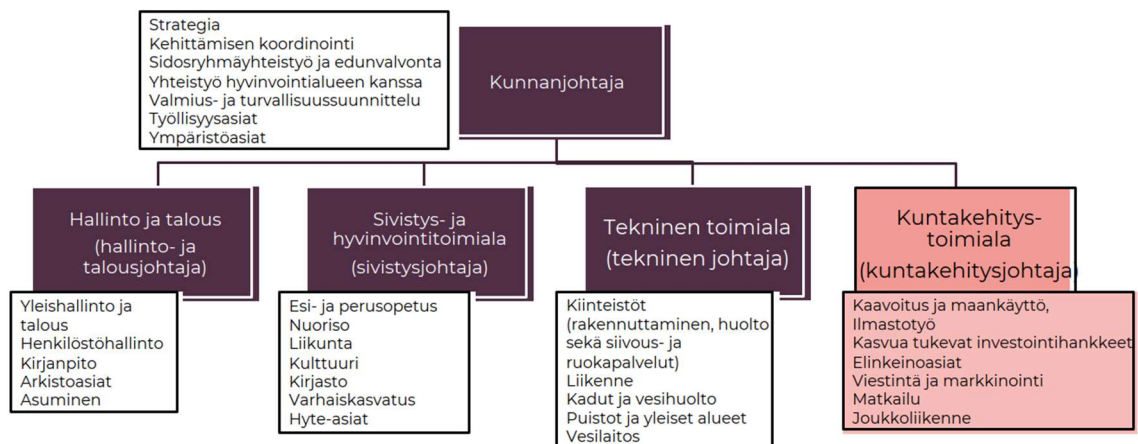
Organisaatiouudistus astui virallisesti voimaan 1.10.2022, mutta kunnan talousarviorakenteessa muutos toteutetaan vasta 1.1.2023 alkaen. Tilinpäätökseen sisältyvä talousarvion 2022 toteutumisvertailu on siten toteutettu talousarviorakenteen 2022 mukaisena.

Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymä on tuottanut 1.1.2019 alkaen kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut, kun Mäntsälän ja Pornaisten kunnan yhteistoiminta-alue Mustijoen perusturva lopetti toimintansa. Varhaiskasvatus siirtyi tässä yhteydessä myös takaisin Pornaisten kunnan hoidettavaksi.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelupalvelut tuottaa Askolan kunta isäntäkuntaperiaatteella. Nivos Vesi Oy hoitaa kunnan vesilaitoksen toimintaa.

Kunnan organisaatio 1.10.2022 alkaen:

Uusi viranhaltijaorganisaatio

Tilivelvollisten luettelo

Toimielin

Kunnanhallitus

Sivistyslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvollinen

Kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, tekninen johtaja, kuntakehitysjohdaja

Sivistyslautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Keskusvaalilautakunnan jäsenet

Kunnanvaltuusto

Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttää vaaleilla neljäksi vuodeksi valittu kunnanvaltuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet.

Valtuuston kokoonpano vuonna 2022:

Autio Jukka (ps)	Kippilä Jarkko (kesk)	Parviainen Kai (ps)
Husso Vesa-Pekka (kesk)	Kuusela Osku (kok)	Runolinna Liljan-Kukka (sdp)
Huusko Mari (vihr)	Laukka Jorma (sdp)	Ruskeepää Esa (kok)
de Jong Peter (kok)	Liu Päivi (sdp)	Tukiainen Johanna (kesk)
Juntunen Juha (ps)	Miettinen Mikael (kok)	Valve Mari (ps)
Järvenpää Kaarina (sdp)	Nieminen Tea (kesk)	Vilenius Jenni (ps)
Kalek Aija (kesk)	Paananen Kristiina (liik)	Vilkman Jenny (kesk)
Karhunen Otto (kesk)	Palmgren Vesa (sdp)	Virkki Juha (kesk)
Kilpeläinen Antti	Palviainen Erja (sdp)	Virtanen Harri (sdp)

Valtuuston puheenjohtajana toimi Harri Virtanen, I varapuheenjohtajana Tea Nieminen ja II varapuheenjohtajana Mari Valve.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja valvoo kunnan etua. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja tekee sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet. Kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kunnanhallituksen kokoonpano 2022:

Lokakuusta 2022 alkaen:

Virkki Juha (kesk)	pj
Runolinna Liljan-Kukka (sdp)	I varapj
de Jong Peter (kok)	II varapj
Kalek Aija (kesk)	jäsen
Juntunen Juha (ps)	jäsen
Nyrhivaara Henna (ps/sit)	jäsen
Palviainen Erja (sdp)	jäsen

tammi-syyskuu 2022:

Virkki Juha (kesk)	pj
Runolinna Liljan-Kukka (sdp)	I varapj
Vilén Mika (kok)	II varapj
Kalek Aija (kesk)	jäsen
Juntunen Juha (ps)	jäsen
Nyrhivaara Henna (ps/sit)	jäsen
Palviainen Erja (sdp)	jäsen

Esittelijänä kunnanhallituksessa toimii kunnanjohtaja.

1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2022 ennusteiden mukaan noin 1,9 %. Talouskasvu pirstui maailmanlaajuisesti alkuvuonna 2022, kun koronarajoituksia purettiin ja COVID-19 pandemia väistyi ihmisten mielistä. Suomen talous kasvoi ripeästi koko alkuvuoden, kunnes Venäjän hyökkäys Ukrainaan hyydytti kasvun. Vuonna 2023 talouden ennakoitaan ajautuvan lievään taantumaan, ja sen myötä BKT supistuu arvioilta noin 0,5 %. Taantuman syynä ovat Venäjän hyökkäyssodan kärjistämä energiakriisi ja elinkustannusten nopea nousu. Vuosille 2024 ja 2025 ennustetaan BKT lievää kasvua, noin 1,5 % per vuosi.

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 9,1 prosenttia. Vuoden 2022 keskimääräinen hintojen nousu oli 7,1 prosenttia. Kuluttajahintojen muutokseen vaikutti erityisesti energian hintojen kallistuminen. Kuluttajahintojen nousu oli poikkeuksellisen suuri ja vastaavanlaisia hintojen nousuja nähtiin edellisen kerran 1980-luvun alussa.

Kuntaliiton keräämien tilinpäätösarvioiden 2022 perusteella kuntien menot kasvoivat ripeästi. Kuntien keskimääräisesti hyviä tuloksia selittivät lähinnä poikkeukselliset ja kertaluonteiset erät, kuten omaisuuden myyntivoitot. Vuodet 2020 ja 2021 olivat kuntataloudessa poikkeuksellisia vuosia koronapandemian johdosta. Valtion maksamat korona-avustukset vahvistivat kuntataloutta tilapäisesti tilikausilla 2021 ja 2020. Tilinpäätösvuonna 2022 edellä mainitut avustukset kunnille ja kuntayhtymille jäivät selvästi edellisiä vuosia pienemmiksi.

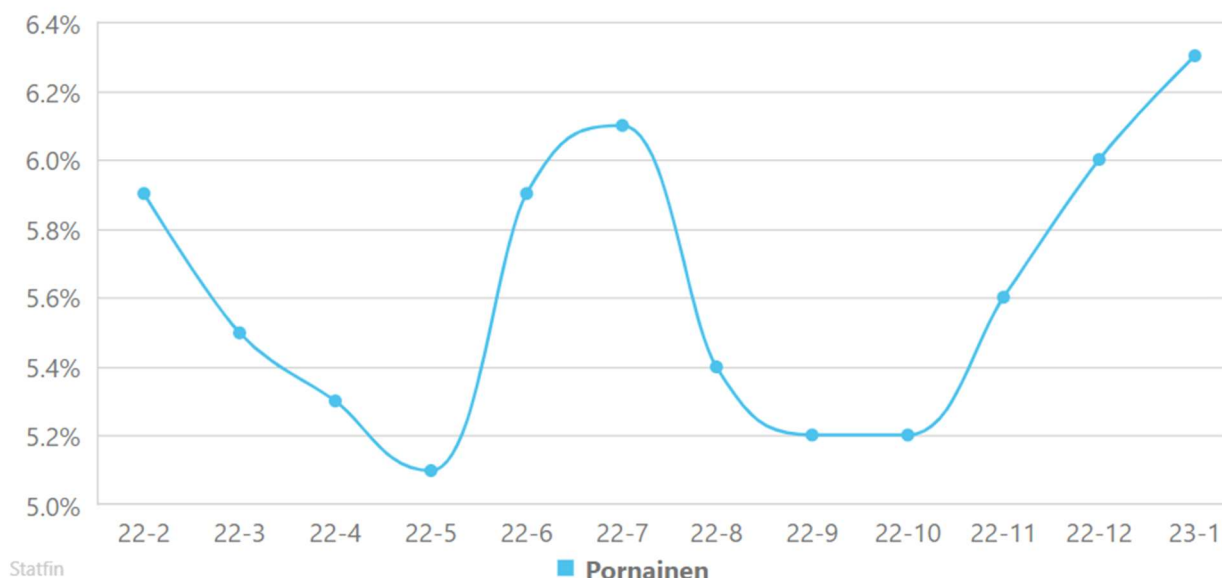
Kuntien toimintakulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan n. 5 %. Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät kuitenkaan välittyneet kuntatalouteen voimallisesti vielä 2022 ja kustannusten kasvun ennakoidaankin jatkuvan myös 2023. Pornaisten toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 n. 10 %. Suurimpana selittävänä tekijänä oli sosiaali- ja terveysmenojen n. 13 % kasvu.

Kuntien toimintatulot laskivat ennakkotietojen mukaan n. 1,9 %. Verotuloissa kasvua oli 5,3 % ja valtionosuuksissa laskua 6,5 %. Pornaisten toimintatuloissa oli laskua edelliseen vuoteen n. 6,7 % johtuen pitkälti omaisuuden myyntivoittojen edellisvuotta alhaisemmasta kertymästä. Pornaisten verotuottojen kasvu asettui valtakunnallisen keskiarvon tuntumaan ollen n. 5,5 %. Valtionosuudet Pornaisissa kasvoivat n. 4,8 %.

Velkamäärä kääntyi kunnissa keskimäärin jälleen kasvuun vuonna 2022. Pornaisissa käytettiin lyhytaikaista kuntatodistuslainaa paikkaamaan investointien aiheuttamaa tilapäistä rahoitusvajetta. Kuntatodistuksia oli käytössä 1,6 miljoonaa euroa tilinpäätöshetkellä. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden aikana n. 2,6 miljoonaa euroa, joten kunnan kokonaisvelkamäärä laski edelleen. Maailman talouden häiriöt näkyivät meilläkin korkojen nousuna, mutta kunnan maltillisesta velkamäärästä johtuen, korkomenot Pornaisissa eivät merkittävästi kasvaneet edellisestä vuodesta.

Pornaisten työllisyystilanne säilyi lähes edellisen vuoden tasolla. Työttömyysaste oli joulukuussa 6,0 % (ed. vuosi 6,5 %). Työttömyysaste oli vuoden lopussa Uudenmaan maakunnan kolmanneksi alhaisin, mutta työttömyysaste oli nouseva ja jatkunut alkuvuonna 2023 edelleen nousevana.

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

Pornaisten tulos jäi lopulta n. 1,0 miljoona euroa alijäämäiseksi johtuen sote-menojen kasvusta, omaisuuden myyntivoittojen alhaisesta määrästä, energian ja elintarvikkeiden hintojen noususta, varhaiskasvatuksen kustannusten kasvusta päiväkotihoidossa olevien lasten lukumäärän kasvaessa sekä yksityiskiinteistön viemäri vahingon korvausvastuun aiheuttamasta tilinpäätökseen kirjatusta pakollisesta varauksesta.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Maailmanlaajuinen Covid 19 –pandemia vaikutti kunnan talouteen vuosina 2020 ja 2021 positiivisesti valtion maksamien korona-avustusten kautta. Korona-avustuksia saatiin myös vuonna 2022, mutta korvaukset jäivät selvästi vuotta 2021 pienemmiksi. Pornainen sai vuonna 2021 korona-avustuksia 1,6 milj. euroa, jotka vaikuttivat Keusoten maksuosuuksia vähentävästi. Tilinpäätökseen 2022 vaikuttavia korona-avustuksia saatiin vain 0,5 milj. euroa, jotka edellisvuotta vastaavasti huomioitiin maksuosuuksissamme Keusotelle. Sosiaali- ja terveysmenot olisivat vuonna 2021 kasvaneet ilman korona-avustuksia n. 5 %, kun taas vuonna 2022 kasvua sote-menoissa oli jo peräti 13 %.

Kunta myi vuonna 2021 tontteja 11 kappaletta, jotka toivat kunnalle myyntivoittoja n. 0,5 milj. euroa. Tilinpäätösvuonna tontteja myytiin vain 3 kappaletta, joten myyntivoitot (n. 0,1 milj. euroa) laskivat edellisestä vuodesta 0,4 milj. euroa ja alittivat myös talousarvioon varatun myyntivoittovarauksen 0,3 milj. euroa.

Maailman talouden häiriöt näkyivät myös Pornaisissa erityisesti energian hintojen nousuna. Energiakulut kasvoivat lähes 0,2 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Kunnan verotulot olivat alkuperäistä talousarviota paremmat. Verotulojen kasvu oli valtakunnallista keskiarvotasoa.

1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2022 yhteensä 201, joista määräaikaista henkilöitä oli 43. Keskimääräinen henkilöstömäärä tilikaudella 2022 oli 218,75 (2021; 210,67).

Sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 4368 kalenteripäivää. Sairauspoissaolopäiviä kertyi edellisvuotta enemmän, kun kasvua oli 887 kalenteripäivää. Koko henkilöstön keskimääräinen sairausloman pituus oli 20,0 kalenteripäivää, mikä on 4,3 kalenteripäivää enemmän kuin edellisenä kalenterivuonna.

Koulutuksiin osallistui tilikauden aikana 78 henkilöä, koulutuspäiviä oli yhteensä 205.

Henkilöstömenot olivat yhteensä 9.403.050 €. Tästä summasta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 7.628.103 €. Eläkekulut olivat 1.533.851 € ja muut henkilöstösivukulut 241.096 €. Henkilöstökorvausten määrä oli 114.398 €. Henkilöstökulut kasvoivat 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatyönantajien keskimääräinen henkilöstökulujen kasvu oli 2 % luokkaa.

Tilikaudelta on laadittu erillinen henkilöstöraportti.

1.6 Ympäristöasiat

Tilikaudella ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristöön liittyviä tapahtumia, joilla olisi vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen.

Pornaisten kunta järjesti ilmastoseminaarin 2.11.2022. Seminaarissa esiteltiin Pornaisten kuntaan liittyviä ilmastotoimia sekä tulevaa ilmastolakia. Syksyllä 2022 uutta ilmastolakia täydennettiin kuntien ilmastosuunnitelma velvoitteella ja muutoksenhakua koskevalla sääntelyllä. Ilmastolain eduskunta hyväksyi lopulta 9.12.2022. Laki astuu voimaan 1.3.2023.

Ilmastotyön lisäksi 2022 vuoden lopulla kilpailutettiin uusituvan energian kuntakatselmus. Tarjouskilpailutuksen voitti Benet Solutions Oy, joka aloitti työt joulukuussa 2022. Uusiutuvan energian kuntakatselmukseen saatiin Business Finlandilta myönteinen rahoituspäätös. Ympäristömääräyksien päivitystyö aloitettiin vuonna 2022 ja tästä järjestettiin kuulemis-/keskustelutilaisuus ja päätöksentekoon ne tulevat kuluvan vuoden keväällä.

Vuoteen 2030 ulottuvassa kuntastrategiassa yhtenä viidestä strategisesta päämäärästä on esitetty ”Kohentaa hiilineutraalia Pornaista”. Strategian toimeenpano on käynnissä.

1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi kunnan viranhaltijajohto noudattaa Kuntaliiton yleiskirjeessä 17/2017 annettua ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu merkittäviä riskejä korruptioon tai ihmisoikeuksien toteutumattomuuteen liittyen.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023 ja sen myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueen rahoitettavaksi. Kuntien tuleva rahoituspohja uudistuksen jälkeen on vielä osittain avoinna ja riskinä on, että kuntien rahoituspohja vielä merkittävästi heikkenisi tulevina vuo-

sina. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvu vuonna 2022 vaikuttaa kunnan tulevaan rahoitus-pohjaan valtionosuuksien vähentymisenä. Kuntien ja hyvinvointialueiden lopulliset rahoituslaskelmat ja toistaiseksi pysyvät siirtymätasaus määritellään vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella.

Euroopassa helmikuun 2022 lopussa syttynyt Ukrainan sota nosti energian ja elintarvikkeiden hintoja sekä vaikutti korkotason nousuun. Merkkejä siitä, että konflikti ratkeaisi pian, ei ole. Maailman talouden häiriöt uhkaavat viedä Suomen taloustaantumaa, jonka pitkäaikaisella kestolla olisi myös vaikutusta Pornaisiin.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 7.3.2023 § 35 Pornaisten merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Riskienarviointia tehdään kunnassa säännöllisesti ja työ käsittää riskien tunnistamisen, riskitasojen määrittämisen, riskeihin varautumisen sekä toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Sosiaali- ja terveystenot kasvoivat edellisestä vuodesta peräti 13 %. Sosiaali- ja terveystenotien kustannustason kasvu vaikuttaa myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen rahoituspohjaamme, kun sote-menot kasvaa leikataan asteittain kunnille maksettavista valtionosuuksista vuodesta 2024 alkaen.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 hyvinvointialueille, mutta sosiaali- ja terveystenoihin sisältyy edelleen merkittävä taloudellinen riski, mikäli kuntayhtymän aikaisten palkkojen harmonisoinnin saattaminen loppuun jäisi Keusote kuntayhtymän jäsenkuntien rahoitettavaksi. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä on tehnyt palkkaharmonisaatiota vuodesta 2019 alkaen ja palkat on saatu harmonisoitua ylipäähän desiiliin. Henkilöstöä edustavien järjestöjen mukaan palkkoja ei ole harmonisoitu kohtuullisessa ajassa, minkä perusteella järjestöt ovat vaatineet palkkojen tasaamista korkeimpiin palkkoihin eli ns. piikkipalkkoihin sekä palkkojen takautuvaa korvaamista henkilöstölle piikkipalkkojen mukaisesti vuoden 2021 alusta lukien. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arvion mukaan järjestöjen vaatimus takautuvista palkkasaatavista aiheuttaisi noin 17-18 miljoonan euron palkkakustannuksen. Asia on parhaillaan keskusjärjestötason neuvotteluissa.

Keusoten tilinpäätökseen ei ole tehty asiasta pakollista varausta, koska menon toteutuminen ei ole varmaa tai todennäköistä. Maksuvelvoite ei ole siis kiistaton, mikä puoltaa menon esittämisen vastuuna liitetiedossa pakollisen varauksen kirjaamisen sijaan. Vastaavin perustein asiasta ei ole tehty pakollista varausta myöskään Pornaisten tilinpäätökseen. Mikäli vastuu palkkaharmonisoinnista lopulta jäisi kunnille, tietäisi se Pornaisille vielä jopa 470.000 euron lisämenoa kuluvaan vuoden tilinpäätökseemme.

Toisena merkittävänä riskinä sote-menoissa on Itä-Uudenmaan poliisin tutkima petosrikoskokonaisuus, josta voi mahdollisesti seurata kuntayhtymälle taloudellisia vaikutuksia. Koska asian käsittely on vasta tutkintavaiheessa, ei Keusoten tilinpäätöksessä 2022 ole huomioitu mahdollisia euromääräisiä vaikutuksia.

Kunnan strategisesti ja taloudellisesti merkittäviksi riskeiksi on arvioitu kunnan ikärakenteen epäsuotuisa kehitystä ja muuttotappiota, joilla on vaikutusta verotulokertymään, valtionosuuksiin ja yleisesti kunnan elinvoimaisena pitämiseen. Seuraavaksi esitetyissä taulukoissa on eri-ikäisten prosentuaalisia osuuksia koko väestöön suhteutettuna 2021:

Tietolähde: Tilastokeskuksen ylläpitämä tilastotietokanta StatFin

Euroopan epävakaa turvallisuustilanne on näkynyt hintojen nousuna sekä varainhankinnan kulujen kasvuna. Kunnan lainamäärä on varsin maltillinen ja lainakantaa saatiin edelleen vähennettyä tilinpäätös-vuonna. Merkittävää velkaantumisen kasvua ei ole lähivuosina odotettavissa, joten korkojen nousu ei riskiarvion perusteella ainakaan heti aiheuttaisi merkittäviä talousvaikutuksia kunnalle.

Vahinkoriskien varalta kunnassa arvioidaan valmiussuunnitelmien ajantasaisuutta. Valmiussuunnitelmissa on päivitystarpeita ja suunnitelmien päivitys tehdään 2023 aikana. Vakuutusturvan ajantasaisuus vahinkoriskien varalle tarkistetaan vuosittain.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Kunnan toimintaa ohjaavat hyvän hallinnon periaatteet, voimassa oleva lainsäädäntö ja kunnanvaltuuston ja -hallituksen hyväksymät säännöt ja ohjeet sekä kunnanvaltuuston hyväksymä strategia ja talousarvio.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 20.6.2022 hallintosäännön noudatettavaksi 1.10.2022 alkaen. Hallintosääntöä uudistaminen liittyi kunnanvaltuuston hyväksymään organisaatiouudistukseen. Hallintosäännössä on määräykset toimivallasta ja säännön 10 luvussa on määrätty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista ja tehtävistä. Hallintosäännön lisäksi toimintaa ohjaavat talousarvio ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, jossa on tarkemmat määräykset määrärahojen käytöstä, raportoinnista, laskujen hyväksymisestä, hankinnoista ja sopimuksista sekä kaluston myynnistä.

Kunnalla ei ole sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, joten valvonta hoidetaan olemassa olevien resurssien mukaan. Kunnan sisäisen valvonnan ja hankintoja koskevat ohjeet ovat sisällytetty talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin ja niitä tarkastellaan ja päivitetään vuosittain talousarvion hyväksymisen jälkeen. Muita sisäisen valvontaan liittyviä ohjeita ovat mm. kirjaston käteiskassaohjeet, tilinpäätöksen laatimista ja aikatauluja koskevat ohjeet ja tiliointiohjeet.

Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. strategiset riskit, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia. Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulo-rahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Kunnan riskiarvioita päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Riskiarviot sisältävät toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä vastuutahot toimenpiteiden toteuttamiseksi. Vahinkoriskit käydään vuosittain lävitse kunnan vakuutusmeklarin kanssa.

Valvontatoimenpiteet (kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta)

Sisäinen valvonta on toteutettu käytännössä mm. siten, että laskujen hyväksyjä hyväksyessään laskun, varmentaa että se on aiheellinen ja sovittujen päätösten, sopimusten ja määrärahan mukainen. Toimialat hyväksyvät vuosittain laskujen hyväksyjät ja laskun hyväksyjänä ja asiataarkastajana toimii eri henkilö.

Palkat ja maksut hyväksytään erikseen maksuun. Esihenkilöt tekevät pistokokeellisia tarkastuksia talousarvion toteutumiseen ja kirjausten oikeellisuuteen. Hallinto- ja taloustoimialalla tarkastetaan lisäksi maksukäytäntöjä. Yleistä sisäistä valvontaa ja tarkkailua suorittaa jokainen vastuualueen päällikkö päivittäisessä työssään. Kunnan sopimukset on luetteloitu sähköisessä sopimushallintajärjestelmässä (Cloudia).

Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä)

Tilikaudella 2019 otettiin käyttöön talousraportointijärjestelmä ja johdon työpöytä -sovellus, jonka avulla vastuuhenkilöillä on ajantasainen tieto oman seuranta-alueensa talousarvion toteutumisesta. Raportointityökalujen mittaristoja kehitettiin tilikaudella 2022 paremmin johdon tarpeisiin soveltuvaksi.

Tietoa jaetaan kunnan sisällä säännöllisissä yksikköpalavereissa mm. johtoryhmän kokoontumisissa, toimistopalavereissa ja työyksiköiden sisäisissä palavereissa. Tärkeät ohjeet esitellään henkilöstölle näissä tapaamisissa. Ulkoista viestintää toteutetaan yhteisesti sovitulla tavoilla.

Kunnan asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia. Toimialat noudattavat tietoturva- ja tietosuojaohteita ja tietosuojavastaava tukee toimialoja henkilötietojen asianmukaisessa käsittelyssä.

Seuranta ja arviointi

Valvonnassa ei ole tullut esiin olennaisia puutteita tilikaudella. Seuranta ja ohjaus on kunnassa jatkuvaa ja puutteelliset toimintatavat tulevat esiin ja niihin pystytään reagoimaan nopeasti.

Henkilöstöön liittyvänä riskinä on, että ns. vaarallisia työyhdistelmiä ei pystytä täysin poistamaan, mutta siihen liittyvää riskiä on vähennetty hyväksymismenettelyillä ja lisäämällä jälkikäteistä sisäistä valvontaa.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kokonaisarvionaan kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään edelleen tilikaudella mm. seuraavilla tavoilla:

- esihenkilöiden koulutus ja säännölliset esihenkilötapaamiset
- ohjeistuksien tarkentaminen ja päivittäminen
- johdon raportoinnin kehittäminen
- riskiarviointien ja valmiussuunnitelmien päivittäminen
- toimenkuvien ja toimintaketjujen tarkastelu

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 061	3 488	2 858	2 948	3 512*	3 478
Toimintakulut	-31 519	-28 448	-28 596	-27 452	-26 046	-25 586
TOIMINTAKATE	-28 458	-24 961	-25 738	-24 504	-22 534	-22 108
Verotulot	22 875	21 688	21 214	20 003	19 682	19 796
Valtionosuudet	6 520	6 221	7 654	5 613	5 624	6 001
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	2,0	0,2	0,2	0,2	16	48,2
Muut rahoitustuotot	74	40	45	36	5	4
Korkokulut	-59	-76	-91	-122	-164	-202
Muut rahoituskulut	-18	-3	-1	-6	0	-1
VUOSIKATE	936	2 911	3 084	1 020	2 629	3 538
Poistot ja arvonalentumiset	-1 665	-1 608	-1877	-1 667	-1 627	-1 706
Satunnaiset tuotot/kulut	-277	0	0	0	-109	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 006	1 303	1 207	-647	894	1 832
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 006	1 303	1 207	-647	894	1 832

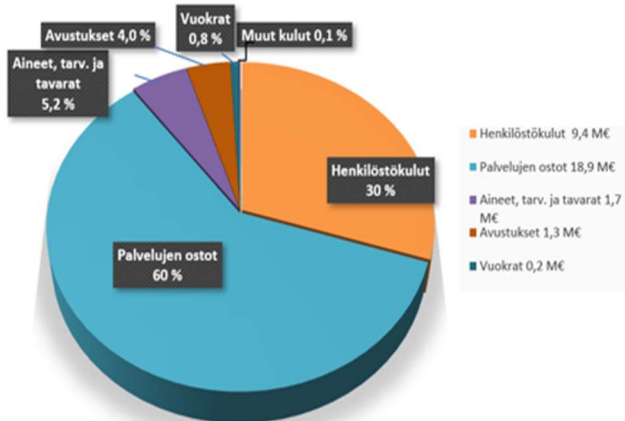
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	9,7	12,3	10,0	10,7	28,6	13,6
Vuosikate/Poistot, %	56,2	181,0	164,3	61,2	161,6	207,4
Vuosikate €/asukas	187	575	609	203	518	691
Asukasmäärä 31.12.	5 008	5 066	5 070	5 035	5 073	5 121

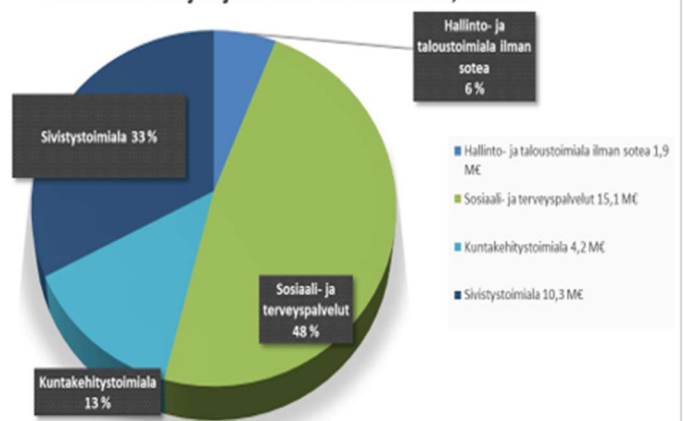
* ei sisällä Keusoten kuittausrahaa, joka sekä tulona että menona

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 2

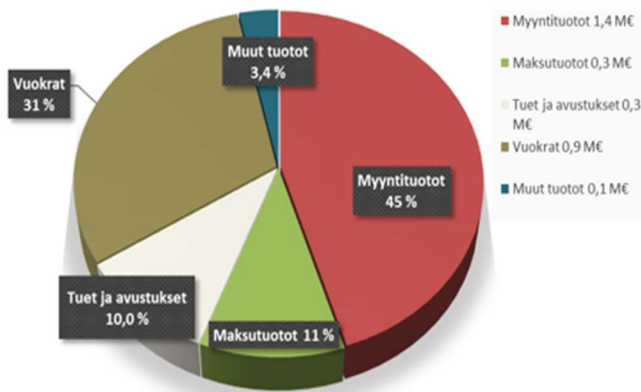
Toimintamenot 31,5 M€ (ulkoiset) tiliryhmittäin

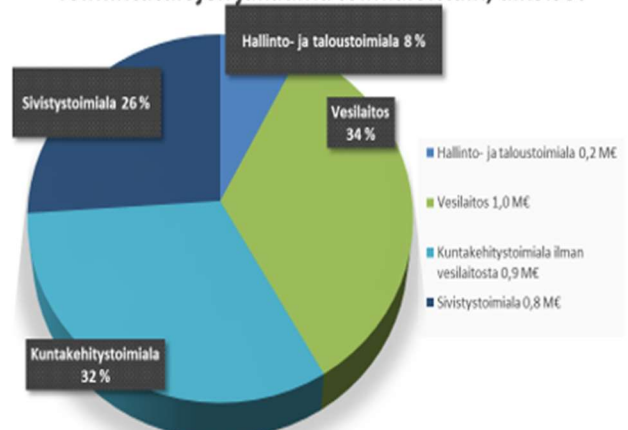
Toimintamenojen jakauma toimialoittain, ulkoiset

Toimintatuottojen 3,1 M€ (ulkoiset) jakauma tiliryhmittäin

Toimintatulojen jakauma toimialoittain, ulkoiset

	Muutos % ed.vuosi	Manner-Suomi tp-arviot 2021
Toimintatuotot	-6,7	-1,9
Toimintakulut	10	5
TOIMINTAKATE	-14	-7,4
Verotulot	5,5	5,3
Valtionosuudet	4,8	-6,5
VUOSIKATE	-67,8	-11,6
Poistot ja arvonalentumiset	4	3

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	936	2 911	3 084	1 020	2 629	3 538
Satunnaiset erät	-95	0	0	0	-109	0
Tulorahoituksen korjauserät	-92	-500	-207	-86	-284	-445
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 984	-2 258	-1 189	-1 742	-1 295	-1 535
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	4	56	82	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	120	509	232	95	989	579
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 054	666	1 975	-631	1 930	2 138
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	-52	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	52	8	35
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 625	-2 625	-2 261	-1 715	-1 034	-535
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 600			-364	0	0
Oman pääoman muutokset		-8				
Muut maksuvalmiuden muutokset	701	-1 462	883	801	998	-607
Rahoituksen rahavirta	-323	-4 095	-1 378	-862	-80	-1 107
Rahavarojen muutos	-1 377	-3 429	597	-1 493	1 850	1 031
Rahavarat 31.12. , 1.000 €	1 192	2 569	5 998	5 401	6 894	5 044
Rahavarat 01.01. , 1.000 €	2 569	-5 998	5 401	6 894	5 044	4 013
	-1 377	-3 429	597	-1 493	1 850	1 031

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	2 886	6 079	7 039	6 522	3 918	1 074
Investointien tulorahoitus %	49	129	272	62	203	231
Lainanhoitokate	0	1	1	1	2	5
Laskennallinen lainanhoitokate	1	3	3	1	2	
Kassasta maksut, milj. €	36	34	32	31	34	28
Kassan riittävyys, pv	12	28	68	64	74	66
Asukasmäärä 31.12.	5 008	5 066	5 070	5 035	5 073	5 121

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 643	26 412	A OMA PÄÄOMA	18 784	19 790
I Aineettomat hyödykkeet	1 226	1 405	I Peruspääoma	8 048	8 048
Aineettomat oikeudet	26	55	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 743	10 440
Muut pitkävaikutteiset menot	1 200	1 350	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 006	1 303
II Aineelliset hyödykkeet	23 107	22 719	C PAKOLLISET VARAUKSET	183	0
Maa- ja vesialueet	3 743	3 770	Muut pakolliset varaukset	183	0
Rakennukset	11 595	9 778	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	65	66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 260	6 744	Valtion toimeksiannot	0	0
Koneet ja kalusto	200	126	Lahjoitusrahastojen pääomat	65	66
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	310	2 300	E VIERAS PÄÄOMA	9 917	10 404
III Sijoitukset	2 310	2 288	I Pitkäaikainen	3 234	5 325
Osakkeet ja osuudet	2 157	2 134	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 136	4 227
Muut saamiset	153	153	Liittymismaksut ja muut velat	1 097	1 097
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	65	66	II Lyhytaikainen	6 683	5 080
Lahjoitusrahastojen varat	65	66	Joukkovelkakirjalainat	1 600	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 241	3 783	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 091	2 625
II Saamiset	1 049	1 213	Ostovelat	1 142	925
Lyhytaikaiset saamiset	1 049	1 213	Muut velat	163	161
Myyntisaamiset	260	285	Siirtovelat	1 688	1 369
Muut saamiset	153	145	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 948	30 261
Siirtosaamiset	636	783	TASEEN TUNNUSLUVUT		
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 192	2 569	Omavaraisuusaste, %	64,9	65,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 948	30 261	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	30,6	33,1
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	10 736	11 743
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 144	2 318
			Lainakanta 31.12., milj. €	5 827	6 852
			Lainakanta 31.12., €/asukas	1 164	1 353
			Lainat ja vastuut 31.12, milj. €	6 194	7 136
			Lainat ja vastuut, €/asukas	1 237	1 409
			Asukasmäärä	5 008	5 066

5. KOKONAISTULOT JA –MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT				
TULOT	euroa	%	MENOT	euroa
Toiminta			Toiminta	%
Toimintatuotot	3 060 587,97	8,94 %	Toimintakulut	-31 518 238,61
Verotulot	22 875 248,59	66,85 %	- valmistus omaan käyttöön	0,00
Valtionosuudet	6 520 210,00	19,06 %	Korkokulut	-57 608,27
Korkotuotot	0,00	0,00 %	Muut rahoituskulut	-18 080,46
Muut rahoitustuotot	73 891,15	0,22 %	Satunnaiset kulut	-277 206,10
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät:	
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos	182 660,00
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-91 979,65	-0,27 %	- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,00
Investoinnit			Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60 000,00	0,18 %	Investointimenot	-1 983 702,71
Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	119 838,00	0,35 %	Rahoitus	
Rahoitus			Antolainasaamisten lisäykset	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 624 542,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 600 000,00	4,68 %	Oman pääoman vähennykset	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Kokonaismenot yhteensä	-36 296 718,15
Kokonaistulot yhteensä	34 217 796,06	100,00 %		100,00 %
Kokonaistulot	34 217 796,06			
Kokonaismenot	-36 296 718,15			
	-2 078 922,09			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-701 439,99			
Rahavarojen muutos	-1 377 482,10			
	-2 078 922,09			

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitos-kuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Kuntayhtymät	6	
Osakkuusyhteisöt	1	
Yhteensä	7	

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniyhteisöjen toimintaa valvovat kunnan valitsemat edustajat 6.10.2003 § 213 hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti. Kunnalla on hyvin pienet omistussuudet kuntayhtymissä, joissa se on jäsenenä ja todellinen vaikutusvalta näissä kuntayhtymissä on vähäinen. Kunnan viranhaltijajohto seuraa tiiviisti Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toimintaa ja kuntayhtymä raportoi kuukausittain kunnan johdolle toiminnastaan.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pornaisten konserniin yhdistellään sen suhteellisesti vähäiset omistussuudet kuntayhtymistä. Tästä syystä konsernia koskevat olennaiset tapahtumat tulevat pitkälti kunnan oman toiminnan kautta. Sosiaali- ja terveysmenojen kehitys on ollut huolestuttava aikaisemmillä tilikausilla. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on 1.1.2019 lähtien ollut Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymällä (Keusote). Keusoten tulos vuodelta 2022 oli heikko ja huonon tuloksen myötä maksuosuutemme Keusotelle kasvoi edellisestä vuodesta peräti 13 %. Kuntayhtymän heikkoon tulokseen vaikuttivat erityisesti resurssivajeet, hintojen nousu ja koronapandemian aiheuttama hoitovelka. Sosiaali- ja terveysmenot siirtyvät 1.1.2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle ja tämän myötä myös Pornaisten kunnan konsernirakenne muuttuu oleellisesti, kun sote-kuntayhtymät poistuvat konserniyhdistelystä.

6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA			
	2022		1 000 € 2021
Toimintatuotot	31 844		31 302
Valmisteveraston muutos	-1		
Valmistus omaan käyttöön	28		
Toimintakulut	-60 657		-56 509
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	-11		1
Toimintakate	-28 797		-25 206
Verotulot	22 875		21 688
Valtionosuudet	7 381		7 000
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1	2	
Muut rahoitustuotot	82	44	
Korkokulut	-66	-79	
Muut rahoituskulut	-62	-36	-70
Vuosikate	1 413		3 412
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 105	-2 025	
Arvonalentumiset	0	0	-2 025
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	-277	0	0
Tilikauden tulos	-970		1 387
Tilinpäätössiirrot	1	2	
Tilikauden verot	0	-1	
Laskennalliset verot	-1	0	
Vähemmistöosuudet	1	-2	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-970		1 386
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	52 %	55 %	
Vuosikate/Poistot, %	67 %	168 %	
Vuosikate, euroa/asukas	282	673	
Asukasmäärä	5 008	5 066	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2022		2021	
Vuosikate	1 413		3 412	
Satunnaiset erät	-95		0	
Tilikauden verot	0		-1	
Tulorahoituksen korjauserät	-127	1 190	-507	2 903
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 935		-3 147	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	65		7	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	196	-2 675	574	-2 566
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 484		337
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	34		0	
Antolainasaamisten vähennykset	-32	2	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	406		258	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 689		-2 694	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	820	-1 464	780	-1 656
Oman pääoman muutokset		-8		-4
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3		-19	
Vaihto-omaisuuden muutos	14		41	
Saamisten muutos	702		-837	
Korottomien velkojen muutos	873	1 592	-276	-1 091
Rahoituksen rahavirta		123		-2 752
Rahavarojen muutos		-1 361		-2 415
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 601		4 962	
Rahavarat 1.1.	-4 962	-1 361	-7 377	-2 415
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	1 008 107		4 963 889	
Investointien tulorahoitus, %	49 %		109 %	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3		2,6	
Kassan riittävyys, pv	20		29	

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	30 899	30 204	A OMA PÄÄOMA	19 868	20 846
I Aineettomat hyödykkeet	1 554	1 645	I Peruspääoma	8 048	8 048
Aineettomat oikeudet	126	177	II Arvonkorotusrahostot	0	1
Muut pitkävaikutteiset menot	1 428	1 468	V Muut omat rahastot	9	7
Ennakkomaksut	0	0	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	12 781	11 405
II Aineelliset hyödykkeet	27 963	27 220	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-970	1 386
Maa- ja vesialueet	3 806	3 839			
Rakennukset	14 217	12 423	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	5	9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 394	6 879			
Koneet ja kalusto	575	526	E PAKOLLISET VARAUKSET	299	113
Muut aineelliset hyödykkeet	12	11	Eläkevaraukset	2	2
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 960	3 541	Muut pakolliset varaukset	297	111
III Sijoitukset	1 382	1 340	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	194	192
Osakkuusyhteisöosuudet	127	119			
Muut osakkeet ja osuudet	1 093	1 059	G VIERAS PÄÄOMA	17 164	17 731
Muut lainasaamiset	0	0	Pitkäaikainen korollinen vieras po	4 684	6 456
Muut saamiset	161	161	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 102	1 102
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	177	178	Lyhytaikainen korollinen vieras po	3 783	3 467
Lahjoitusrahastojen varat	65	66	Lyhytaikainen koroton vieras po	7 594	6 705
Muut toimeksiantojen varat	111	112	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 530	38 891
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 455	8 509	TASEEN TUNNUSLUVUT		
I Vaihto-omaisuus	129	142	Omavaraisuusaste, %	53 %	54 %
II Saamiset	2 725	3 404	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28 %	29 %
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 811	12 790
Lyhytaikaiset saamiset	2 725	3 404	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 358	2 525
III Rahoitusarvopaperit	284	301	Lainakanta 31.12., 1000 €	8 468	9 924
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 317	4 661	Lainakanta 31.12., €/asukas	1 691	1 959
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.	11 273	12 670
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 530	38 891	Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	2 251	2 501
			Asukasmäärä	5 008	5 066

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden yli/alijäämä –tilille taseeseen. Osana toimintakertomusta ja tilinpäätöstä hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen vaikuttaviin eriin, myös rahaston tai varauksen vähennykseen. Varaus- ja rahastosiirrot yksilöidään ja esitetään bruttomääräisinä.

Kunnanhallitus esittää tilikauden käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden alijäämä 1.006.171,57 esitetään kirjattavaksi kunnan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

8.1 Hallinto- ja taloustoimiala

Hallinto- ja taloustoimialan alle kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, yleishallinto, henkilöstöhallinto, elinkeinoelämän kehittäminen, maaseutuhallinto ja sosiaali- ja terveystoimi.

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	590 860 €	515 000 €	-254 750 €	260 250 €	232 029 €	-28 221 €	89,2 %
MYYNITUOTOT		5 300 €		5 300 €		-5 300 €	
MAKSUTUOTOT	1 063 €				194 €	194 €	
TUET JA AVUSTUKSET	87 098 €	104 000 €	45 250 €	149 250 €	138 434 €	-10 816 €	92,8 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	502 699 €	405 700 €	-300 000 €	105 700 €	93 401 €	-12 299 €	88,4 %
TOIMINTAKULUT	-15 220 889 €	-16 471 229 €	-528 748 €	-16 999 977 €	-17 103 945 €	-103 968 €	100,6 %
HENKILÖSTÖKULUT	-869 178 €	-886 257 €	-40 200 €	-926 457 €	-942 063 €	-15 606 €	101,7 %
PALVELUJEN OSTOT	-13 771 109 €	-14 926 229 €	-433 148 €	-15 359 377 €	-15 526 376 €	-166 999 €	101,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-43 597 €	-21 900 €	-2 700 €	-24 600 €	-31 544 €	-6 944 €	128,2 %
AVUSTUKSET	-441 640 €	-517 000 €	-50 000 €	-567 000 €	-502 301 €	64 699 €	88,6 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-95 366 €	-119 843 €	-2 700 €	-122 543 €	-101 660 €	20 883 €	83,0 %
TOIMINTAKATE	-14 630 029 €	-15 956 229 €	-783 498 €	-16 739 727 €	-16 871 916 €	-132 189 €	100,8 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion menot alittuivat ja tulot alittuivat. Toimintakate toteutui n. 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana.

Toimintatuotot alittivat selvästi alkuperäisen talousarvion johtuen myyntivoittojen toteutumisesta talousarviota heikompana. Vuoden 2022 aikana myyntivoittoja kirjattiin n. 0,1 miljoonaa euroa, mikä oli 0,3 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Myyntivoittovarausta pienennettiin valtuuston 19.12.2022 hyväksymällä talousarviomuutoksella.

Toimintamenot toteutuivat alkuperäistä talousarviota heikompiina johtuen pääasiassa Keusoten maksuosuuksien kasvusta. Maksuosuudet ylittivät alkuperäisen talousarvion lähes 0,6 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana valtuusto myönsi Keusoten omien tilinpäätösennusteiden perusteella 0,4 miljoonan euron lisämäärärahan sosiaali- ja terveystoimien. Tämä arvio ylittyi vielä noin 0,2 miljoonalla eurolla lopullisten maksuosuustietojen selvittyä Keusotelta 6.2.2023, mihin valtuusto myönsi määrärahan ylitysoikeuden 27.2.2023.

STRATEGINEN TAVOITE: TALOUS		
Vuositavoitteet:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Toimialat pysyvät talousarviossa ja määrärahamuutokset tuodaan ajoissa talousarviokäsittelyyn tilikauden aikana.	Talousarvion toteutuminen	Talousarvion ei toteutunut suunnitellusti. Talousarviomuutoksia aiheutti sote-menojen kasvu, energian hinnannousu, varhaiskasvatuksen menojen kasvu sekä myyntivoittojen jääminen talousarviosta. Valtuusto hyväksyi 27.2.2023 määrärahaylityksiä talousarvioon, ylitykset olivat yhteensä n. 0,4 milj. euroa. Tästä puolet aiheutti Keusoten 6.2.23

		ilmoittama lopullisen mak-suosuuden ylitys.
Taloudelliset tunnusluvut eivät ylitä uusia kriisikunta-kriteereitä, joilla voidaan käynnistää arviointimenetely: 1) kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa 2) konsernissa kertynyt alijäämä/asukas vähint. 1 000 €/asukas ja ed. vuosi vähint. 500 €/asukas TAI kaikki seuraavat kahtena vuonna peräkkäin: - konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 % - kunnan tuloveroprosentti on vähint. 2,0 % korkeampi, kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (2020: 19,97) - asukaskohtainen kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräistä asukaskohtaista määrää väh. 50 %:lla - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	Tunnuslukujen toteutuminen	Taloudelliset tunnusluvut eivät ylitä ns. kriisikunta-kriteereitä.

8.1.1 Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALILAUTAKUNTA							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	5 376 €	5 300 €		5 300 €	10 382 €	5 082 €	195,9 %
TOIMINTAKULUT	-24 200 €	-9 175 €		-9 175 €	-12 385 €	-3 210 €	135,0 %
TOIMINTAKATE	-18 824 €	-3 875 €		-3 875 €	-2 004 €	1 872 €	51,7 %

Talousarvion toteutuminen: Keskusvaalilautakunnan alle kuuluvat vaalit. Tilikaudella järjestettiin aluevaalit. Kunnan äänestysprosentti oli 48,9.

Keskusvaalilautakunta kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Keskusvaalilautakunnan päätöksistä ei jätetty valituksia.

8.1.2 Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNTA							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTAKULUT	-6 969 €	-13 105 €		-13 105 €	-11 569 €	1 536 €	88,3 %
TOIMINTAKATE	-6 969 €	-13 105 €		-13 105 €	-11 569 €	1 536 €	88,3 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarviosta toteutui n. 88 %.

Valtuuston valitseman tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2022 oli:

Tarkastuslautakunta 2021-2025:

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Mari Huusko, pj	Sari Lastula
Vesa Palmgren, varapj	Raimo Ruotsalainen
Mikael Miettinen, jäsen	Merja Nikula
Mari Tanner, jäsen	Hannu Rainio

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana kolme kertaa koskien tilikautta 2022.

Tarkastuslautakunta laati arviointisuunnitelman tilikausille 2021-2024 sekä arviointiohjelman vuodeksi 2022 ja perehtyi ohjelman mukaisesti kunnan hallintoon ja toimialojen toimintaan.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista, hallinnon toimivuutta ja kunnan talouden kehitystä arvioitiin toimialojen raportoinnin ja johtavien viranhaltijoiden laitekunnalle asettamien selvitysten pohjalta.

Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy:stä JHT, HT Mark Lassfolk.

8.1.3 Yleishallinto

Yleishallintoon kuuluvat mm. kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallintotoimisto, toimikunnat, muu hallinto, Kuuma yhteistyö, työllistäminen ja työvoimapalvelut. Ikäihmisten palvelukorttelihanke sisältyy myös yleishallintoon.

YLEISHALLINTO							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	503 383 €	471 700 €	-254 750 €	216 950 €	169 832 €	-47 118 €	78,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 332 838 €	-1 395 334 €	-128 748 €	-1 524 082 €	-1 468 139 €	55 943 €	96,3 %
TOIMINTAKATE	-829 455 €	-923 634 €	-383 498 €	-1 307 132 €	-1 298 307 €	8 825 €	99,3 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintatulot toteutuivat alkuperäistä talousarviota heikommin myyntivoittojen jäätyä alle talousarvion. Vuoden 2022 aikana myytiin kolme asuintonttia ja yksi yritystontti. Toimintakate toteutui muutettua talousarviota paremmin.

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2022 aikana 21 kertaa, käsiteltyjä asioita oli 273, kunnanvaltuusto kokoontui 10 kertaa, käsiteltyjä asioita oli 95. Kunnanhallituksen ja valtuuston pöytäkirjat olivat luettavissa kunnan kotisivuilla.

KUUMA:n hallituksessa jäsenenä olivat Harri Virtanen (varajäsenenä Tea Nieminen) ja Juha Virkki (varajäsenenä Liljan-Kukka Runolinna).

Kesällä kunta työllisti 12 henkilöä kunnan omissa töissä, tarkoitukseen oli varattu 10 000 €:n määräraha. Työmarkkinatuen kuntaosuutta Kelalle maksettiin n. 292.000 euroa (vuonna 2021: n. 327.000 €).

Luonnollisesti Pornainen –tiedotuslehteä julkaistiin vuonna 2022 kaksi kertaa, lehti jaettiin joka talouteen ja siinä kerrottiin kunnan ajankohtaisista asioista.

Ikäihmisten palvelukortteli -hanke käynnistyi syksyllä 2021. Hankkeen tavoitteena on luoda palveluasumisen rinnalle ikäihmisten välimuotoista asumista yhteisölliseen asumiskokonaisuuteen, jossa on mahdollista asua omassa kodissa tarvittaessa kevyen tuen turvin. Ikäihmisten palvelukortteli -hankkeen etenemistä haittasi heikentyneet rakennusalan näkymät sekä vanhuspalvelujen vielä epäselvä tilanne niiden siirryttyä hyvinvointialueiden hallintaan vuoden 2023 alussa. Edellä mainituista syistä hankkeelle saatiin rahoittajalta jatkoaikaa 30.6.2023 saakka. Hankkeen toteuttamiseen saadaan ympäristöministeriöltä avustusta 60.000 euroa.

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen -hanke käynnistyi vuonna 2022 ja hanke päättyy 30.6.2023. Hanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen toteuttamiseen saadaan ympäristöministeriöltä avustusta 40.000 euroa.

Organisaatiouudistus astui voimaan 1.10.2022 ja sen myötä kunnan hallintosääntö uusittiin. Valtuusto hyväksyi maaliskuussa 2022 uuden kuntastrategian, joka ulottuu vuoteen 2030 saakka. Uudistettua kuntastrategiaa noudatettiin talousarvion 2023 laadinnassa.

Väestön kasvutavoitetta ei saavutettu. Pornaisissa asui vuoden lopussa 58 kuntalaista edellisvuotta vähemmän. Omakotitonttien ja yritystonttien myyntitavoitteissa jäätii talousarviosta sekä edellisestä vuodesta.

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTAYMPÄRISTÖ		
Kohdistamme erityisiä toimintapiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.		
Vuositaso:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Väestön kasvu	Asukasluvun kehitys	Kunnan asukasluku laski vuonna 2022. Asukasluku oli 31.12.2022 yht. 5008
Myydä 5-6 omakotitonttia ja 2-3 yritystonttia	Toteutuneet kaupat	3 omakotitonttia myyty 1 yritystontti myyty

8.1.4 Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallintoon kuuluvat työterveyshuolto, henkilökunnan virkistystoiminta, merkkipäivät ja yhteistyötoiminta.

HENKILÖSTÖHALLINTO							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	52 521 €	35 000 €		35 000 €	45 544 €	10 544 €	130,1 %
TOIMINTAKULUT	-212 623 €	-201 941 €		-201 941 €	-200 379 €	1 561 €	99,2 %
TOIMINTAKATE	-160 102 €	-166 941 €		-166 941 €	-154 835 €	12 105 €	92,7 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui suunnittelun mukaisesti.

Työterveyshuollon palvelut tuotti Porvoon kaupunki sopimuksen mukaisesti. Palvelut järjestettiin työterveyshuollon toimintasuunnitelman 2021 – 2022 pohjalta. Työterveyshuollossa painopisteet olivat ennaltaehkäisevässä toiminnassa sisältäen terveystarkastuksia, työpaikkakäyntejä, ryhmäneuvontaa ja fyysiseen kuntoon liittyvää ohjausta ja seuranta.

Työperäisten tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysikaalisen hoidon kustannukset olivat kertomusvuonna 6.029,00 euroa, kustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 2.290 euroa. Kunta maksaa työterveyslääkärin läheteellä hoidon silloin, kun kysymyksessä on työperäiset tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Fysikaalinen hoito on todettu hyväksi ennaltaehkäiseväksi toimenpiteeksi, jolla on pystytty ainakin osassa tapauksia välttämään sairauslomia. Sairauslomista aiheutuvia poissaoloja oli 4368 kalenteripäivää, missä oli selvää nousua edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan yksiköistä etenkin varhaiskasvatuksessa sairauspoissaolojen määrä kasvoi selvästi edellisestä vuodesta.

Henkilökunnan virkistystoimintaa varten talousarviossa oli varattu 10 000 €:n määräraha. Määrärahaa käytettiin liikunta- ja kulttuuriseteleiden hankintaan (74 henkilöä hyödynsi edun) ja henkilökunnalle ostettuun joululahjaan sekä pikkujoulujen järjestämiseen.

Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Yhteistyötoimikunta käsitteli mm. työterveyshuollon kustannuksista 2021 annettavaa lausuntoa, hyväksyi osaltaan koulutussuunnitelman ja työhyvinvointisuunnitelman sekä käsitteli muita yhteistoimintamenettelyyn liittyviä asioita. Yhteistyötoimikunnassa käsiteltiin myös työterveyshuollon palveluiden järjestämistä 1.1.2023 alkaen, kun palvelusopimus Porvoon kaupungin kanssa päättyi 31.12.2022. Pornainen liittyi osaksi kuntien ja hyvinvointialueen omistamaa Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:tä ja päätti hankkia työterveyshuollon palvelut sidosyksikköhankintana mainitulta yhtiöltä 1.1.2023 alkaen. Pornainen omistaa yhtiöstä neljä osaketta, jotka merkittiin suunnatussa osakeannissa kunnanvaltuuston päätöksellä.

STRATEGINEN TAVOITE: TYÖNTEON EDELLYTYKSET		
Johdamme kunnan toimintaa ja taloutta niin, että henkilöstöllä on hyvät työnteon edellytykset.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt: työyhteisön turvallisuus, toimivat tilat ja henkilöstön työhyvinvointi	Työtapaturmien määrä henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivät/hlö	Työtapaturmia 8 kpl Henkilöstölle ei tehty tyytyväisyyskyselyä 2022 Sairauslomapäiviä 4368 kalenteripäivää.
STRATEGINEN TAVOITE: HENKILÖSTÖN UUDISTUMINEN		
Tuemme henkilöstömme uudistumista onnistuneilla rekrytoinneilla, koulutuksella ja varautumalla osaamisen siirtoon eläköitymisten yhteydessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Rekrytointiprosessien sujuvuus ja rekrytointitarpeiden ennakointi	Palvelussuhteisiin saadaan päteviä hakijoita	Avoimna olleisiin tehtäviin on saatu päteviä hakijoita.
Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöriskien hallinta	Riskikartoituksen jatkuva ylläpito ja seuranta henkilöstöriskien osalta, varahenkilöiden/sijaisten nimeäminen	Riskikartoitus on edellisen kerran päivitetty 7.3.2023. Avainhenkilöriski on tiedostettu ja huomioitu mahdollisuuksien mukaan.
Ajantasainen osaaminen ja ammattitaito	Kehityskeskustelut väh. kerran vuodessa.	Kehityskeskusteluja ei käyty kaikkien työntekijöiden kanssa. Tähän vaikutti osaltaan henkilöstövaihdokset.

	Koulutussuunnitelmien laadinta ja toteutus, koulutuspäivien määrä	Koulutussuunnitelma on hyväksytty. Koulutuspäiviä 74 kalenteripäivää.
--	---	--

8.1.5 Elinkeinoelämän kehittäminen

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	23 606 €	3 000 €		3 000 €	6 246 €	3 246 €	208,2 %
TOIMINTAKULUT	-199 633 €	-337 700 €		-337 700 €	-259 811 €	77 889 €	76,9 %
TOIMINTAKATE	-176 027 €	-334 700 €		-334 700 €	-253 566 €	81 134 €	75,8 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintakulut toteutuivat alle talousarvion. Talousarvioon oli varattu 100.000 euron määräraha kestävän liikkumisen hankkeen myötä mahdollisesti toteutettaviin kokeiluihin. Tätä määrärahaa ei käytetty 2022.

Yrittäjien neuvontapalveluja hoiti kuntien yhteinen kehittämisyritys Keuke Oy. Kunnan markkinointia toteutettiin yhdessä markkinointitoimisto Dirtyn (entinen Sensei) kanssa. Tontteja markkinoitiin mm. Googlen hakusanamainonnalla ja display-bannereilla, lisäksi oli jonkin verran näkyvyyttä erilaisissa matkailulehdissä.

STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSTOIMINTA		
Tarjoamme kilpailukykyisen ja yhteistyöhön panostavan toimintaympäristön kunnassa jo toimiville yrityksille sekä kuntaan sijoituville uusille yrityksille. Panostamme tonttitarjonnan lisäämiseen yritysalueiden vetovoiman parantamiseksi.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Yhteistyön muotojen kehittäminen ja yritystoiminnan tarpeiden huomioiminen: yrittäjäillat ja ilmaiset koulutustapahtumat yhteistyössä Keuken kanssa	Järjestetyt tapahtumat	Keuke on järjestänyt tapahtumia etäyhteyksin.
Uusien yritystonttien määrän kasvattaminen	Uudet yritystontit, kpl	Yritystonttien määrää on kasvatettu 8 kpl Pornaisten portin laajennuksen tultua hyväksytyksi.
STRATEGINEN TAVOITE: MUUT ELINVOIMAA LISÄÄVÄT TEKIJÄT/MARKKINOINTI		
Markkinoimme viihtyisää ja turvallista kuntaamme tehokkaasti ja uusilla innovatiivisilla tavoilla. Tiedotamme kunnan toiminnasta ja mahdollisuuksista selkeällä tavalla myös sosiaalista mediaa ja muita uusia tiedotuskanavia hyödyntäen.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Sosiaalisen median lisääntyvä käyttö kunnan tiedotteiden ja uutisten välityksessä	Instagram-, twitter ja Facebook-seuraajien määrän kehittyminen	Facebook 1877 Instagram 666 Twitter 173
Kunnan medianäkyvyyden parantaminen	Medianäkyvyys seurantaraportin tulokset	Medianäkyvyyttä pyrittiin parantamaan. Kunnassa on otettu käyttöön esim. Liana Monitor sekä EPress tiedotejakelupalvelu. Lisäksi analysoimme google analytic-sin avulla nettisivujen kävijätietoja.

STRATEGINEN TAVOITE: JOUKKOLIIKENNE		
Etsimme uudenlaisia liikennepalveluita sekä mahdollisuuksia joukkoliikennepalvelujen kehittämiseen.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Kestävän liikkumisen hanke: Selvitetään uusia toimintamalleja ja kehitetään niitä yhdessä kuntalaisten kanssa.	Hankkeen toteutuminen.	Hankeselvitys valmistui 2022. Uusien toimintamallien selvittäminen ja kehittäminen siirtyi vuodelle 2023.

8.1.6 Maaseutuhallinto

MAASEUTUHALLINTO	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTAKULUT	-43 409 €	-39 596 €		-39 596 €	-38 970 €	626 €	98,4 %
TOIMINTAKATE	-43 409 €	-39 596 €		-39 596 €	-38 970 €	626 €	98,4 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2013. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Mäntsälän, Tuusulan, Askolan, Nurmijärven ja Pornaisten kunnat sekä Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupungit. Mäntsälän kunta toimii isäntäkuntana. Yksikön nimi on Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Tehtävien hoidosta on tehty maksajavirastosopimus Mäntsälän kunnan ja Maaseutuviraston välillä.

Tukihallinnossa on siirrytty lähes kokonaan sähköiseen hakemusten käsittelyyn ja arkistointiin. Sähköisesti jätettyjen tukihakemusten osuus vuonna 2022 oli n. 94 %.

Pornaisten kunnan osuus yhteistoiminta-alueen kustannuksista vuonna 2022 oli 31.878 € (8,8 %). Kuntien kesken jaettava summa oli yhteensä 362.247 €.

8.1.7 Sosiaali- ja terveystoimi

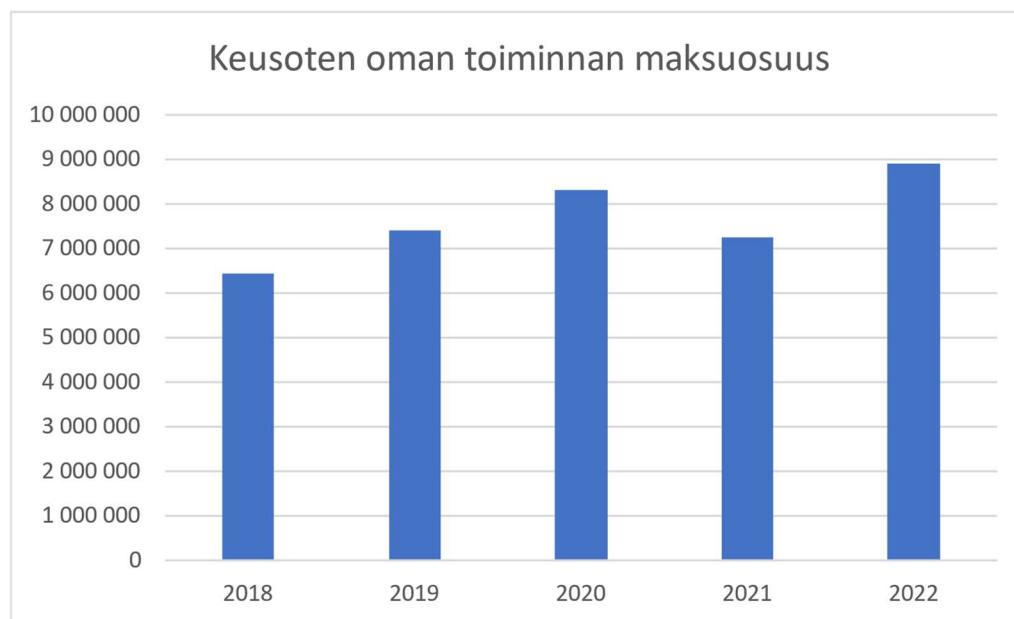
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	5 974 €				26 €	26 €	
TOIMINTAKULUT	-13 401 217 €	-14 474 379 €	-400 000 €	-14 874 379 €	-15 112 692 €	-238 313 €	101,6 %
TOIMINTAKATE	-13 395 243 €	-14 474 379 €	-400 000 €	-14 874 379 €	-15 112 666 €	-238 287 €	101,6 %

Talousarvion toteutuminen: Keusoten ja HUSin tulokset vuodelta 2022 olivat alijäämäisiä ja näiden myötä Pornaisten maksuosuudet sosiaali- ja terveystalouksista ylittivät alkuperäisen talousarvion n. 0,6 miljoonaa euroa.

Keski-Uudenmaan Sote kuntayhtymän maksuosuus sisältäen erikoissairaanhoidon kustannukset oli 14,8 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 5,8 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystalouksissa oli kasvua vuodesta 2021 lähes 13 %. Keusoten oman toiminnan kustannuksia kasvatti henkilöstön resurssivajeiden paikkaaminen ostopalveluin sekä yleinen hintojen nousu. Koronapandemian jäljiltä ollutta hoitovelkaa jouduttiin ottamaan kiinni vuoden 2022 aikana. Erikoissairaanhoidon kustannuksia nosti etenkin kalliin hoidon tasaussuoritusjärjestelmän kautta maksettavaksi tullut osuus (n. 0,2 milj. euroa) sekä Pornaisten osuus (n. 0,3 milj. euroa) HUSin alijäämästä. Tilinpäätöksen liitteenä 1 on Keusoten toimittama kuntakohtainen analyysi vuoden 2022 sote-menoista.

Keusoten positiiviseen tulokseen vuodelta 2021 vaikutti olennaisesti valtion maksamat korona-avustukset, joita ei saatu enää edellisen vuoden tapaan. Valtion maksamat korona-avustukset olivat noin 19 milj. euroa vuonna 2022, kun vuonna 2021 avustusten määrä oli lähes 65 milj. euroa.

Sote-menojen kasvu Pornaisissa on ollut rajua. Mustijoen perusturvan yhteistoiminta-alueen viimeisenä toimintavuotena 2018 kunnan sote-palveluiden tuottaminen ilman erikoissairaanhoidoa maksoi 6,5 milj. euroa. Keusoten viimeisenä toimintavuotena 2022 Pornaisten osuus toiminnan menoista ilman erikoissairaanhoidoa oli 8,9 milj. euroa. Alla on esitetty kaavio sote-menojen toteutumisesta ilman erikoissairaanhoidoa vuosina 2018-2022.

Oman toiminnan sote-menot kasvoivat lähtötilanteeseen 2018 verrattuna 38,5 % eli n. 2,5 milj. euroa. Vuoden 2021 sote-menoissa esiintyi tilapäistä laskua valtion maksamien korona-avustusten johdosta.

Sosiaali- ja terveystoimen vastuualueelle kirjautuu kunnan talousarviorakenteessa myös Porvoon kaupungille maksettava eläinlääkintähuollon ja terveysvalvonnan sopimuskorvaus n. 93.000 € (vuonna 2021: n. 90.000 €).

8.2 Kuntakehitystoimiala

Kuntakehitystoimialan tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

Kuntakehitystoimialan tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

KUNTAKEHITYSTOIMIALA							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	5 076 877 €	5 045 882 €	2 700 €	5 048 582 €	5 090 647 €	42 065 €	100,8 %
MYYNITUOTOT	2 069 002 €	2 022 600 €		2 022 600 €	2 079 592 €	56 992 €	102,8 %
TUET JA AVUSTUKSET	490 €				4 157 €	4 157 €	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 007 386 €	3 023 282 €	2 700 €	3 025 982 €	3 006 898 €	-19 084 €	99,4 %
TOIMINTAKULUT	-3 889 700 €	-4 152 393 €	-86 000 €	-4 238 393 €	-4 366 388 €	-127 995 €	103,0 %
HENKILÖSTÖKULUT	-910 101 €	-1 014 207 €	-7 000 €	-1 021 207 €	-1 001 859 €	19 349 €	98,1 %
PALVELUJEN OSTOT	-1 628 296 €	-1 803 773 €	-49 000 €	-1 852 773 €	-1 742 852 €	109 921 €	94,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 128 520 €	-1 090 600 €		-1 090 600 €	-1 336 353 €	-245 753 €	122,5 %
AVUSTUKSET	-54 373 €	-102 800 €	-30 000 €	-132 800 €	-115 886 €	16 914 €	87,3 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-168 410 €	-141 012 €		-141 012 €	-169 438 €	-28 426 €	120,2 %
TOIMINTAKATE	1 187 177 €	893 490 €	-83 300 €	810 190 €	724 260 €	-85 930 €	89,4 %

Talousarvion toteutuminen: Toimiala ylitti talousarvion. Toimialan tulot toteutuivat 42 065 € yli budjetoidun (tot% 100,8) ja toimialan menot ylittivät 127 995 € euroa (tot% 103) budjetin. Syyt talousarvion ylitykseen olivat energian ja elintarvikkeiden hintojen nousu. Talousarvioylitykseen saatiin valtuuston lupa 27.2.2023.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: KUNNAN TUNNETTAVUUS		
Varmistamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan panostamalla kuntakeskuksen kehittämiseen sekä kyläkeskusten rakenteen tiivistämiseen erityisesti koulujen läheisyydessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Kaavoitusohjelman toteuttaminen	Asemakaavoitettuja omakoti- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla	Asemakaavoitettuja omakoti- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla
Paikkatietoon perustuvan aineiston kerääminen ja ylläpito ajantasaisena.	Paikkatietojärjestelmän käyttöön-otto ja kehittäminen	Paikkatietojärjestelmää ylläpitää maankäyttö- ja paikkatietoasiantuntija.
STRATEGINEN TAVOITE: KUNNALLISTEKNIIKAN JA VÄYLÄVERKOSTOJEN YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN		
Panostamme liikenneturvallisuuden parantamiseen kevyen liikenteen väylien suunnittelulla ja rakentamisella. Haemme aktiivisesti yhteistyökumppaneita osallistumaan liikenneväyliemme rahoittamiseen.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Katuja ja liikenneväyliä rakennetaan/korjataan korjaussuunnitelman/investointiohjelman mukaisesti	Korjaussuunnitelma/investointiohjelma	Uusien asemakaava-alueiden kunnallistekninen suunnittelu on valmistunut talousarvion mukaisesti.

Liikennemerkkien päivittäminen vastaamaan uuden tieliikennelain vaatimuksia.

Kunnan katualueiden liikennemerkit vastaavat voimassa olevaa tieliikennelakia

Liikennemerkkejä on uusittu tarpeen mukaisesti (rikkoutuneiden yms. tilalle)

8.2.1 Tekninen hallinto

TEKNINEN HALLINTO							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	1 502 €	2 200 €		2 200 €	1 153 €	-1 047 €	52,4 %
TOIMINTAKULUT	-664 425 €	-674 614 €	-7 000 €	-681 614 €	-672 022 €	9 592 €	98,6 %
TOIMINTAKATE	-662 924 €	-672 414 €	-7 000 €	-679 414 €	-670 869 €	8 545 €	98,7 %

Talousarvion toteutuminen: Tulosalue pysyi talousarviossa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksuosuudet (352 906 €) sisältyvät teknisen hallinnon kustannuksiin yhteistoimintaosuutena. Maksuosuutta pienensi Vantaan pelastuslaitoksen ylijäämän palautus 55 000 €.

Kunnanhallituksen alaisuudessa kokoontui talousarviokaudella kuntakehitysjaosto, jonka tehtävänä on valmistella kuntakehityksen ja elinvoimaohjelman mukaisia tehtäviä. Kuntakehitysjaosto kokoontui 8 kertaa vuoden 2022 aikana.

8.2.2 Kaavoitus

KAAVOITUS							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTAKULUT	-63 437 €	-99 288 €		-99 288 €	-15 661 €	83 627 €	15,8 %
TOIMINTAKATE	-63 437 €	-99 288 €		-99 288 €	-15 661 €	83 627 €	15,8 %

Talousarvion toteutuminen: Kaavoitus pysyi talousarviossa. Toimintamenot alittivat 83 627 euroa (tot% 15,8) budjetin.

Vuoden 2022 aikana tuli lainvoimaiseksi Kirkkotien katualueen ja Pornaisten Portin laajennusosan asemakaavamuutos.

Luovutusvalmiit asemakaavatontit 31.12.2022

	kpl	rakennusoikeus m ²
Omakotitontit yhteensä	34	8810
Ylijoki	5	1479
Linnunlaulu	8	2878
Kartanorinne	5	1696
Pellavarinne	15	2873
Koskikaari	1	297
Rivitalotontit	4	5270
Yritystontit	6	8815
Yritystontit / Portin alue	9	37 149
Kerrostalotontit	1	1201

Vuoden 2022 aikana myytiin 3 omakotitonttia asemakaava-alueelta.

8.2.3 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä. Kiinteistötoimen alle kuuluvat vuokratilat ja ruoka- ja puhdistuspalvelut sekä rakennusten kunnossapito. Sisäisen vuokran periaate on ollut käytössä koko kunnan kiinteistökannassa vuoden 2013 alusta lukien.

KIINTEISTÖTOIMI	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	3 880 057 €	3 839 582 €	2 700 €	3 842 282 €	3 883 071 €	40 789 €	101,1 %
TOIMINTAKULUT	-2 207 624 €	-2 259 391 €	-49 000 €	-2 308 391 €	-2 584 655 €	-276 265 €	112,0 %
TOIMINTAKATE	1 672 433 €	1 580 192 €	-46 300 €	1 533 892 €	1 298 416 €	-235 476 €	84,6 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio ylittyi. Tulot toteutuivat 40 789 € yli budjetoidun (tot% 101,1) ja toimialan menot ylittivät 276 265 € euroa (tot% 112) budjetin. Syyt talousarvion ylitykseen olivat energian ja elintarvikkeiden hintojen nousu. Talousarvioryhtymykseen saatiin valtuuston lupa 27.2.2023.

Toteutettuja peruskorjauksia vuonna 2022 olivat:

Yhtenäiskoulu

- kuntosalin muutostyö
- huoltomaalauksia sisätiloissa
- kameravalvontaa lisätty

Parkkojan koulu

- kameravalvontaa lisätty

Mika Waltarin koulu

- kameravalvontaa lisätty

Aurinkomäki

- Värttinän ja Pellavan vuokra-asunnoissa sisätiloissa huoltomaalauksia
- piha-alueen kunnostusta (kurttureusun poistoa)

Terveysasema

- piha-alueen kunnostusta (kurttureusun poistoa)
- hammashoidon tilojen pintaremontti

Määrätavoitteet	TA 2022	TOT2022
Rakennuskanta		
Omat m2	28 862	30 062
Omat m3	137 219	142 925
Vuokratut (1.1.2022 K-U SOTE) m2	3 022	3 022
Vuokratut (1.1.2022 K-U SOTE) m3	9 066	9 066

8.2.4 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäviin kuuluu suunnitella, rakentaa ja ylläpitää asemakaava-alueiden katuverkkoa, viher- ja virkistysalueita sekä päättää kunnan myöntämistä yksityistieavustuksista.

LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	176 €	45 000 €		45 000 €	819 €	-44 181 €	1,8 %
TOIMINTAKULUT	-229 885 €	-405 300 €	-30 000 €	-435 300 €	-388 270 €	47 030 €	89,2 %
TOIMINTAKATE	-229 709 €	-360 300 €	-30 000 €	-390 300 €	-387 452 €	2 848 €	99,3 %

Talousarvion toteutuminen: Liikenneväylät ja yleiset alueet pysyivät pääosin talousarviossa. Toimintame-
not alittivat 47 030 euroa (tot% 89,2) budjetin.

Liikenneväylät, yleiset alueet, maaperän puhdistus			
	TP2021	TA2022	TP2022
Kaavatiet km	16	16,3	16,3
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134
Tievalaistuspisteitä kpl	1099	1125	1114

8.2.5 Vesihuoltolaitos

VESIHUOLTOLAITOS							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	1 147 835 €	1 124 100 €		1 124 100 €	1 136 259 €	12 159 €	101,1 %
TOIMINTAKULUT	-643 895 €	-585 600 €		-585 600 €	-614 109 €	-28 509 €	104,9 %
TOIMINTAKATE	503 939 €	538 500 €		538 500 €	522 150 €	-16 350 €	97,0 %

Talousarvion toteutuminen: Vesihuoltolaitoksen tulot toteutuivat 12 159 euroa yli budjetoidun (tot% 101,1) ja menot ylittivät 28 509 euroa (tot% 104,9) budjetin.

Vesihuoltolain muutoksen (22.8.2014/681) mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto kun-
nan muista toiminnoista. Pornaisten kunnassa vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi taseyksikökseen. Vesi-
huoltolaitoksen toiminta on raportoitu kokonaisuudessaan vesihuoltolaitoksen erillisessä toimintakerto-
muksessa.

8.2.6 Maa- ja metsätilat

MAA- JA METSÄTILAT							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	47 308 €	35 000 €		35 000 €	69 346 €	34 346 €	198,1 %
TOIMINTAKULUT	-6 352 €	-14 700 €		-14 700 €	-3 445 €	11 255 €	23,4 %
TOIMINTAKATE	40 956 €	20 300 €		20 300 €	65 901 €	45 601 €	324,6 %

Talousarvion toteutuminen: Tulosalueen tulot toteutuivat 34 346 euroa yli budjetoidun (tot% 198,1) ja me-
not alittivat 11 255 euroa (tot% 23,4) budjetin.

Suoritettu metsäsuunnitelman 2018-2027 mukaista metsän hoitoa.

8.2.7 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTAKULUT	-74 081 €	-113 500 €		-113 500 €	-88 226 €	25 274 €	77,7 %
TOIMINTAKATE	-74 081 €	-113 500 €		-113 500 €	-88 226 €	25 274 €	77,7 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintamenot alittivat 25 274 euroa (tot% 77,7) budjetin.

Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluosasto on toiminut vuoden 2006 alusta alkaen neljän kunnan Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän yhteistyönä. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut sopijakunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

Toimielimen talousarvio ja taloussuunnitelma tavoitteineen hyväksytään isäntäkunnan talousarvion käsitte-lyssä.

Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelu			
	TP2021	TA2022	TP2022
Myönnettyt			
Rakennus- ja toimenpideluvat	77	80	68
Ympäristöluvat	9	5	9
Maa-ainesluvut	3	5	4

8.3 Sivistystoimiala

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen, musiikki- ja kansalaisopiston sekä vapaa-aikapalvelujen asioista. Varhaiskasvatus siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen.

SIVISTYSTOIMIALA							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	882 538 €	775 888 €		775 888 €	797 695 €	21 807 €	102,8 %
MYYNSTITUOTOT	216 941 €	242 833 €		242 833 €	291 607 €	48 774 €	120,1 %
MAKSUTUOTOT	333 390 €	252 600 €		252 600 €	323 153 €	70 553 €	127,9 %
TUET JA AVUSTUKSET	325 606 €	271 500 €		271 500 €	170 835 €	-100 665 €	62,9 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 601 €	8 955 €		8 955 €	12 100 €	3 145 €	135,1 %
TOIMINTAKULUT	-12 400 225 €	-12 635 529 €	-348 000 €	-12 983 529 €	-13 107 689 €	-124 160 €	101,0 %
HENKILÖSTÖKULUT	-7 060 397 €	-7 248 748 €	-197 000 €	-7 445 748 €	-7 459 128 €	-13 381 €	100,2 %
PALVELUJEN OSTOT	-2 307 703 €	-2 343 230 €	-131 000 €	-2 474 230 €	-2 561 460 €	-87 230 €	103,5 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-364 280 €	-365 524 €		-365 524 €	-369 668 €	-4 144 €	101,1 %
AVUSTUKSET	-597 061 €	-635 000 €		-635 000 €	-648 869 €	-13 869 €	102,2 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 070 784 €	-2 043 027 €	-20 000 €	-2 063 027 €	-2 068 564 €	-5 537 €	100,3 %
TOIMINTAKATE	-11 517 687 €	-11 859 641 €	-348 000 €	-12 207 641 €	-12 309 994 €	-102 354 €	100,8 %

Talousarvion toteutuminen:

Sivistystoimialan toteuman mukaan vuodelta 2022 toimintamenot olivat n. 124.000 euroa yli budjetoidun (tot% 101,0) ja toimintatuotot ylittivät budjetoinnin n. 22 000 eurolla (tot% 102,8). Sivistystoimen toimintakatteen poikkeama oli 102 354 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna toteuman ollessa 100,8 %.

Toimintatuottojen osalta talousarviota parempana ovat toteutuneet mm. varhaiskasvatusmaksut ja kotikuntakorvaustuotot. Varhaiskasvatusmaksutulojen osalta asiakastuotot ovat vähentyneet tulojen noston vuoksi elokuusta 2021 alkaen, mutta tulokertymä ylitti tästä huolimatta talousarvion, koska kunnallisen varhaiskasvatuksen lapsimäärä ei ole vähentynyt ennusteiden mukaisesti vaan pysynyt tasaisena. Alle 3- vuotiaiden lasten määrän kasvun aiheuttama henkilöstön tarpeen kasvu aiheutti samalla sen, että varhaiskasvatuksen henkilöstömenot ylittivät kokonaisuudessaan selvästi talousarvioon varatun määrärahan.

Toimintamenoissa esi- ja perusopetus toteutui tulosalueen koko huomioiden muutetun talousarvioiden mukaisesti. Talousarvioon nähden ylitystä tapahtui mm. asiakaspalvelujen ostoissa (kotikuntakorvausmenot) ja koulukuljetusmenoissa. Varhaiskasvatuksen osalta ylitystä tapahtui henkilöstömenoissa, puhtaanapito- ja pesulapalveluissa ja majoitus- ja ravitsemispalveluissa. Henkilöstö- ja palvelujen ostojen kustannuksiin vaikuttavat oppilaiden hyvinvointi- ja oppimisvajeeseen liittyvät henkilöstöpanostukset, kunnallisen varhaiskasvatuksen kasvanut kysyntä erityisesti alle 3- vuotiaiden sekä vuorohoidon osalta sekä kunnallisen varhaiskasvatuksen sijaistarpeen kasvu. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ja vapaa-aikapalvelut toteutuivat alle talousarvion.

Vuoden 2022 aikana valtionavustusta sivistystoimen hankkeisiin saatiin henkilöstölisäyksiin varhaiskasvatukseen lapsen saaman tuen vahvistamiseksi 88.000€, koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen 83.000€, yhteisöllisen opiskelu- ja harrastelu- ja kehittämiseen 35.000€, liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen (varhaiskasvatus sekä luonto- ja lähiliikunta) 32.000€, Suomen mallin mukaiseen lasten ja nuorten harrastetoiminnan kehittämiseen 20.000€. Lisäksi alueelliset Kaikille yhteinen koulu- ja Sitouttavan kouluyhteistyön hankkeet saivat valtionavustusta. Etsivää nuorisotyötä tuetaan myös valtion taholta toistuvan hankerahoituksen turvin.

8.3.1 Sivistystoimen hallinto

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTAKULUT	-125 776 €	-128 844 €	-47 000 €	-175 844 €	-149 097 €	26 748 €	84,8 %
TOIMINTAKATE	-125 776 €	-128 844 €	-47 000 €	-175 844 €	-149 097 €	26 748 €	84,8 %

Talousarvion toteutuminen:

Sivistystoimen hallinnon osalta toteuma alitti talousarvion. Alitus johtuu koko toimialaa koskevasta tulospalkkiosta, jota ei jaettu tulosalueille. Tulosalue sisältää käytännössä sivistyslautakunnan toimintaan liittyvät menot sekä sivistysjohtajan palkkakulut.

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Pornaisten kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden eteneminen kaiken ikäisille osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä	Tavoitteiden toteutumisen seuranta	Hyvinvointisuunnitelma käsiteltiin sivistyslautakunnassa ja kunnanhallituksessa ja hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2022. Suunnitelman tavoitteita arvioidaan vuosittain.

8.3.2 Varhaiskasvatus

VARHAISKASVATUS							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	393 796 €	288 300 €		288 300 €	328 766 €	40 466 €	114,0 %
TOIMINTAKULUT	-3 315 357 €	-3 348 842 €	-101 000 €	-3 449 842 €	-3 617 137 €	-167 295 €	104,8 %
TOIMINTAKATE	-2 921 561 €	-3 060 542 €	-101 000 €	-3 161 542 €	-3 288 371 €	-126 829 €	104,0 %

Talousarvion toteutuminen:

Varhaiskasvatuksen toimintakate toteutui kokonaisuudessaan yli talousarvion. Toisaalta tulokertymä ylittyi selvästi, vaikka useassa vaiheessa toteutettu tulo- ja kulu-erojen muutos on vähentänyt maksutuottojen kertymää muista toimintamuodoista kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä kasvoi vuonna 2022 alle 3- vuotiaiden lasten osalta, vaikka varhaiskasvatuksen kokonaislapsimäärä pysyi tasaisena. Pienten lasten määrän kasvu tarkoitti suunniteltua suurempia kustannuksia. Kunnallisen varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvusta johtuen siivous- ja ruokahuollon kustannukset toteutuvat seurannan perusteella suunniteltua suurempana.

Yhtenä keskeisenä uudistuksena vuoden 2022 aikana on ollut vuorohoidon (ilta-, yö- tai viikonlopun aikaan järjestetty varhaiskasvatus) käynnistäminen kunnallisena toimintana uudistetussa päiväkodissa. Vuorohoidon järjestäminen edellyttää huoltajien työstä tai opiskelusta tulevaa välttämätöntä tarvetta. Vuorohoidon kustannukset kasvoivat kuitenkin tilapäisesti ennen kunnallisen toiminnan käynnistämistä ostopalveluiden seurauksena. Ostopalveluiden käyttö oli välttämätöntä, koska yksityisen perhepäivähoidon vuorohoitopaikkojen määrä väheni alkuvuodesta 2022.

Linnunlaulun päiväkodin laajennus valmistui ensimmäisen osavuositarkastuksen aikana ja tilat on otettu käyttöön vaiheistettusti elokuusta 2022 alkaen. Kunnallisen varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi myös Wanhassa puukoulussa järjestetään kunnallista varhaiskasvatusta edelleen syksyllä 2022.

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Pornaisiin soveltuvan tuen järjestelyiden kehittäminen uudistuvan lainsäädännön mukaisesti	Uusien toimintatapojen suunnitelma ja käyttöönotto	Sivistyslautakunta päätti uudistuvan lainsäädännön edellyttämistä tuen järjestelyiden muutoksista kesäkuussa 2022. Uudet sähköiset päätökset tuen tasoista otettiin käyttöön syksyn 2022 aikana.
Vuorohoidon järjestelyiden rakentaminen kunnalliseen varhaiskasvatukseen	Vuorohoidon käynnistämisen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa tarvittaessa 8/2022 alkaen	Kunnallinen vuorohoito otettiin käyttöön elokuussa 2022.
Yksityisen varhaiskasvatuksen laajuuden ylläpitäminen vähintään vuoden 2021 mukaisella tasolla	Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	Lapsimäärä on vähentynyt viidellä vuoteen 2021 verrattuna. 31.12.2021 48 lasta 31.12.2022 43 lasta
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Lapsen osallisuutta edistävien toimintatapojen lisääminen	Uusien toimintatapojen käyttöönotto	Toimintatapojen käyttöönottoa arvioidaan osana hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Avoimen varhaiskasvatuksen liittäminen osaksi kohtaamispaikkatoimintaa	Toimintamalli	Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen on jatkunut yhteistyössä Keusoten ja seurakunnan kanssa.

Mittareiden toteutuminen (lapsimäärät)

Pornaisten kunta/ kunnallinen varhaiskasvatus	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Päiväkotihoido	119	121	135	130	144
Perhepäivähoito	30	23	18	20	9
Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	37	46	46	34	48
Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	186	190	199	184	201
Pornaisten kunta/ yksityinen varhaiskasvatus	TP 2020	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Päiväkotihoido/ryhmäperhepäivähoito	48	34	37	34	37
Perhepäivähoito	24	17	11	16	6
Yksityinen varhaiskasvatus yht.	72	51	48	50	43
Varhaiskasvatus yht.	258	241	247	234	244

8.3.3 Esi- ja perusopetus

ESI- JA PERUSOPETUS							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	396 666 €	398 083 €		398 083 €	377 049 €	-21 034 €	94,7 %
TOIMINTAKULUT	-8 121 618 €	-8 206 150 €	-200 000 €	-8 406 150 €	-8 435 740 €	-29 590 €	100,4 %
TOIMINTAKATE	-7 724 952 €	-7 808 067 €	-200 000 €	-8 008 067 €	-8 058 691 €	-50 624 €	100,6 %

Talousarvion toteutuminen:

Esi- ja perusopetus toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti tulosalueen koko huomioiden. Esi- ja perusopetuksen menot toteutuivat n. 30.000€ yli muutetun talousarvion ja toimintatuotot toteutuivat n. 20.000€ alle talousarvion. Talousarvioon nähden ylitystä tapahtui mm. asiakaspalvelujen ostoissa (kotikuntakorvausmenot) ja koulukuljetusmenoissa

Tavoitteiden osalta opetussuunnitelmaan liittyvää kehittämistyötä on jatkettu vuonna 2022. Kehittämisen pääteemoina ovat yhdessä tekeminen sekä joustavat opetusjärjestelyt. Pornainen on osallistunut alueelliseen kehittämistyöhön kolmen hankkeen kautta, jotka ovat Kaikille yhteinen koulu, Sitouttava kouluyhteisötyö sekä oppilaanohjauksen kehittämishanke oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyen.

Sitouttavaan kouluyhteisötyöhön liittyvä kouluvalmentajamallia on kehitetty eteenpäin juuri pornaislasiin kouluihin soveltuvaksi. Kouluvalmentaja on toiminut kaikilla kouluilla näkyvästi tavoitteiden mukaisesti opettajien ja opiskeluhoollon välimaastossa oppilaiden poissaoloihin liittyen sekä yleisen kouluviihtyvyyden parantamiseksi mm. välitunneilla.

Oppilaanohjauksen kehittämishankkeen kautta on kehitetty mm. oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyviä käytäntöjä perusopetuksen suorittaneiden osalta. Pornaisissa kaikki perusopetuksen päättötodistuksen saaneet oppilaat ovat ottaneet toisen asteen paikan vastaan. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä kunnan valvontavastuu jatkuu kuitenkin ns. Valpas- järjestelmän kautta siihen saakka, kunnes oppilas täyttää 18 vuotta.

Vuoden 2022 aikana on pyritty paikkaamaan koronaviruksesta johtuvaa oppimis- ja hyvinvointivajetta, mikä näkyy myös vuoden 2022 henkilöstömenoissa. Syksystä 2022 alkaen koronavirus ei ole enää vaikuttanut suoranaisesti opetusjärjestelyihin.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Yhtenäiskoulun alueen kehittämissuunnitelma valmistuu keväällä 2022 (huomioiden monitoimihalliratkaisun) ja etenemismallit valitaan	Suunnitelman valmistuminen Päätös etenemisen suunnasta	Vaihtoehtotarkastelu valmistui talousarviokäsittelyn pohjaksi tavoitteen mukaisesti. Vaihtoehtoselvityksen jälkeen jatkettiin tarveselvityksellä hankesuunnittelun pohjaksi.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Oppilaiden osallisuutta lisäävien toimintatapojen laajentaminen osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita	Uusien toimintatapojen käyttöönotto Kouluvalmentajamallin vakiintuminen	Kouluvalmentajamallia toteutetaan ensin määräaikaista osana alueellista hanketta. Tavoitteena on mallin vakinaistaminen.

Oppilaskohtaiset tietokoneet ovat käytössä kaikilla kunnan 3-9 luokan oppilailla lukuvuoden 2022-23 alusta	Oppilaskohtaisten koneiden määrä	Oppilaskohtaiset koneet ovat tällä hetkellä vuosiluokilla 3-7. Jokainen alkava lukuvuosi yksi uusi ikäryhmä saa oppilaskohtaisen koneen.
Yhdessä toimiminen (yhteis-/saman-aikaisopettajuus) vakiintuu toimintatavaksi kaikilla luokka-asteilla	Lukuvuosisuunnitelman koulukohtainen seuranta toteutumisesta	Yhdessä toimiminen on otettu kaikkien koulujen kehittämiskohteeksi. Toimintatapaa toteutetaan koulukohtaisesti sopivalla tavalla. Yhdessä toimimisen tasossa on koulu- ja opettajakohtaisia eroja.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Opetettujen tuntien kokonaismäärä pienenee vuosittain tarkoituksenmukaisten ryhmäkokojen seurauksena	Opetetut tunnit	Tuntien kokonaismäärä pieneni 14 vuosiviikkotunnilla lukuvuodelle 2022-23. Oppimis- ja hyvinvointivajeen paikkaamiseksi tunteja ei ole kuitenkaan vähennetty suoraan oppilasmäärän suhteessa. Näin ollen keskimääräinen luokkakoko on pienentynyt.

Mittareiden toteutuminen

Oppilasmäärät/ koko kunta	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
OPPILASMÄÄRÄ 0-6	514	521	501	468	471
OPPILASMÄÄRÄ 7-9	282	252	245	244	245
OPPILASMÄÄRÄ YHT.	796	773	746	712	716

Oppilasmäärät/ kouluittain	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Parkkojan koulu 0-6	127	129	115	119	119
Mika Waltarin koulu 0-6	123	122	124	119	124
Pornaisten Yhtenäiskoulu 0-6	264	270	262	230	228
7-9	282	252	245	244	245
YHT.	546	522	507	474	473

8.3.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, musiikkioppilaitokset sekä kansalaisopisto.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	3 404 €	1 330 €		1 330 €	4 221 €	2 891 €	317,4 %
TOIMINTAKULUT	-416 572 €	-443 472 €		-443 472 €	-432 804 €	10 669 €	97,6 %
TOIMINTAKATE	-413 168 €	-442 142 €		-442 142 €	-428 583 €	13 560 €	96,9 %

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvoissa pysyttiin. Tuottojen suuri poikkeama johtuu henkilökunnan työsuhdeasunnon tiliöinti kirjaston toimintatuottoihin.

Kulttuuripalvelut: Kulttuuritoimen tarkoituksen on tarjota kulttuuria kaikenikäisille kuntalaisille kirjastossa, verkon välityksellä ja jalkautuen kuntalaisten pariin. Kulttuuritoimen suosituimpia tapahtumia kertomusvuonna olivat konsertit ja elokuvaesitykset. Kulttuuritoimi tarjosi omia tapahtumia, itsenäisesti järjestäen keskimäärin kerran viikossa. Lisäksi tapahtumia järjestettiin yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa, sekä osallistuttiin Seniorimessuille Aurinkolinnassa. Kulttuuripalveluissa yhteisöllisyys, yhteistyö ja yhdessä tekeminen ovat kulmakiviä, joihin toiminta nojaa.

Kirjaston alakerrassa oleva Pellavasali on maksutta käytössä näyttelytoimintaan paikallisille kulttuurintekijöille. Pellavasalin varauskirja on jo osaksi täynnä vuodelle 2024 asti. Kertomusvuoden näyttelyistä erityisen noston ansaitsee Suomen Sarjakuvaseuran vuoden 2022 Puupäähattu-tunnustuspalkinnon saajan Harri Wallu Vaalion näyttely: Mikrokivikausi – sarjakuvanäyttely. Näyttely sai paljon huomiota ja kävijöitä yli kuntarajojen. Pornaisista näyttely lähti kiertämään Etelä-Suomen kirjastoja.

Verkon kautta tarjottavista kulttuuripalveluista on mahdollista Medici.tv Edu:n kautta katsella tuhansia huipputaiteisia videoita oopperasta, baletista ja klassisista konserteista. Myös dokumentteja ja opetusmateriaalia on tarjolla. Naxos-musiikkipalvelun kautta voi kuunnella maailman musiikkia, kansanmusiikkia sekä jazzia, viimeksi mainittu on ko. palvelun suosituin osio kuntalaisten keskuudessa.

Kirjastotoimi: AVI kirjastotoimi määrittelee kirjaston: ”Kirjasto on kuntalaisten ja asiakkaiden tekemisen, työskentelyn, sosiaalisen kanssakäymisen ja osallisuuden sekä osallistumisen mahdollistavana paikka”.

Ilahduttavaa oli huomata, että kuntalaiset löysivät tiensä takaisin kirjastoon koronarajoitusten jälkeen. Kokonaislainaus nousi yli 7 prosenttiyksikköä. Päiväkodit ja koululuokat rupesivat jälleen käymään kirjastossa.

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulujen rehtorien kanssa pidettiin vuoden mittaan palaverieita, joissa käytiin lävitse yhteistyökuviota lävitse heidän toimialojensa ja kirjaston kanssa. Tapaamisten tuloksena on pystytty tarjoamaan entistä yksilöllisempää palvelua yhteistyökumppanin toiveiden mukaisesti. Lisäksi koulujen kirja-agenttien kanssa käydään tiivistä yhteistyötä.

Perinteisten kirjastopalvelun lisäksi kuntalaisille on tärkeää kirjaston tarjoamat neuvontapalvelut, varsinkin digineuvonta koetaan tärkeäksi. Digineuvonta annetaan sekä yksilötasolla että järjestetään digituokioita, jotka ovat tarkoitettu ryhmille. Käyttäjäkoulutusta (josta suurin osa oli digineuvontaa) annettiin huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kansalaisopisto: Palvelu ostetaan ostopalveluna Mäntsälän kansalaisopistolta. Kansalaisopiston toimintaa varjosti keväällä vielä korona. Syksyn osalta toiminta käynnistyi normaalisti, mutta opiskelijoiden hakeutumisen kursseille oli vielä varovaista. Netto-opiskelijamäärässä ei ole vielä päästy ns. normaaliin. Opetustuntien määrä väheni jonkin verran samoin toteutuneiden kurssien määrä. Kirjaston kanssa yhteistyössä on järjestetty historia- ja kulttuurialan luentoja etä- ja hybridimenetelmin sekä syksyllä ihan lähitoteutuksena.

Musiikkiopisto: Taiteen perusopetuspalvelu ostetaan ostopalveluna Porvoonseudun musiikkiopistolta. Musiikkiopisto (nyk. Taideoppilaitos) tarjoaa taiteen perusopetusta, valmennusopetusta ja maksutonta päivähoitopäivän aikana annettavaa varhaisiän musiikkikasvatusta. Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja päiväkotien kanssa on sujuvaa. Kahdessa päiväkodissa oli vuoden lopussa yhteensä 13 ryhmää ja n. 10 lasta ryhmää kohti. Palvelut pyrittiin järjestämään lähipalveluina, mutta myös etäopetusta tarjottiin oppilaille tarvittaessa. Musiikkiopiston suuri digi-hanke (MusaMestari) saatiin päätökseen kahden ja puolen vuoden jälkeen.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Osallistuminen paikallisten ja naapurikuntien kulttuuri-toimijoiden tapaamisiin vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Aville tehtävä vuositilasto.	Toteutunut. Kulttuuri kylässä –hanke on kokoontunut useita kertoja. Lisäksi osallistuttu Taiken tapaamisiin
Lainattavan aineiston rfid-tarroitus. Kilpailutus ja hankinta yhteistyössä muiden Helle-kirjastojen kanssa.	Kuinka monta % lainattavasta aineistosta on vuoden lopussa saanut rfid-tarran.	Kilpailutus tehty. Rfid-tarroitus on aloitettu ja vuoden loppuun mennessä noin 90 % aineistosta oli tarroitettu, tavoite toteutunut.
Kansalaisopisto toteuttaa vapaan sivistystyön lainsäädännön mukaista toimintaa Pornaisissa. Opiston tehtävänä on tarjota kaiken ikäisille kuntalaisille lähipalveluna mahdollisuutta aktiiviseen, elinikäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun ja harrastamiseen. Kansalaisopiston toiminnalle on tyypillistä vapaaehtoisuus, omaehtoinen oppiminen, kansalaisvalmiuksien kehittäminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin sekä sosiaalisten verkostojen luominen ja tukeminen.	Toteutuneiden kurssien määrä. Opetushallitukselle ja tilastokeskukselle tehtävät vuosiraportit.	Toteutuneita kursseja on ollut 45. Tavoite on toteutunut.
Musiikkiopisto lisää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla musiikin (taiteen) perusopetuspalveluja pääsääntöisesti lapsille ja nuorille, tapahtumia ja konsertteja lähipalveluina kaiken ikäisille kuntalaisille, joko järjestämällä niitä yksin tai yhdessä kunnan kanssa. Kulttuuritapahtumien ja esitysten tallentaminen sekä tallenteiden jakelu kuntalaisille on myös yksi lähipalvelujen muodoista. Kurssi- ja muotoista verkko-opetusta aikuisille aletaan suunnitella.	Aville, Opetushallitukselle ja Tilastokeskukselle tehtävät vuositilastot. Konserttien (Kirjasto, koulu, päiväkot) määrä ja oppilasmäärät	Tavoite toteutunut osittain. Päivähoitopäivän aikana toimivissa muskariryhmissä mukana 130 lasta. Tapahtumatoiminta on toteutunut vain osittain. Soitinesittelyjä on tehty ja Suzuki-opetus on käynnistetty.

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT

Kehitämme uusia toimintatapoja sekä Pornaisten elinvoimaa lisääviä aktiviteetteja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Hyödynnämme kehittämisessä kuntalaisten lisääntyneen aktiivisuuden ja tuemme hyvien hankkeiden toteutumista lisäämällä niille myös taloudellisia resursseja.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Sanapaltti-tietokannan sisällön monipuolinen lisääminen. Kuntalaisilta saatavien kuvatunnistietojen lisääminen tietokantaan.	Arkisto-osion laajuus vuoden lopussa. Saadut kuvatunnistiedot on tarkistettu ja lisätty tietokantaan.	Tavoite toteutunut osittain, projekti edennyt koko vuoden ajan. Kuvatunnistiedot lisätty sitä mukaa, kun niitä on tullut.
Otamme kunnan asukkaat mukaan kirjastossa olevien näyttelyiden suunnitteluun. Tarjoamme kirjastosalissa ja Pellavasalissa tilat näyttelyn järjestämiseen.	Aville tehtävä vuositilasto.	Toteutunut näyttelyiden osalta, koronarajoitusten ja henkilöstövajeen takia ei yhteissuunnitelluja ole voitu pitää.
Musiikkiopisto haluaa lisätä ja vahvistaa pienten lasten taidekasvatusta (maksuton muskari, valmennusopetus) ja lisätä yhteistyötä koulujen kanssa mm. harrastemallin luomiseksi Pornaisiin, myös eskarilaisten ja alakoululaisten harrastustoimintaa halutaan monipuolistaa yhdessä koulujen kanssa. Kuntamaksun kehittäminen maksuttomaan muskariin.	Eskarilaisten määrä (valmennusopetus). Musiikkileikkikoululaisten määrä (maksuton muskari) kasvaa. Maksuttoman muskarin kuntamaksun suuruus.	Kasvussa, siirtyvät maksuttomasta muskarista eskarisiin ja sieltä valmennusopetukseen. Musiikkiopiston palvelurakennetta on uusittu. Lasten määrä oli kasvussa n. 130 lasta ja 13 ryhmää osallistuivat päiväkodeissa annettavaan varhaisiän musiikkikasvatukseen. On määritetty ja esitellään kevään 2023 aikana. Maksu alkaa kuntamaksuna 1.8.2023.

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kohdistamme erityisiä toimintapiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Kulttuuripalvelujen laajempi saavutettavuus.	Kirjaston YouTube-kanavan tekstitysten määrä vuositasolla. Sanapalttiin lisättyjen yksiköiden määrä.	Toteutunut osittain, tekstitystä tehdään muiden töiden ohessa. Sanapaltin osalta toteutunut.
Kirjastopalvelujen toiminta- ja oppimisympäristö on verkossa käytössä 24/7.	Finna-raporttien seuranta: onko Helle-Finna jouduttu ajamaan alas vuoden aikana, jolloin verkko ei ole ollut käytössä luvatus mukaisesti.	Toteutunut. Katkokset ovat olleet niin lyhytkestoisia, että niistä ei ole ollut asiakkaille haittaa.
Kansalaisopiston uutena yhteistyökumppanina on kuntalaisten muodostama luonto- ja ympäristöasioihin keskittyvä ryhmä.	Toteutuneiden luentojen ja tilaisuuksien määrä. Opetushallitukselle ja tilastokeskukselle tehtävät vuosiraportit.	Tavoite ei ole toteutunut.

Verkko-opetuksen ja digitaalisten verkko-opetusalustojen kehittäminen. Opetuspalvelujen hybridimallia kehitetään.	Musamestarin oppimisalustojen (VM-hanke) jatkokehittäminen ja esittely. Haetaan ulkoista digirahoitusta ja laaditaan musiikkiopistolle digisuunnitelma 2030.	Musiikkiopiston digihanke toteutunut ja valmistunut. Kouluille ja kaikille sopi-muskunnille oppimisalustan esittely kesken. Toteutunut osittain. Pitkäkantoista digisuunnitelmaa ja kehitystä on aloitettu suunnitella.
---	--	--

Mittarit

	TP 2020	MTA 2021	TA 2022	TP 2022	TS 2023	TS 2024
Näyttelyitä Pellavassa-lissa	7	6	10	10	10	10
Kirjaston aukiolotunnit/kk/ka	153	175	175	186	186	186
Kirjaston kokonaislainsaus	49 397	44 503	47 000	47 781	47 800	47 800
Kansalaisopisto						
Tunteja Pornaisissa	992	820	1 000	818	1 000	1 000
Opiskelijoita Pornaisissa	435	236	400	400	400	400
Kurseja Pornaisissa	53	41	45	45	45	45
Musiikkiopisto						
Varsinaiset oppilaat	36	36	32	36	33	34
Muut oppilaat	77	65	75	159	65	65
Viikkotunnit	32	33	35	62	35	35
Vuositunnit	1 120	1 135	1 225	2187	1 225	1 225
Opetusviikkoja	35	35	35	35	35	35

8.3.5 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut sisältävät vapaa-aikapalveluiden hallinnon, Isojärven leirimajan, nuoris- ja liikuntapalvelut.

VAPAA-AIKAPALVELUT							
	TP 21	TA 22	Muutos	MTA 22	TP 22	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT	88 673 €	88 175 €		88 175 €	87 659 €	-516 €	99,4 %
TOIMINTAKULUT	-420 902 €	-508 220 €		-508 220 €	-472 912 €	35 307 €	93,1 %
TOIMINTAKATE	-332 230 €	-420 045 €		-420 045 €	-385 253 €	34 792 €	91,7 %

Talousarvion toteutuminen:

Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2022 talousarvio toteutui pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti. Vapaa-aikapalveluille myönnettiin valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön 27 000e, Pornaisten harrastamisen malliin 15 000e ja lähi- ja luontoliikuntahankkeeseen 8000 e. Yhteensä valtionavustuksia saatiin 50 500 euroa. Hankkeiden omarahoitus oli yhteensä 40 555 euroa, eli 45 %.

Myyntituottoja kertyi yhteensä 33 381 euroa. Vapaa-aikapalvelujen myyntituotot kertyivät liikuntasalien vuokrasta, kuntosalimaksuista, ryhmäliikuntamaksuista, isojärven leirimajan vuokrasta, leireistä ja kaluste-vuokrauksesta. Liikuntasalien vuokratuotot ohjautuivat aiempina vuosina koulujen tuloiksi, mutta viime vuodesta alkaen tulot näkyvät vapaa-aikapalvelujen tuotoissa. Tämän vuoksi vapaa-aikapalvelujen myyntituotot 2022 ovat suuremmat kuin aiempina vuosina. Toimintakuluja kertyi 473 183 euroa. Toimintakulut toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti.

Isojärven leirimajan sauna- ja pesutilat olivat poissa käytöstä lähes koko vuoden ajan vesivahingon vuoksi. Tästä johtuen vuokralaisille tarjottiin 30 prosentin hyvitys normaalihinnoista.

Vuonna 2022 käynnistyi kolmivuotinen Ikäinstituutin Voimaa vanhuuteen ohjelma, jonka päätavoitteena on edistää palveluiden ulkopuolelle jääneiden ikääntyneiden terveyttä liikunnan avulla. Hankkeen myötä järjestettiin muun muassa ikääntyneiden terveyskunnan kuntotestauspäivät toukokuussa ja lokakuussa. Syksyllä koulutettiin vapaaehtoisia ulkoilustävätoimintaan.

Liikuntapaikkasuunnitelma valmistui syyskuussa. Liikuntapaikkasuunnitelma ohjaa liikuntapaikkojen kehittämistä Pornaisissa 2022–2030. Suunnitelma sisältää liikuntapaikkojen ja olosuhteiden nykytilan kuvauksen peruskorjaus- ja parannustarpeineen, jatkotoimenpide-ehdotukset vanhojen liikuntapaikkojen kunnostus- ja kehittämistarpeille ja ehdotukset uusien liikuntapaikkojen rakentamiselle. Liikuntapaikkamestari aloitti työsään elokuussa.

Vuoden aikana järjestettiin runsaasti erilaisia liikuntatunteja ja kursseja lähi- ja luontoliikuntahankkeen puitteissa. Ohjattua ryhmäliikuntaa tarjottiin monipuolisesti vauvasta vaariin. Viikkokalenterissa oli tarjolla 13 erilaista ohjattua liikuntatuntia. Kesällä järjestettiin tuttuun tapaan lasten leirit, uimakoulut sekä yleisurheilun mestaruuskilpailut. Loppukesästä järjestettiin harrastemessut ensimmäisen kerran osana Suomen harrastamisen mallia ja siihen sisältyvää valtakunnallista harrastusviikkoa.

Nuorisopalvelut järjestivät Mopopaja-pilotin osallistuvan budjetoinnin kautta yhteistyössä Race Pointin kanssa. Mopopaja on nuorelle harrastuspaikka, joissa moottoreiden kanssa puuhailun lisäksi on saatavilla tuttuja ja turvallisia aikuisia. Mopopajalta nuori saa tarvittaessa sosiaalista ja ammatillista tukea ja ohjausta. Etsivä jalkautui aktiivisesti, mm. kutsuntoihin, oppilaitoksiin ja nuorisotalolle. Verkkonuorisotyötä toteutettiin etsivän nuorisotyöntekijän sekä työpajaohjaajan toimesta kerran viikossa toimivalla Discord-alustalla. Nuorisotalon aukioloaikoja laajennettiin, jonka myötä alakouluikäiset saivat enemmän aikaa nuorisotalolla. Kävijämäärät kasvoivat vuoden 2022 aikana.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN

Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Nuorisopalveluiden tavoitteena on lisätä nuorten osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.	Nuorisopalveluiden kehittämiskysely nuorille	Tehty
Nuorisopalveluiden tavoitteena on luoda systemaattinen toimintamalli yhdessä eri toimijoiden kanssa. Toiminnan avulla halutaan parantaa nuorisopalveluiden näkyvyyttä nuorten luonnollisissa toimintaympäristöissä siten, että myös palveluiden ulkopuolelle jäävät löytäisivät palveluiden pariin. Näin vahvistetaan nuorten taitoja ja keinoja osallistumiseen ja vaikuttamiseen.	Luodaan Pornaisten oma jalkautumisen käsikirja yhdessä eri toimijoiden kanssa	Tehty

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2022:
Ylläpidämme ja parannamme liikkumisen olosuhteita panostamalla liikunta –ja ulkoilupaikkojen riittävään hoitoon ja ylläpitoon.	Palkattu liikuntapaikkamestari	Toteutettu
	Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen	Toteutettu
Hyvinvointiohjelman mukaisesti panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin, joiden avulla kannustamme ihmisiä erityisesti omaehtoiseen aktiivisuuteen arjessa.	Luonto- ja lähiliikuntapaikkojen kävijäseuranta (heatmap)	Otettu
Ohjatussa toiminnassa hyödynnämme poronalaisten luonnollisia elinympäristöjä. Kehitämme ohjattua toimintaa lähi- ja luontoliikuntapaikkoja hyödyntäen.	Lähi- ja luontoliikuntahankkeen toimintojen juurruttaminen osaksi vakituista ohjaustoimintaa	Loppuraportti toimenpide-ehdotuksineen tehty
	% osuus kaikista ohjatuista tunneista, joissa hyödynnetty lähi- ja luontoliikuntamahdollisuuksia	50%
Tunnistamme ennaltaehkäisevässä toiminnassa elämäntilanteen (ruuhkavuodet ja vähän liikkuvat liikuntapalveluiden ulkopuolella olevat ikääntyneet) olevat haasteet, joihin kohdennamme omaa toimintaa.	Perheliikunnan lisääminen / krt / osallistujat	29/ ka. 27/ krt Yu-kisat 120 hlö Harrastemessut 100 hlö
	Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelma tai sen mukaiset toimenpiteet, joissa jalkaudutaan palveluiden ulkopuolelle jäävien ikääntyneiden luonnollisiin elinympäristöihin	Seniorisumpit Seniorimessut Aurinkomäessä ja Tuolijummat työväentaloilla
	Tavoitetut henkilöt / jalkautumiset	n. 150 henkilöä

Mittarit

NUORISOPALVELUT	2020	2021	2022
Nuorisotalo PoNUn kävijämäärä ka. / kerta	15	20	29
Nuorisotalon aukiolotunnit (vuosi)	442	595	595
Leirit, retket, tapahtumat: (krt / osallistujamäärä hlö)	1 / 15 (Covid-19)	3 / 40 (Covid-19)	1/25

Koulunuorisotyö:			
• Kertoja:	4 (Covid-19)	(Covid-19)	20 (pienryhmä)
• Osallistujia:	175		60
Verkkonuorisotyö			
• Kertoja		37	44
• Osallistujat:		259	250
Jalkautumiset:			
• Kerrat	6 (Covid-19)	33	22
• Tavoittanut	-		205
• Kontaktointi	-		1226
Työpaja			
• Asiakkaat	9	6	8
• Eteenpäin ohjau-	5	3	2
tuneet			
Etsivä nuorisotyö			
• Tavoittanut	42	79	75
• Kontaktointi	44	80	4
Ohjaamo			
• Yhteensä:	69	95	164
• Yksilöasiakkaat	44	90	105
• Ryhmät	2	3	2
• Osallistujat	25		59
• Yhteistyöprojektit	2 (Covid-19)		4

LIIKUNTAPALVELUT	2020	2021	2022
Ohjattu ryhmäliikunta			
• Tunteja/vk:	11	12	12
• Osallistujia/vk:	143	198	160
Lähi- ja luontoliikunta:			
• Ryhmiä/vk:	1	4	4
• Osallistujia/vk:	20	60	25
Erityisliikunta			
• Ryhmiä/vk:	1	1	2
• Osallistujia/vk:	10	15	15
Kuntosaliryhmät			
• Ryhmiä/vk:	3	3	2
• Osallistujia/vk:	24	37	19
Leirit, retket ja tapahtumat			
• Kertoja/vuosi:	1 Covid-19	2	Leirit: 2 osallistujat: 45
• Osallistujia/vuosi:	58 Covid-19	74	Tapahtumat: 5 Osallistujat: 265
Kurssit			
• Kursseja/vuosi	7	10	5

• Osallistujia/vuosi:	95	128	69
Digijummat: • Videoita/vuosi: • Katsontakerat/vuosi:	26 2723	38 6735	14 560
Hyvinvointineuvonta • Uudet/vuosi: • Yhteensä/vuosi:	12	12 49	15 19

9. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Ulkoinen/Sisäinen	Alkup TA2022	TA muutos	MTA2022	Toteutuma	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATUOTOT	6 336 770 €	-252 050 €	6 084 720 €	6 120 371 €	35 651 €	100,59 %
MYYNITUOTOT	2 270 733 €		2 270 733 €	2 371 198 €	100 465 €	104,42 %
MAKSUTUOTOT	252 600 €		252 600 €	323 346 €	70 746 €	128,01 %
TUET JA AVUSTUKSET	375 500 €	45 250 €	420 750 €	313 427 €	-107 323 €	74,49 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 437 937 €	-297 300 €	3 140 637 €	3 112 400 €	-28 237 €	99,10 %
TOIMINTAKULUT/MENOT	-33 259 150 €	-962 748 €	-34 221 898 €	-34 578 022 €	-356 123 €	101,04 %
HENKILÖSTÖKULUT	-9 149 212 €	-244 200 €	-9 393 412 €	-9 403 050 €	-9 638 €	100,10 %
PALVELUJEN OSTOT	-19 073 232 €	-613 148 €	-19 686 380 €	-19 830 688 €	-144 308 €	100,73 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 478 024 €	-2 700 €	-1 480 724 €	-1 737 565 €	-256 841 €	117,35 %
AVUSTUKSET	-1 254 800 €	-80 000 €	-1 334 800 €	-1 267 056 €	67 744 €	94,92 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 303 882 €	-22 700 €	-2 326 582 €	-2 339 662 €	-13 080 €	100,56 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 922 380 €	-1 214 798 €	-28 137 178 €	-28 457 651 €	-320 472 €	101,14 %
VEROTULOT	22 317 000 €	500 000 €	22 817 000 €	22 875 249 €	58 249 €	100,26 %
VALTIONOSUUDET	6 313 466 €	209 866 €	6 523 332 €	6 520 210 €	-3 122 €	99,95 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-20 614 €	0 €	-20 614 €	-1 797 €	18 817 €	8,72 %
KORKOTUOTOT	14 650 €		14 650 €	1 665 €	-12 985 €	11,37 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	33 300 €		33 300 €	73 891 €	40 591 €	221,89 %
KORKOKULUT	-65 864 €		-65 864 €	-59 273 €	6 591 €	89,99 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 700 €		-2 700 €	-18 080 €	-15 380 €	669,63 %
VUOSIKATE	1 687 472 €	-504 932 €	1 182 540 €	936 010 €	-246 528 €	79,15 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 633 483 €		-1 633 483 €	-1 664 976 €	-31 493 €	101,93 %
SATUNNAISET ERÄT				-277 206 €	-277 206 €	
TILIKAUDEN TULOS	53 988 €	-504 932 €	-450 944 €	-1 006 172 €	-555 228 €	223,13 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	53 988 €	-504 932 €	-450 944 €	-1 006 172 €	-555 228 €	223,13 %

Toimintatuotot eivät toteutuneet alkuperäisen talousarvion mukaisena johtuen omaisuuden myyntivoittojen jäämisestä talousarviotavoitteesta. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta jopa 10 %. Kasvua selittää sosiaali- ja terveystenonien ylittyminen alkuperäisestä talousarviosta lähes 600.000 euroa sekä henkilöstömenonien kasvu edellisestä vuodesta. Pornaisten verotuloissa oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 5,5 %, mikä vastaa kuntien keskimääräistä verotulokasvua. Toimintakate ei riittänyt kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja ja satunnaisia eriä, joten kunnan tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi.

	Alkup TA2022	TA muutokset	MTA 2022	TOT 2022	Poikkeama	TOT %
VEROTULOT	22 317 000 €	500 000 €	22 817 000 €	22 875 249 €	58 249 €	100,3 %
Kunnan tulovero	20 538 000 €	317 000 €	20 855 000 €	20 855 665 €	665 €	100,0 %
Kiinteistövero	1 173 000 €	67 000 €	1 240 000 €	1 259 395 €	19 395 €	101,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	606 000 €	116 000 €	722 000 €	760 189 €	38 189 €	105,3 %

Vuosi	Tulovero%	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2017	20,5	115 136	3
2018	20,5	117 876	2
2019	20,5	87 195	-26
2020	20,5	89 460	3
2021	20,5	91 348	2
2022	20,5	111 224	22

Kiinteistövero	%
Vakituiset asuinrakennukset	0,5
Muut asuinrakennukset	1,0
Yleinen kiinteistövero	1,0
Rakentamattomat rakennuspaikat	4,0
Voimalaitokset	1,0
Maamiesseuran, nuorisoseuran ja työväenyhdistyksen omistamat yhdistys- ja seuratalot	0,0

Valtionosuudet toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion suuruisena.

	Alkup TA2022	TA muutokset	TA 2022	TOT 2022	Poikkeama	TOT %
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	5 316 896 €	209 866 €	5 526 762 €	5 289 310 €	-237 452 €	96 %
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 249 686 €		-1 249 686 €	-1 291 025 €	-41 339 €	103 %
Verotulomenetyksen korvaus	2 246 256 €		2 246 256 €	2 521 925 €	275 669 €	112 %
Yhteensä	6 313 466 €	209 866 €	6 523 332 €	6 520 210 €	-3 122 €	100 %

10. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Talonrakennus	-935 000,00	-300 000,00	-1 235 000,00	-988 965,01	-246 034,99	80 %
Kiinteistöjen perusparannus	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-135 924,99	5 924,99	105 %
Kiinteistöt perusparannukset	-50 000,00		-50 000,00	-96 338,71	46 338,71	193 %
Kunnanvirasto salaojat ja piha-alueet	0,00		0,00	-2 080,50	2 080,50	-
Aurinkomäki ja Värttinä jäähdytys	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00	0 %
Leirimaja korjaukset	-20 000,00		-20 000,00	-2 790,35	-17 209,65	14 %
Yhtenäiskoulun kunto- ja peruskorjaus	-50 000,00		-50 000,00	-26 634,92	-23 365,08	53 %
Kunnanvirasto julkisivu	0,00		0,00	-8 080,51	8 080,51	-
Koulutilojen rakentaminen	-180 000,00	0,00	-180 000,00	-31 356,61	-148 643,39	17 %
Oppimisymp.kehitt tilamuutokset	-20 000,00		-20 000,00		-20 000,00	0 %
Yhtenäiskoulu kotitalousluokka	-100 000,00		-100 000,00		-100 000,00	0 %
Yhtenäiskoulun keittiön astianpesukone	-60 000,00		-60 000,00	-31 356,61	-28 643,39	52 %
Uudisrakentaminen	-625 000,00	-300 000,00	-925 000,00	-821 683,41	-103 316,59	89 %
Monitoimihalli	-100 000,00		-100 000,00		-100 000,00	0 %
Linnunlaulun laajennus	-500 000,00	-300 000,00	-800 000,00	-792 183,10	-7 816,90	99 %
Nuorten oleskelukatos	-25 000,00		-25 000,00	-29 500,31	4 500,31	118 %

Investointien toteutuminen vuoden 2022 aikana:

Linnunlaulun päiväkodin laajennus:

Laajennusosa otettiin käyttöön maaliskuun alussa ja piha-alueet otetaan käyttöön kesän aikana.

Nuorten oleskelukatos:

Nuorten oleskelukatos valmistui vuoden 2022 lopulla.

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Maa- ja vesirakennushankkeet	-1 585 000,00	-120 000,00	-1 705 000,00	-761 271,14	-943 728,86	45 %
Kadut ja kevyenliikenteen väylät	-1 030 000,00	-120 000,00	-1 150 000,00	-755 893,45	-394 106,55	66 %
Liikenneympyrä	-200 000,00		-200 000,00	-51 127,76	-148 872,24	26 %
Pornaisten Portin asemakaava-alue, laajennusosa	-20 000,00		-20 000,00	-3 500,00	-16 500,00	18 %
Hyötinmäen asemakaava-alue, Tynnyritie	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00	0 %
Kartanonrinteen asemakaava-alueen leikkipuisto	-60 000,00		-60 000,00		-60 000,00	0 %
Visertäjänkuja Linnunlaulu	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00	0 %
Kartanonrinteen laajennus	-100 000,00		-100 000,00	-6 100,00	-93 900,00	6 %
Muu korjausvaraus	-40 000,00		-40 000,00		-40 000,00	0 %
Helsingintie kevyenliikenteenväylä	-500 000,00	-120 000,00	-620 000,00	-676 874,68	56 874,68	109 %
Kevyenliikenteenväylät	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00	0 %
Pellavarinteen valaistus	-20 000,00		-20 000,00	-18 291,01	-1 708,99	91 %
Leikkipuistojen ajantasaistus	-20 000,00		-20 000,00		-20 000,00	0 %
Liikuntapaikkarakentaminen	-70 000,00	0,00	-70 000,00	41 056,48	-111 056,48	-59 %
Eläinten uimapaikka	-20 000,00		-20 000,00		-20 000,00	0 %
Ulkokuntosali	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00	0 %
Esteetön luontopolku, wc+penkit ja pöydät	-10 000,00		-10 000,00	-5 023,52	-4 976,48	50 %
<i>tulot</i>				<i>60 000,00</i>	-60 000,00	-
Halkian urheilukentän laajennus	-30 000,00		-30 000,00	-13 920,00	-16 080,00	46 %
Vesi- ja viemärlaitos	-485 000,00	0,00	-485 000,00	-46 434,17	-438 565,83	10 %
Vesilaitos runkoventtiilikorjaukset	-30 000,00		-30 000,00		-30 000,00	0 %
Vesilaitos vuotovesikorjaukset	-25 000,00		-25 000,00		-25 000,00	0 %
Vesilaitos Kartanonrinteen laajennus kunnallistekniikka	-200 000,00		-200 000,00	-15 676,00	-184 324,00	8 %
Vesilaitos paineenkorotusasema (Jokelan seutu)	-50 000,00		-50 000,00	-840,00	-49 160,00	2 %
Hyötinmäen vedenottamon modernisointi	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00	0 %
Vesilaitos Nummenmaan vedenottamon saneeraus	-110 000,00		-110 000,00	-9 106,47	-100 893,53	8 %
Paalantien jätevesipumppaamon uusiminen	-20 000,00		-20 000,00	-20 811,70	811,70	104 %
Maa- ja vesirakennushankkeet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Menot	-1 585 000,00	-120 000,00	-1 705 000,00	-821 271,14	-883 728,86	48 %
Netto	-1 585 000,00	-120 000,00	-1 705 000,00	-821 271,14	-883 728,86	48 %

Helsingintien kevyen liikenteen väylä:

Kevyen liikenteen väylä otettiin käyttöön vuoden 2022 lopulla. Kokonaisuutena hanke pysyi kustannusarvioissa.

Asemakaava-alueiden kunnallistekniikka:

Kartanonrinteen laajennuksen ja Pornaisten portin kunnallistekniikan suunnittelu valmistui vuoden 2022 aikana.

Kiertoliittymä:

Kiertoliittymän katu- ja rakennussuunnittelu valmistui suurelta osin vuoden 2022 aikana.

Halkian urheilukenttä:

Kentän suunnitelmat valmistuivat vuoden 2022 aikana.

Vesilaitoksen investoinnit:

Investointien toteutus siirtyi vuodelle 2023.

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Kiinteistöjen osto/myynti	-385 000,00	0,00	-385 000,00	27 858,35	-412 858,35	-7 %
Kiinteistöjen osto/myynti	-385 000,00	0,00	-385 000,00	27 858,35	-412 858,35	-7 %
Maan osto	-200 000,00		-200 000,00		-200 000,00	0 %
Tontin jalostaminen	-35 000,00		-35 000,00		-35 000,00	0 %
Tontti/kiinteistö myynti	20 000,00		20 000,00	27 858,35	-7 858,35	139 %
Aurinkolinnan purku	-170 000,00		-170 000,00		-170 000,00	0 %

Kiinteistöjen osto/myynti

Aurinkolinnan päiväkodin purkua varten varattiin talousarvioon 2022 määräraha 170.000 euroa. Purkua ei toteutettu, vaan se siirrettiin kuluvaan vuoteen puolelle.

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Irtain omaisuus	-170 000,00	0,00	-170 000,00	-143 516,56	-26 483,44	84 %
Kunnanhallitus	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-20 977,59	-19 022,41	52 %
Palvelimien ja verkkolaitteiden uusiminen	-30 000,00		-30 000,00	-20 977,59	-9 022,41	70 %
Arkistotilat	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00	0 %
Sivistystoimi	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-122 538,97	-7 461,03	94 %
Teknisen työn luokka Parkkoja ja työturvall.parantaminen	-30 000,00		-30 000,00	-22 469,20	-7 530,80	75 %
Oppimisympäristöt kalustaminen	-40 000,00		-40 000,00	-39 076,15	-923,85	98 %
Linnunlaulun ensikalustus	-60 000,00		-60 000,00	-60 993,62	993,62	102 %

Kunnanhallitus

Talousarvioon varatut palvelimen ja verkkoasemien vaihto toteutettiin.

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Aineeton omaisuus	-115 000,00	-22 360,00	-137 360,00	-29 950,00	-107 410,00	22 %
Kunnanhallitus	-40 000,00	-22 360,00	-62 360,00	-29 950,00	-32 410,00	48 %
Sähköiset palvelut	-40 000,00		-40 000,00	-7 590,00	-32 410,00	19 %
Työterveys osakkeet		-22 360,00	-22 360,00	-22 360,00	0,00	100 %
Tievalaistuksen maksuosuudet	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Tievalaistuksen maksuosuudet	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00	0 %
Vesiosuuskuntien avustus	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0 %
Vesiosuuskuntien avustus	-25 000,00		-25 000,00		-25 000,00	0 %

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Yhteensä menot	-3 210 000,00	-442 360,00	-3 652 360,00	-1 983 702,71	-1 668 657,29	54 %
Yhteensä tulot	20 000,00	0,00	20 000,00	87 858,35	-67 858,35	439 %
Yhteensä netto	-3 190 000,00	-442 360,00	-3 632 360,00	-1 895 844,36	-1 736 515,64	52 %

11.RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA				1 000 €
	TA 2022	MTA 2022	TP 2022	Poikk.
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 687	1 183	936	-247
Satunnaiset erät			-95	-95
Tulorahoituksen korj.erät	-400	-100	-92	8
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 210	-3 652	-1 984	1 668
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0		60	60
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	420	120	120	0
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 503	-2 449	-1 054	1 395
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset	35	35	35	0
Lainakannan muutokset	375	375	-2 625	3 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	3 000	0	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 625	-2 625	-2 625	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, vesilaitos (sisäinen)	-35	-35	-35	0
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 093	-2 039	-3 644	-1 605
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot:				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 376		2 886	
Lainanhoitokate	0,6		0,4	
Kassan riittävyys, pv	29		12	
Valtuustoon nähden sitova				

Pitkäaikaista lainaa ei nostettu tilikaudella. Tulorahoitus ei riittänyt investointeihin ja kassavajetta paikattiin lyhytaikaisilla kuntatodistusohjelman mukaisilla kuntatodistuksilla. Näitä oli tilinpäätöspäivänä käytössä 1,6 miljoonaa euroa. Talousarvioon 2022 sisältyi 3,0 miljoonan euron lainanottovaltuus, jota ei siis kokonaisuutenaan tarvittu käyttöä.

12. YHTENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA

Toimiala	Sito-vuus (1)	Määrärahat (ulkoiset)					Tuloarviot (ulkoiset)				
Tulosalue	N B	TA 2022	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	TA 2022	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		30 200 868	960 048	31 160 916	31 518 239	-357 323	3 278 488	-254 750	3 023 738	3 060 588	36 851
Hallinto- ja taloustoimiala		16 388 187	526 048	16 914 235	17 019 615	-105 380	515 000	-254 750	260 250	231 182	-29 068
Keskusvaalilautakunta/vaalit	B	9 175	0	9 175	12 385	-3 210	5 300	0	5 300	10 382	5 082
Tarkastuslautakunta	B	13 105	0	13 105	11 569	1 536	0	0	0	0	0
Kunnanhallitus		20 400 437	612 048	21 012 485	21 200 227	-187 742	2 497 300	-254 750	2 242 550	2 252 513	9 963
Yleishallinto	B	1 312 291	126 048	1 438 339	1 383 809	54 530	471 700	-254 750	216 950	168 984	-47 966
Henkilöstöhallinto	B	201 941	0	201 941	200 379	1 562	35 000	0	35 000	45 544	10 544
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	337 700	0	337 700	259 811	77 889	3 000	0	3 000	6 246	3 246
Maaseutuhallinto	B	39 596	0	39 596	38 970	626	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terv.toimi	N	14 474 379	400 000	14 874 379	15 112 692	-238 313	0	0	0	26	26
Kuntakehitystoimiala		4 034 530	86 000	4 120 530	4 204 566	-84 036	1 987 600	0	1 987 600	2 031 713	44 113
Tekninen hallinto	B	651 776	7 000	658 776	649 762	9 014	0	0	0	12	12
Kaavoitus	B	98 988	0	98 988	15 661	83 327	0	0	0	0	0
Kiinteistötoimi	B	2 164 666	49 000	2 213 666	2 445 093	-231 427	879 500	0	879 500	914 567	35 067
Liikenneväylät, yl.alueet	B	405 300	30 000	435 300	388 270	47 030	0	0	0	819	819
Vesihuoltolaitos	B	585 600	0	585 600	614 109	-28 509	1 073 100	0	1 073 100	1 046 969	-26 131
Maa- ja metsätilat	B	14 700	0	14 700	3 445	11 255	35 000	0	35 000	69 346	34 346
Rak.valvonta ja ymp.suoj.	B	113 500	0	113 500	88 226	25 274	0	0	0	0	0
Sivistystoimiala		9 778 152	348 000	10 126 152	10 294 058	-167 906	775 888	0	775 888	797 695	21 807
Sivistystoimen hallinto	B	122 085	47 000	169 085	140 945	28 140	0	0	0	0	0
Varhaiskasvatus	B	3 053 722	101 000	3 154 722	3 330 888	-176 166	288 300	0	288 300	328 766	40 466
Esi- ja perusopetus	B	5 861 316	200 000	6 061 316	6 081 613	-20 297	398 083	0	398 083	377 049	-21 034
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	B	356 296	0	356 296	345 777	10 519	1 330	0	1 330	4 221	2 891
Vapaa-aikapalvelut	B	384 733	0	384 733	394 835	-10 102	88 175	0	88 175	87 659	-516
Toimiala	Sito-vuus 1)	Määrärahat					Tuloarviot				
Tulosalue	N B	TA 2022	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	TA 2022	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama
TULOSLASKELMAOSA		68 564		68 564	354 559	-285 995	28 678 416	709 866	29 388 282	29 471 015	82 733
Verotulot	B	0	0	0	0	0	22 317 000	500 000	22 817 000	22 875 249	58 249
Valtionosuudet	B	0	0	0	0	0	6 313 466	209 866	6 523 332	6 520 210	-3 122
Korkotulot	B	0	0	0	0	0	14 650	0	14 650	1 665	-12 985
Muut rahoitustulot	B	0	0	0	0	0	33 300	0	33 300	73 891	40 591
Korkomenot	B	65 864	0	65 864	59 273	6 591	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	B	2 700	0	2 700	18 080	-15 380	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	B				277 206						
INVESTOINTIOSA		3 210 000	442 360	3 652 360	1 983 703	1 668 657	20 000	0	20 000	87 858	67 858
Irtain omaisuus	B										
Irtain omaisuus, kunnanhallitus		40 000	0	40 000	20 978	19 022	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus, sivistysltk		130 000	0	130 000	122 539	7 461	0	0	0	0	0
Kiint. osto / myynti	B	405 000	0	405 000	0	405 000	20 000	0	20 000	27 858	7 858
Aineeton omaisuus	B	115 000	22 360	137 360	29 950	107 410	0	0	0	0	0
Talorakennushankkeet	B										
Kiinteistöt, perusrakennus		130 000	0	130 000	135 925	-5 925	0	0	0	0	0
Uudisrakentaminen		625 000	300 000	925 000	821 683	103 317	0	0	0	0	0
Koulutilat		180 000	0	180 000	31 357	148 643	0	0	0	0	0
Maa- ja vesirakennushankkeet	B										
Liikuntapaikkarakentaminen		70 000	0	70 000	18 944	51 056	0	0	0	60 000	60 000
Vesi- ja viemärilaitos		485 000	0	485 000	46 434	438 566	0	0	0	0	0
Kadut ja kevyenliik. väylät		1 030 000	120 000	1 150 000	755 893	394 107	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA		-1 467 528	-947 292	-2 414 820	-1 019 460	-1 395 361	35 000	0	35 000	217 579	182 579
Antolainauksen muutokset						0					0
Antolainauksen lisäykset		0	0	0	0	0					0
Antolainauksen vähennys		0	0	0	0	0	35 000	0	35 000	34 919	81
Lainakannan muutokset						0					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0	3 000 000	0	3 000 000	0	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		2 624 542	0	2 624 542	2 624 542	0					0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/väh.		0	0	0	0	0				1 600 000	1 600 000
Vaikutus maksuvalmiuteen		-4 092 070	-947 292	-5 039 362	-3 644 002	-1 395 360	-3 000 000	0	-3 000 000	-1 417 340	0
YHTEENSÄ		32 011 904	455 116	32 467 020	32 837 040	-370 021	32 011 904	455 116	32 467 020	32 837 040	370 021

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Sosiaali- ja terveystoimen, energiakustannusten sekä varhaiskasvatustoimen talousarvioyhtymät hyväksyttiin valtuustossa 27.2.2023.

13.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA				
	2022		2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 382 545,81		1 291 708,62	
Maksutuotot	323 346,12		334 452,61	
Tuet ja avustukset	313 426,75		413 193,68	
Vuokratuotot	935 982,82		932 529,69	
Muut toimintatuotot	105 286,47	3 060 587,97	515 685,64	3 487 570,24
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 628 103,47		-7 063 020,25	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 533 851,03		-1 627 072,42	
Muut henkilösivukulut	-241 095,73		-149 583,31	
Palvelujen ostot	-18 908 414,30		-16 788 985,93	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 654 474,19		-1 456 499,67	
Avustukset	-1 267 056,12		-1 093 073,86	
Vuokratulot	-245 545,95		-237 526,71	
Muut toimintakulut	-39 697,82	-31 518 238,61	-32 346,61	-28 448 108,76
Toimintakate		-28 457 650,64		-24 960 538,52
Verotulot		22 875 248,59		21 688 019,58
Valtionosuudet		6 520 210,00		6 220 644,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		156,90	
Muut rahoitustuotot	73 891,15		39 645,77	
Korkokulut	-57 608,27		-73 523,11	
Muut rahoituskulut	-18 080,46	-1 797,58	-3 298,32	-37 018,76
Vuosikate		936 010,37		2 911 106,30
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 664 975,84		-1 608 381,74	
Arvonalentumiset	0,00	-1 664 975,84	0,00	-1 608 381,74
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-277 206,10	-277 206,10	0,00	0,00
Tilikauden tulos		-1 006 171,57		1 302 724,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 006 171,57		1 302 724,56

13.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2022		2021	
Vuosikate	936 010,37		2 911 106,30	
Satunnaiset erät	-277 206,10		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	90 680,35	749 484,62	-500 129,33	2 410 976,97
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 983 702,71		-2 257 983,60	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60 000,00		4 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	119 838,00	-1 803 864,71	509 395,00	-1 744 588,60
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 054 380,09		666 388,37
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 624 542,00		-2 624 542,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 600 000,00	-1 024 542,00	0,00	-2 624 542,00
Oman pääoman muutokset		0,00		-7 903,20
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-7,56		0,00	
Saamisten muutos	164 683,96		-609 335,88	
Korottomien velkojen muutos	536 763,59	701 439,99	-853 044,36	-1 462 380,24
Rahoituksen rahavirta		-323 102,01		-4 094 825,44
Rahavarojen muutos		-1 377 482,10		-3 428 437,07
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 191 935,42		2 569 417,52	
Rahavarat 1.1.	-2 569 417,52	-1 377 482,10	-5 997 854,59	-3 428 437,07

13.3 Tase

TASE					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 642 987,29	26 412 118,77	A OMA PÄÄOMA	18 784 149,91	19 790 321,48
I Aineettomat hyödykkeet	1 225 724,78	1 404 998,30	I Peruspääoma	8 047 714,76	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	26 134,22	55 160,00	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 742 606,72	10 439 882,16
Muut pitkävaikutteiset menot	1 199 590,56	1 349 838,30	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 006 171,57	1 302 724,56
II Aineelliset hyödykkeet	23 107 095,37	22 719 313,33	C PAKOLLISET VARAUKSET	182 660,00	0,00
Maa- ja vesialueet	3 742 621,85	3 770 480,20	Muut pakolliset varaukset	182 660,00	0,00
Rakennukset	11 594 755,98	9 778 452,18	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	64 893,86	66 295,87
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 259 619,94	6 743 960,36	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	200 462,40	126 102,18	Lahjoitusrahastojen pääomat	64 893,86	66 295,87
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	309 635,20	2 300 318,41	E VIERAS PÄÄOMA	9 916 711,81	10 404 490,22
III Sijoitukset	2 310 167,14	2 287 807,14	I Pitkäaikainen	3 233 873,30	5 324 783,30
Osakkeet ja osuudet	2 156 793,04	2 134 433,04	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 136 374,00	4 227 284,00
Muut saamiset	153 374,10	153 374,10	Liittymismaksut ja muut velat	1 097 499,30	1 097 499,30
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	64 893,86	66 288,31	II Lyhytaikainen	6 682 838,51	5 079 706,92
Lahjoitusrahastojen varat	64 893,86	66 288,31	Joukkovelkakirjalainat	1 600 000,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 240 534,43	3 782 700,49	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 090 910,00	2 624 542,00
II Saamiset			Ostovelat	1 141 656,05	924 787,93
Lyhytaikaiset saamiset	1 048 599,01	1 213 282,97	Muut velat	162 600,98	161 199,15
Myyntisaamiset	259 586,29	285 017,57	Siirtovelat	1 687 671,48	1 369 177,84
Muut saamiset	152 780,60	144 880,37	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 948 415,58	30 261 107,57
Siirtosaamiset	636 232,12	783 385,03			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 191 935,42	2 569 417,52			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 948 415,58	30 261 107,57			

13.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA			
	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot	31 843 738,70		31 302 424,45
Valmisteveraston muutos	-1 076,79		
Valmistus omaan käyttöön	28 141,99		
Toimintakulut	-60 657 191,50		-56 509 288,88
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	-10 947,31		648,16
Toimintakate	-28 797 334,91		-25 206 216,27
Verotulot	22 875 248,59		21 688 019,58
Valtionosuudet	7 380 838,62		6 999 936,70
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	758,11	2 187,35	
Muut rahoitustuotot	81 825,59	43 611,62	
Korkokulut	-66 499,83	-79 467,76	
Muut rahoituskulut	-62 224,22	-46 140,35	-36 127,69
Vuosikate	1 412 611,95		3 411 943,53
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 105 016,67	-2 024 972,91	
Arvonalentumiset	-361,19	-27,43	-2 025 000,34
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	-277 206,10	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-969 972,01		1 386 943,19
Tilinpäätössiirrot	677,51	2 456,44	
Tilikauden verot	-315,56	-1 472,84	
Laskennalliset verot	-545,46	-131,54	
Vähemmistöosuudet	512,09	-2 051,53	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-969 643,43		1 385 743,72

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2022		2021	
Vuosikate	1 412 611,95		3 411 943,53	
Satunnaiset erät	-94 546,10		0,00	
Tilikauden verot	-315,56		-1 472,84	
Tulorahoituksen korjauserät	-127 355,54	1 190 394,75	-507 469,74	2 903 000,95
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 934 868,74		-3 147 116,98	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	64 547,78		7 392,34	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195 799,25	-2 674 521,71	573 616,52	-2 566 108,12
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 484 126,96		336 892,83
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	34 058,90			
Antolainasaamisten vähennykset	-32 018,65	2 040,25	321,24	321,24
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	405 735,00		258 150,57	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 689 379,84		-2 694 248,97	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	820 000,00	-1 463 644,84	780 000,00	-1 656 098,40
Oman pääoman muutokset		-7 544,91		-4 451,65
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 387,93		-19 208,75	
Vaihto-omaisuuden muutos	13 847,14		41 123,58	
Saamisten muutos	701 949,82		-836 909,51	
Korottomien velkojen muutos	872 607,99	1 591 792,88	-276 371,29	-1 091 365,97
Rahoituksen rahavirta		122 643,38		-2 751 594,78
Rahavarojen muutos		-1 361 483,58		-2 414 701,95
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 600 921,77		4 962 405,37	
Rahavarat 1.1.	-4 962 405,35	-1 361 483,58	-7 377 107,32	-2 414 701,95

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	30 898 868,89	30 204 315,17	A OMA PÄÄOMA	19 867 666,34	20 846 170,26
I Aineettomat hyödykkeet	1 553 946,45	1 644 714,81	I Peruspääoma	8 047 714,76	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	125 525,69	176 943,27	II Arvonkorotusrahastot	0,00	945,63
Muut pitkävaikutteiset menot	1 428 420,76	1 467 771,54	V Muut omat rahastot	8 893,30	7 196,08
Ennakkomaksut	0,00	0,00	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	12 780 701,68	11 404 570,08
II Aineelliset hyödykkeet	27 963 403,48	27 219 534,55	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-969 643,40	1 385 743,71
Maa- ja vesialueet	3 805 616,03	3 838 549,62	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 196,50	8 555,88
Rakennukset	14 216 538,91	12 423 127,45	E PAKOLLISET VARAUKSET	298 950,73	112 923,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 393 562,56	6 879 193,54	Eläkevaraukset	1 570,19	1 570,19
Koneet ja kalusto	575 349,12	525 924,28	Muut pakolliset varaukset	297 380,54	111 353,40
Muut aineelliset hyödykkeet	12 464,30	11 433,58	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	194 075,16	192 493,46
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 959 872,56	3 541 306,08	G VIERAS PÄÄOMA	17 164 353,94	17 731 086,32
III Sijoitukset	1 381 518,96	1 340 065,81	Pitkäaikainen korollinen vieras po	4 684 409,04	6 456 472,41
Osakkuusyhteisöosuudet	127 018,64	119 430,57	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 102 081,37	1 101 946,44
Muut osakkeet ja osuudet	1 093 347,83	1 059 446,35	Lyhytaikainen korollinen vieras po	3 783 388,01	3 467 253,68
Muut lainasaamiset	0,00	36,39	Lyhytaikainen koroton vieras po	7 594 475,52	6 705 413,79
Muut saamiset	161 152,49	161 152,50	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 530 242,67	38 891 229,51
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	176 529,93	178 336,15			
Lahjoitusrahastojen varat	65 134,80	66 424,00			
Muut toimeksiantojen varat	111 395,13	111 912,15			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 454 843,85	8 508 578,19			
I Vaihto-omaisuus	128 592,26	142 439,40			
II Saamiset	2 725 329,82	3 403 733,42			
Pitkäaikaiset saamiset	31,63	31,63			
Lyhytaikaiset saamiset	2 725 298,19	3 403 701,79			
III Rahoitusarvopaperit	283 628,15	301 364,16			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 317 293,62	4 661 041,21			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 530 242,67	38 891 229,51			

14. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedot on numeroitu käyttäen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston liitetietojen laatimisesta annettua yleisohjetta.

14.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakenusten poistoaika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoaajan pituuksista. Verkostojen ja katuvalaistuksen maksuosuuksien poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyyppi muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja liittymismaksut kirjattiin tilikaudesta 2021 alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskelpoisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Vesiosuuskunta-avustukset

Vuosina 2003 – 2005 maksetut vesiosuuskuntien avustukset, yhteensä 258.659,08 euroa on siirretty v. 2007 Vesihuoltolaitoksen taseen muista pitkävaikutteisista menoista ja käyttöomaisuuskirjanpidosta Kunnan taseen muihin pitkävaikutteisiin menoihin ja käyttöomaisuuskirjanpitoon.

2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistavassa ei ole muutoksia edelliseen vuoteen

3) Tilinpäätöksen oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2022 ja 2021 tuloslaskelman muiden palveluiden ostojen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa valtion maksamat korona-avustukset, joita ei saatu enää tilikautena 2022 vastaavalla tavalla kuin edellisenä tilinpäätösvoitena. Vuonna 2021 korona-avustuksia saatiin n. 1,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 n. 0,5 miljoonaa euroa. Korona-avustukset maksettiin 2022 ja 2021 Keusote-kuntayhtymälle, joka huomioi ne osana jäsenkuntalaskutusta.

Tuloslaskelman muihin toimintatuottoihin kirjattavia myyntivoittoja tilikaudella saatiin yhteensä n. 0,1 miljoonaa euroa. Myyntivoittojen määrä edellisellä tilikaudella oli n. 0,5 miljoonaa euroa.

Energiakriisin aiheuttama energiakustannusten kasvu edellisestä vuodesta oli n. 0,2 miljoonaa euroa. Energiakustannusten kasvu näkyy vertailtaessa vuosien 2021 ja 2022 tuloslaskelman erää aineet, tarvikkeet ja tavarat.

Tilikaudella 2022 sattuneen yksityiskiinteistön viemäri vahingon korvaamisesta aiheutuneet kustannukset kirjattiin satunnaisiin kuluihin. Kunnanhallituksen hyväksymän sovintosopimuksen tilinpäätöshetkellä vielä maksamattomat erät merkittiin pakollisiin varauksiin vastaisina menoina ja menetyksinä. Tilikaudella 2021 ei ole satunnaisia kuluja.

5) Aikaisempia tilikausia koskevia virheitä ei ole.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuusi kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä sekä yksi osakkuusyhteisö.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonserniin kuuluvat kuntayhtymät kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot, jotka perustuvat ennalta vahvistettuun suunnitelmaan. Osakkuusyhteisö on kirjannut vain osittain poistot, mutta niitä ei ole epäolennaisuuden takia yhtenäistetty.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

14.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimintatuotot tehtäväalueittain	31 843 738,70	31 653 323,83	3 060 587,97	3 487 570,24
Yleishallinto	231 155,43	590 996,90	231 155,43	590 996,90
Kuntakehitys (ilman vesilaitosta)	1 018 065,79	981 850,86	984 743,11	948 520,02
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 320 884,49	1 395 673,83	797 694,78	882 538,28
Sosiaali- ja terveystoimet	28 226 664,43	27 619 287,20	26,09	0,00
Vesilaitos				
Liiketoiminta	1 044 263,70	1 063 110,24	1 044 263,70	1 063 110,24
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 704,86	2 404,80	2 704,86	2 404,80
Yhteensä	1 046 968,56	1 065 515,04	1 046 968,56	1 065 515,04

7) Verotulojen erittely

	2022	2021
Kunnan tulovero	20 855 664,53	19 766 666,27
Osuus yhteisöveron tulosta	1 259 395,17	729 763,66
Kiinteistövero	760 188,89	1 191 589,65
Verotulot yhteensä	22 875 248,59	21 688 019,58

8) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvauksien erittely	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 383 910,00	4 754 022,00
<i>Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus</i>	905 400,00	709 404,00
Verotulomenetysten korvaus	2 521 925,00	2 006 892,00
Verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio	0,00	0,00
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 291 025,00	-1 249 674,00
Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvauksien yhteensä	6 520 210,00	6 220 644,00

9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
Palvelujen ostojen erittely	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	15 580 946,99	13 739 422,58
Muiden palvelujen ostot	3 327 467,31	3 049 563,35
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 908 414,30	16 788 985,93

10) Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia.

11) Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poistoaika/ Pois- toprosentti	Poistotapa	Kilan kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännöspoisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Kehittämismenot	2v		2 – 5v	
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
- muut	2v		2 – 5v	
- vesihuoltoavustukset	20v			
- katuvalaistuksen maksuosuudet	5v			
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet		ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat				
- hallinto- ja laitosrakennukset	30v	tasapoisto	20 – 50v	5 – 10%
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- talousrakennukset	17v	tasapoisto	10 – 20v	15 – 20%
- vapaa-ajan rakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- asuinrakennukset	30v	tasapoisto	30 – 50v	5 – 10%
- muut rakennukset	10v	tasapoisto	ei mainittu	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- kadut, tiet, torit ja puistot	15v	tasapoisto	15 – 20v	15 – 20%
- sillat, laiturit, uimalat	10v	tasapoisto	10 – 30v	10 – 25%
- muut maa- ja vesirakenteet	15v	tasapoisto	15 – 30v	10 – 20%
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- kaukolämpöverkko	15%	menojäännöspoisto	20 – 30v	10 – 15%
- sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20%	menojäännöspoisto	15 – 20v	15 – 20%
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10v	tasapoisto	10 – 15v	20 – 25%
Koneet ja kalusto				
- muut kuljetusvälineet (paloautot)	4v	tasapoisto	4 – 7v	25 – 30%
- muut liikkuvat työkoneet	5v	tasapoisto	5 – 10v	25 – 30%
- sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5v	tasapoisto	5 – 15v	20 – 30%
- ATK-laitteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
- muut laitteet ja kalusteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
Muut aineelliset hyödykkeet				
- luonnonvarat		käytön mukaan	käytön mukainen	
- arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	ei poistoa	

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	1 570,19	2 230,19	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	660,00	-	-
Eläkevastuu 31.12.	1 570,19	1 570,19	-	-
Potilasvakuutusmaksu 1.1.	104 228,99	102 222,90	-	-
Lisäykset tilikaudella	6 882,37	2 006,10	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Potilasvakuutusmaksu 31.12.	111 111,37	104 228,99	-	-
Ympäristövastuut 1.1.	-	-	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Ympäristövastuut 31.12.	-	-	-	-
Muut varaukset 1.1.	7 124,40	4 563,55	-	-
Lisäykset tilikaudella	183 428,46	3 022,48	182 660,00	-
Vähennykset tilikaudella	4 283,69	461,63	-	-
Muut varaukset 31.12.	186 269,17	7 124,40	182 660,00	-

13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	124 427,35	500 129,33	91 979,65	500 129,33
Rakennusten luovutusvoitot	3 594,00			
Osakkeet ja osuudet	360,17			
Muut luovutusvoitot	14 512,92	3 652,77		
Luovutusvoitot yhteensä	142 894,44	503 782,10	91 979,65	500 129,33
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot				
Osakkeet ja osuudet				
Muut luovutustappiot	1 340,02	220,88		
Luovutustappiot yhteensä	1 340,02	220,88	0,00	0,00

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Viemäri vahinko	277 206,10	0	277 206,10	0

15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	25 075,41	4 379,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	31 749,48	31 749,48

16) Kunnalla ei ole poistoeron muutoksia.

14.3 Tasetta koskevat liitetiedot

14.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja

18) Arvonkorotuksia ei ole tehty

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	55 160,00	1 349 838,30	3 770 480,20	9 778 452,18	6 743 960,36	126 102,18	2 300 318,41	24 124 311,63
Lisäykset tilikauden aikana					159 186,54		1 802 156,17	1 961 342,71
Rahoitusosuudet tilikaudella							-60 000,00	-60 000,00
Vähennykset tilikauden aikana			-27 858,35					-27 858,35
Siirrot erien välillä		33 967,02		2 478 841,40	1 076 514,40	143 516,56	-3 732 839,38	0,00
Tilikauden poisto	-29 025,78	-184 214,76		-662 537,60	-720 041,36	-69 156,34		-1 635 950,06
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 134,22	1 199 590,56	3 742 621,85	11 594 755,98	7 259 619,94	200 462,40	309 635,20	24 332 820,15
Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	Osakkeet ja osuudet							
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Kuntayht. osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä				
Hankintameno 1.1.	796 117,52	1 213 103,02	125 212,50	2 134 433,04				
Lisäykset			22 360,00	22 360,00				
Vähennykset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	796 117,52	1 213 103,02	147 572,50	2 156 793,04				
Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset							
	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä			
Hankintameno 1.1.				153 374,10	153 374,10			
Lisäykset					0,00			
Vähennykset					0,00			
Kirjanpitoarvo 31.12.				153 374,10	153 374,10			

20 - 22) Omistukset muissa yhteisöissä

Kuntayhtymät					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus, euroa		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	1,40 %	62 529	5 213	27 891
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,56 %	89 160	264 658	-6 090
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,35 %	5 871	10 106	-656
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Järvenpää	1,27 %	1 031 621	133 743	29 750
HUS	Helsinki	0,27 %	1 050 135	4 141 424	-14 183
Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä	Hyvinkää	2,60 %	2 600	2 692 513	0
Osakkuusyhteisöt					
Asunto Oy Kirveskoski (-paperiosakkeet)	Pornainen	39,60 %	77 197	39 940	-185
Muut merkittävät yhteisöt, joissa kunnalla omistusta					
Asunto Oy Pornaisten Katajisto	Pornainen	10,12 %			
Asunto Oy Pornaisten Niittyrinne	Pornainen	19,88 %			
Asunto Oy Pornaisten Puistomäki	Pornainen	11,65 %			
Asunto Oy Pornaisten Kirkkotien Helmi	Pornainen	16,65 %			

23) Saamisten erittely

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
	2022	2021
Myyntisaamiset	15,00	4 296,11
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	11 424,65
Yhteensä	15,00	15 720,76

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
Lyhytaikaiset	2022	2021	2022	2021
Kela, työterveyshuollon kustannukset	66 159,04	81 900,75	0,00	42 248,85
Projektien avustussaatavat	76 774,61	7 403,46	76 263,00	4 000,00
ESR-hankkeiden tuet ja avustukset	327,77	420,71	0,00	
Muut tuet ja avustukset	7 936,96		7 100,00	
Muut tulojäämät	1 105 789,78	2 153 066,44	552 869,12	737 136,18
Yhteensä	1 256 988,16	2 242 791,35	636 232,12	783 385,03

14.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76
Peruspääoma 31.12	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	8 893,30	9 920,64		
Vähennykset		-1 778,93		
Lisäykset				
Rahaston pääoma 31.12	8 893,30	8 141,71		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	12 789 330,82	11 409 373,48	11 742 606,72	10 447 785,36
Vähennykset	-11 852,64	-9 037,42		-7 903,20
Lisäykset	3 901,02	4 234,02		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	12 781 379,20	11 404 570,08	11 742 606,72	10 439 882,16
Tilikauden yli/alijäämä	-969 643,40	1 385 743,71	-1 006 171,57	1 302 724,56
Oma pääoma yhteensä	19 868 343,86	20 846 170,26	18 784 149,91	19 790 321,48

26) Kunnalla ei ole poistoeroja

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden (1.1.2027) kuluttua

Kunnalla ei ole lainoja, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Joukkovelkakirjalainat	Konserni	
	2022	2021
JVK-laina 2021/2022	0,00	780 000,00
-korko 0,47%	0,00	624 000,00
-korko 0,43	0,00	156 000,00
JVK-lainat	1 600 000,00	
-korko 1,95%	800 000,00	
-korko 1,95%	400 000,00	
-korko 2,0%	400 000,00	
Yhteensä	1 600 000,00	780 000,00

29) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset		
Olennaiset erät	2022	2021
Omat eläkkeet	1 570,19	1 570,19
Potilasvahinkovakuutusmaksu	111 111,37	104 228,99
Ympäristövastuut	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus	186 269,17	7 124,40
Yhteensä	298 950,73	112 923,58

30) Konsernin keskinäisten velkojen erittely

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
	2022	2021
Ostovelat	3 775,00	0,00
Siirtovelat	184 958,94	0,00
Yhteensä	188 733,94	0,00

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävää sekkitililimiittiä ei ole.

32) Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely		Konserni		Kunta	
Pitkäaikaiset		2022	2021	2022	2021
Liittymismaksut		1 097 623,99	1 097 623,99	1 097 499,30	1 097 499,30
Muut velat		0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä		1 097 623,99	1 097 623,99	1 097 499,30	1 097 499,30

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Tuloennakot	17 704,87	25 019,85		
Etukäteen saadut valtionavustukset	268 392,06	133 775,56	268 392,06	133 775,56
Korkojaksotukset	16 290,76	9 414,98	13 107,45	8 777,12
Eläkevakuutusmaksuvelka	23 448,29	68 175,39	13 341,39	58 870,09
Lomapalkka ja lomarahavelka	2 160 613,11	2 122 472,84	755 643,90	720 375,49
Muut palkkojen jaksoitukset	323 983,88			
Muut menojäät	1 435 997,12	1 250 055,98	494 307,36	441 260,19
Yhteensä	4 246 430,09	3 608 914,60	1 544 792,16	2 409 307,26

14.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut omaisuuttaan

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		Konserni	
		2022	2021
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		246 548,94	249 374,17
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		333 053,74	367 784,85
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tontin vuokraoikeuteen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		25 377,78	28 371,48
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		73 855,36	73 855,36
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä		406 909,10	441 640,21

35) Ei vakuuksia, joita kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

36) Ei vakuuksia, joita kunta olisi antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

37) Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Vakuudet	Konserni	
	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Talletusvakuudet	113,02	144,65
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	233,58	201,95
Yhteensä	346,60	346,60

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut (alv 0 %)	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut			0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut			360 988,74	277 729,38
Maa-alueiden vuokravastuut			5 400,00	6 000,00
Vuokravastuut yhteensä	2 805 208,25	2 746 431,97	366 388,74	283 729,38
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	804 803,89	890 600,80	102 165,07	112 295,29

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	589 918,72	575 950,75		
Jäljellä oleva pääoma	450 868,04	484 612,40		
Annetut takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 247 224,87	7 250 063,00	7 230 887,00	7 230 887,00
Jäljellä oleva pääoma	527 503,93	1 140 505,94	517 633,13	927 265,00

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	38 352 752,00	35 846 012,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattavaosuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	22 179,00	23 481,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Muut sopimusvastuut	10 536,48	20 356,06		
Sopimusvastuut yhteensä	10 536,48	20 356,06		
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo		42 335,03		
Käypä arvo		-912,95		
Sähköjohdannaiset	954,49	900,73		
Käypä arvo	47 758,25	13 878,19		
Johdannaissopimukset yhteensä	47 758,25			
Nimellisarvo	954,49	43 235,76		
Käypä arvo	47 758,25	12 965,24		
Arvonlisäveron palautusvastuu	11 744,62	14 715,93		
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 467,28	2 467,28		
Ara-avustusten palautusvastuu	110 787,55	110 787,55		
Palkkaharmonisointi	468 000,00			
Jäsenkunnan osuus kuntayhtymien alijäämästä			20 928,37	2 334,43

14.5 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtäväalueittain

	Vakinaiset				Määräaikaiset				Yhteensä			
	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
Toimiala												
Hallinto- ja taloustoimiala	6	7	7	8	2	3			8	10	7	8
Sivistystoimiala	129	129	123	129	40	59	30	34	169	188	153	163
Kuntakehitystoimiala	23	23	21	18	1		1	2	24	23	22	20
Yhteensä	158	159	151	155	43	62	31	36	201	221	182	191

Kesätyöntekijöitä vuonna 2022:	
Sivistystoimiala	8
Kuntakehitystoimiala	4
Yhteensä	12

43) Henkilöstökuluja ei ole aktivoitu taseeseen

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Kansallinen kokoomus	2 210,00	1 120,75
Suomen Keskusta	2 299,80	2 270,00
Vihreä liitto	346,00	577,00
Perussuomalaiset	1 390,80	842,75
SDP	2 100,50	1 910,67
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8 347,10	6 721,17

45) Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

	2022	2021
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 048,48	2 583,22
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 283,86	1 171,80
Palkkiot yhteensä	8 332,34	3 755,02

46) Intressitahot

Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä. Kunnalla on takausvastuita, jotka on esitetty takausvastuita koskevissa liitetiedoissa.

Kunnan intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia. Pornaisten kunta on vuokrannut Pornaisten Tekonurmi Oy:lle Kirveskosken kylässä sijaitsevan kenttäalueen. Kenttäalueen vuokra on sidottu indeksiin, mutta vuokraa tarkistetaan viiden vuoden välein. Vuokra on arvioitu olevan markkina-arvoa alempi.

Kunta myöntää tieosuuskunnille tieavustuksia, joiden päättävissä elimissä on myös kunnan luottamushenkilöitä. Päätöksenteossa asianosaiset huolehtivat siitä, että pidättäytyvät päätöksenteosta.

Kunnanjohtaja Hannu Haukkasalon kanssa oli solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa oli sovittu 12 kk palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Haukkasalon virkasuhde kunnanjohtajana päättyi 30.9.2022 ja hän eläköityi erityisasiantuntijan virasta 1.11.2023. Uuden kunnanjohtajan Antti Kuuselan johtajasopimus hyväksyttiin kunnanhallituksessa 7.2.2023. Kuuselan johtajasopimuksessa on sovittu 12 kk palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

15.VESIHUOLTOLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

TULOSLASKELMA 2022

	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Liikevaihto	1 133 554,24		1 145 429,94	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 704,86	1 136 259,10	2 404,80	1 147 834,74
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 358,26		-217,95	
Palvelujen ostot	-602 660,21	-613 018,47	-642 093,33	-642 311,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-206 831,97		-203 804,72	
		-206 831,97		-203 804,72
Liiketoiminnan muut kulut		-1 090,33		-1 584,02
Liikelylijäämä (-alijäämä)		315 318,33		300 134,72
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 019,79		1 404,02	
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 664,67		-2 188,44	
Muut rahoituskulut	237,04		-160,00	
Rahoitustuotot ja -kulut		-407,84		-944,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		314 910,49		299 190,30
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset kulut	-277 206,10			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		37 704,39		299 190,30

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,6	11,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,6	11,0
Voitto, %	27,8	26,1

RAHOITUSLASKELMA 2022

Toiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyi-/alijäämä	315 318,33	300 134,72
Poistot ja arvonalentumiset	206 831,97	203 804,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-407,84	-944,42
	521 742,46	502 995,02
Satunnaiset erät	-94 546,10	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-46 434,17	-204 961,94
	-46 434,17	-204 961,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	380 762,19	298 033,08
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 919,17	-834 919,17
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-34 919,17	-834 919,17
Oman pääoman muutokset	0,00	-7 903,20
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-919 357,17	-743 225,15
Saamisten muutos muilta	16 683,39	58 408,41
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	-310 055,93
Korottomien velkojen muutos muilta	140 989,92	-182 888,68
	-761 683,86	-1 177 761,35
Rahoituksen rahavirta	-796 603,03	-2 020 583,72
Rahavarojen muutos	-415 840,84	-1 722 550,64
Rahavarat 31.12.	13 328,04	429 168,88
Rahavarat 1.1.	429 168,88	2 151 719,52
	-415 840,84	-1 722 550,64

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Investointien tulo-rahoitus, %	1123,6	245,4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	1 297 140	1 265 642
Lainanhoitokate	14,3	0,6
Laskennallinen lainanhoitokate	33,7	31,5
Kassan riittävyys, pv	7	93
Quick Ratio	11	38
Current Ratio	11	38

TASE 2022

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 028 734,05	2 189 131,85	A OMA PÄÄOMA	2 355 002,08	2 317 297,69
			I Peruspääoma	601 500,22	601 500,22
II Aineelliset hyödykkeet	2 028 734,05	2 189 131,85	V Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	1 715 797,47	1 416 607,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 951 108,05	2 137 128,32	VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	37 704,39	299 190,30
Keskeneräiset hankinnat	77 626,00	52 003,53			
			B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	182 660,00	
			II Muut pakolliset varaukset	182 660,00	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 879 630,36	1 392 797,42			
			E VIERAS PÄÄOMA	1 370 702,33	1 264 631,58
II Saamiset	1 866 302,32	963 628,54	I Pitkäaikainen	1 192 860,67	1 227 779,84
Lyhytaikaiset saamiset	1 866 302,32	963 628,54	Lainat kunnalta	76 058,47	110 977,64
Myyntisaamiset	181 714,54	198 397,93	Muut velat (liittymismaksut)	1 116 802,20	1 116 802,20
Saamiset kunnalta	1 684 587,78	765 230,61			
IV Rahat ja pankkisaamiset	13 328,04	429 168,88	II Lyhytaikainen	177 841,66	36 851,74
			Lainat kunnalta	34 919,17	34 919,17
			Muut velat	2 596,90	1 780,32
			Siirtovelat	140 325,59	152,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 908 364,41	3 581 929,27	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 908 364,41	3 581 929,27

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	60,3	64,7
Suhteell. velkaantuneisuus, %	120,6	110,2
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	110 978	145 897
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	22	29
Kertynyt yli-/alijäämä, €	1 753 502	1 715 797
Lainakanta 31.12., €	110 978	145 897

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2022	muutos	MTA 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Liikevaihto	1 122 100		1 122 100	1 133 554,24	-11 454,24	101,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2 000		2 000	2 704,86	-704,86	135,2
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-10 358,26	10 358,26	#JAKO/0!
Palvelujen ostot	-585 600		-585 600	-602 660,21	17 060,21	102,9
Materiaalit ja palvelut	-585 600		-585 600	-613 018,47	27 418,47	104,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-204 109		-204 109	-206 831,97	2 723,04	101,3
Liiketoiminnan muut kulut			0	-1 090,33	1 090,33	#JAKO/0!
Liikeyli-/alijäämä	334 391		334 391	315 318,33	19 072,74	94,3
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				1 019,79	-1 019,79	-100,0
Kunnalle maksetut korkokulut	-14 500		-14 500	-1 664,67	-12 835,33	11,5
Muut rahoituskulut			0	237,04	-237,04	#JAKO/0!
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 500	0	-14 500	-407,84	-14 092,16	2,8
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset kulut				-277 206,10	277 206,10	#JAKO/0!
Satunnaiset tuotot ja kulut				-277 206,10	277 206,10	#JAKO/0!
Tilikauden yli-/alijäämä	319 891		319 891	37 704,39	282 186,68	11,8

Rahoitusosan toteutuminen						
	TA 2022	muutos	MTA 2022	TP 2022	Poikkeama	Tot %
Toiminnan rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Liikely-/alijäämä	334 391		334 391	315 318,33	19 072,74	94,3
Poistot ja arvonalentumiset	204 109		204 109	206 831,97	-2 723,04	101,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 500		-14 500	-407,84	-14 092,16	2,8
Satunnaiset erät				-94 546,10	94 546,10	#JAKO/0!
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-485 000		-485 000	-46 434,17	-438 565,83	9,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	39 000		39 000	380 762,19	-341 762,19	976,3
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 900		-34 900	-34 919,17	19,17	100
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta				-919 357,17	919 357,17	#JAKO/0!
Saamisten muutos muilta				16 683,39	-16 683,39	#JAKO/0!
Korottomien velkojen muutos muilta				140 989,92	-140 989,92	#JAKO/0!
Rahoituksen rahavirta	-34 900		-34 900	-796 603,03	761 703,03	2282,5
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 100		4 100	-415 840,84	419 940,84	-10142,5

INVESTOINTIOSA	TA 2022	Muutos	MTA	Tot 2022	Poikkeama	Tot%
Vesi- ja viemärilaitos	-485 000,00	0,00	-485 000,00	-46 434,17	-438 565,83	10 %
Vesilaitos runkoventtiilikorjaukset	-30 000,00		-30 000,00		-30 000,00	0 %
Vesilaitos vuotovesikorjaukset	-25 000,00		-25 000,00		-25 000,00	0 %
Vesilaitos Kartanonrinteen laajennus kunnallistekniikka	-200 000,00		-200 000,00	-15 676,00	-184 324,00	8 %
Vesilaitos paineenkorotusasema (Jokelan seutu)	-50 000,00		-50 000,00	-840,00	-49 160,00	2 %
Hyötinnäen vedenottamon modernisointi	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00	0 %
Vesilaitos Nummenmaan vedenottamon saneeraus	-110 000,00		-110 000,00	-9 106,47	-100 893,53	8 %
Paalantien jätevesipumppaamon uusiminen	-20 000,00		-20 000,00	-20 811,70	811,70	104 %

Mäntsälän, **Pornaisten** ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännön tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut **Mäntsälän Vesi**. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Nivos Vesi Oy:lle.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot						
Vesilaitos	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TOT2020	TOT2021	TOT2022
- liittyneet kiinteistöt, kpl	578	588	594	601	607	631
- johtoverkon pituus, m	25 000	25 000	25 000	25 000	25 600	25 600
- johtoverkon pituus svh, m	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
- pumpattu vesimäärä, m ³ /a	170 000	188 132	182 653	179 267	199 923	188 651
- ostettu vesimäärä, m ³ /a, TSV	15 000	61 094	50 237	70 143	49 147	57 192
- vesimäärä yht, m ³	185 000	249 288	232 890	249 410	249 070	245 843
- vesimäärä, m ³ /vrk	506	683	638	683	682	674
- laskutettu vesimäärä, m ³ /a	170 000	216 359	200 125	238 713	235 668	223 027
- vuotovesimäärä, %	15,0	13,2	12,4	5,0	5,4	9,3
Viemärlaitos						
- liittyneet kiinteistöt, kpl	524	534	540	547	553	577
- johtoverkon pituus, m	20 600	20 600	20 600	21 000	21 800	21 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	42 100	42 100	42 100
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 600	4 200	4 600	5 000	5 000
- jätevedenpumppaamot, kpl	7+12 svh	8+12 svh	20	8+12 svh	9+12 svh	9+12 svh
- jätevesimäärä, m ³ /a	222 171	219 666	238 610	280 604	256 711	247 740
- laskutettu jätevesimäärä, m ³ /a	141 998	186 917	183 051	232 892	231 382	221 673
- jätevesimäärä, m ³ /vrk	506	602	654	769	703	679
- vuotovesimäärä, %	22,7	15	23	17	12	10,4

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitusrakennusten poistoaika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu Kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoajan pituuksista.

Verkostojen poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen Kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyyppi muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja liittymismaksut kirjattiin tilikaudesta 2021 alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskel-

poisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

2) Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

3) Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Tilikaudella 2022 sattuneen yksityiskiinteistön viemärivahingon korvaamisesta aiheutuneet kustannukset kirjattiin satunnaisiin kuluihin. Kunnanhallituksen hyväksymän sovintosopimuksen tilinpäätöshetkellä vielä maksamattomat erät merkittiin pakollisiin varauksiin vastaisina menoina ja menetyksinä. Tilikaudella 2021 ei ole satunnaisia kuluja.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot	2022	2021
Vesihuoltolaitos	1 136 259,10	1 147 834,74
Liikevaihto	1 133 554,24	1 145 429,94
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 704,86	2 404,80

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poisto aika/ Poisto- prosentti	Poistotapa	Kilan kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännös- poisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat				
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

	Aineelliset hyödykkeet		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 137 128,32	52 003,53	2 189 131,85
Lisäykset tilikauden aikana		46 434,17	46 434,17
Siirrot erien välillä	20 811,70	-20 811,70	0,00
Tilikauden poisto	-206 831,97		-206 831,97
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 951 108,05	77 626,00	2 028 734,05

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2022	2021
Jäännöspääoma/Peruspääoma 1.1	601 500,22	601 500,22
Peruspääoma 31.12	601 500,22	601 500,22
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	1 715 797,47	1 424 510,37
Vähennykset		-7 903,20
Lisäykset		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	1 715 797,47	1 416 607,17
Tilikauden yli/alijäämä	37 704,39	299 190,30
Oma pääoma yhteensä	2 355 002,08	2 317 297,69

Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen

Lainat kunnalta

2022

2021

50 680,85

55 214,35

16. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

KIRJANPITOKIRJAT	SÄILYTYSTAPA
Tilinpäätös	Sidottu kirja
Pääkirja	Sähköinen arkistointi
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	Sähköinen arkistointi
Liitetietojen erittelyt	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjanpito	Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSAIKA

Sidottu tilinpäätös säilytetään pysyvästi, muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

TOSITELAJIT

Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	004999	000388
15	Tiliotetositteet	005001	005999	005619
17	Jaksotukset	871001	879999	871066
20	Myyntireskontra	120001	129999	120608
24	Yleislaskutus/Koulutoimi	240001	249999	240576
25	Yleislaskutus/Yleishallinto	250001	259999	250081
26	Yleislaskutus/Tekn. hallinto	260001	269999	260643
27	Vuokrat, toistuvaislaskutus	270001	279999	270295
29	Yleislaskutus/Vapaa-aika	290001	299999	290004
30	Yleislaskutus/Kirjasto	300001	349999	300000
35	Julius-liittymä	350001	399999	350201
45	Päivähoitolaskutus2021	450001	459999	451434
50	Palkkatositteet	050001	059999	050063
60	Ostoreskontra,suoritukset	839001	839999	839262
66	Avaava tase korjaus	006001	006999	006000
70	Sähköiset ostolaskut	700001	799999	704696
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	950099	950015

Vesilaitos				
Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	004999	000092
15	Tiliotetositteet	005001	005999	005364
60	Ostoreskontra,suoritukset			
62	Ostolaskut Vesilaitos			
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	950099	950012

17. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pornaisten kunnanhallitus 29.3.2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pornaisissa _____.____.2023

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mark Lassfolk

HT, JHT

18. LIITTEET

LIITE 1

KUNTAKOHTAISET ANALYYSIT / TAMMI-JOULUKUU 2022 / Pornainen

Vuosi 2022 on ollut koronaepidemian vuoksi poikkeusvuosi, kun aiempaa herkemmin tarttuva Omikron-variantti vaihtui vuodenvaihteessa valtavirukseksi. Tartuntamäärät kasvoivat erittäin suuriksi, ja tartunnan jäljityksellä ei voitu enää estää epidemian leviämistä. Laajamittaisesta eristykseen ja karanteeniin asettamisesta luovuttiin alkuvuonna ja tartunnan saaneille siirryttiin antamaan tekstiviestiohjausta.

Samanaikaisesti toteutettiin STM:n koronarokotusstrategian mukaisesti nopea ja laaja kolmansien koronarokotusannosten anto 3.-21.1.2022, jolloin rokotushenkilöstön turvaamiseksi muuta kiireetöntä toimintaa ajettiin hetkellisesti alas. Koronarokotuspalveluita on ylläpidetty ja tarjottu läpi vuoden tarjoten 3. 4. ja 5. THL:n suosittelemat koronavirusrokoteannokset, sekä marras-joulukuussa kausi-influenssarokotteet. Massarokotusten koordinointi siirtyi lokakuussa infektio- ja tartuntatautiyksikön tehtäviin. Koronavirusrokotteita annettiin yhteensä: 146 449 kpl, joista Omikron BA4/5-spesifejä rokotteita 28 757 kpl. Rokotukset on toteutettu pääsääntöisesti vuokratyövoimalla. Keväällä Ukrainan sodan pakolaisten saapuessa kokeiltiin liikkuvaa palvelua kausitiloille ja asuntoloihin, joissa tarjottiin rokotteita ja selvitettiin sote-palveluiden tarvetta.

Yhteistyössä vastaanottopalveluiden kanssa tuotettiin koronahoitopuhelinpalvelua, jossa elokuussa aloitettiin tekemään Paxlovid-koronaviruslääkitysarvioita. Koronasuojainten pandemiavaraston purkamista aloitettiin ja samalla alkoi kartoitus valmiusvaraston toteuttamisen eri vaihtoehtoista. Koronaviruksen PCR-näytteiden otto on jatkunut laajamittaisena koko vuoden, koska testiä on edellytetty tartuntatautipäivärahamin saamiseksi.

Koronapandemian vaikutukset näkyivät koko vuoden osastojen ja kotisairaalan toiminnassa. Alkuvuoden aallon jälkeen koronapotilaiden määrä osastoilla tasaantui mutta lähti nousuun lokakuussa, jolloin potilaita oli enimmillään osastoilla jopa 40 kerralla. Haasteellinen tilanne jatkui joulukuun puoliväliin asti. Koronapotilas sitoo tavallista enemmän hoitohenkilökuntaa, joka johti siihen, että ns. puhtaita paikkoja oli käytössä normaalia vähemmän. Avopalveluilta lainaksi saadun hoitohenkilöstön ja ostopalvelujen avulla tilanteesta selvittiin.

Alla olevasta taulukosta käy ilmi valtion korona-avustuksen kohdentuminen jäsenkunnittain. Summat sisältävät myös vuodelle 2021 myönnettyä avustusta, koska vuoden 2021 valtionavustuksen summa oli TP 2021 varausta suurempi.

Covid-19 valtionavustus	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula	Yhteensä
väestö	3 657 322	3 528 286	1 625 589	3 442 548	395 222	3 098 582	15 747 550
PTH-hoitopäivät	465 303	358 720	138 042	258 241	32 867	292 986	1 546 159
ESH hpv	569 241	368 862	124 684	341 852	28 424	244 961	1 678 024
Yhteensä	4 691 867	4 255 868	1 888 315	4 042 641	456 513	3 636 529	18 971 733

Vastaanottopalveluissa palveluiden saavutettavuus ja saatavuus on ollut heikkoa. Takaisinsoittojen vastaajat ovat kasvaneet ja lakisääteiseen tavoitteeseen ei ole päästy. Takaisinsoittojen vasteaika on kasvanut erityisesti elokuusta alkaen, jolloin myös puhelimen kautta tulleiden yhteydenottojen määrä kasvoi. Tärkeimpänä syynä huonoon saavutettavuuteen on henkilöstövaje.

Toimintavuotta leimasi valtakunnallisesti syvenevä henkilöstöpula, mikä heijastui kaikkiin Keusoten palvelualueisiin. Henkilöstöpulaa on jouduttu korjaamaan vuokratyövoimalla sekä maksamalla omalle henkilöstölle ylityökorvauksia ja erillisiä kutsurahoja ylimääräisistä työvuoroista.

Kustannukset palveluittain				
Palvelu	Ed. vastaava kausi	Valittu TA	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Oma toiminta	7 435 749	8 943 924	8 724 239	98 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	3 336 380	3 225 518	3 323 619	103 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	1 097 777	1 426 238	1 339 225	94 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	1 056 938	1 450 210	1 401 727	97 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	648 732	685 609	563 369	82 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	422 357	1 320 661	1 257 433	95 %
Kuntoutuksen tietopaketti	407 791	337 465	338 993	100 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	209 780	209 135	226 205	108 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	115 836	158 255	134 185	85 %
Päivystyksen tietopaketti	105 846	114 530	123 814	108 %
Hallinto	34 312	16 303	15 669	96 %
ESH	5 616 508	5 624 640	6 033 691	107 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	5 354 274	5 397 602	5 841 569	108 %
Ensihoidon tietopaketti	262 234	227 038	192 122	85 %
Yhteensä	13 052 258	14 568 564	14 757 930	101 %

Ed. Vastaava kausi = Tilinpäätös 2021

Valittu TA = Muutettu talousarvio 2022

Valittu kausi = Tilinpäätös 2022

Toteuma-% (TA) = Tilinpäätös 2022 / Muutettu talousarvio 2022

Merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon verrattuna

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tietopaketin ylitys aiheutui mt- ja päihdeasumispalvelujen arvioitua suuremmasta käytöstä.

Aikuisten sosiaalityön tietopaketin alitus aiheutui sosiaalityön- ja ohjauksen sekä toimeentulotuen kustannusten alituksesta.

Vastaanottopalvelujen tietopaketti alitti muutetun talousarvion, koska valtion korona-avustus kohdistuu ko. tietopakettiin. Valtion korona-avustus toteutui muutettua talousarviota suurempana.

Päivystyksen tietopaketin ylitys johtuu HUSin virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen laskutuksen kasvusta. Kasvu edelliseen vuoteen nähden 0,02 Me.

Hoito- ja hoivapalveluiden ylitys johtuu ostopalveluiden ylityksestä sekä henkilöstömenojen kasvusta työvoimahaasteiden vuoksi.

Vammaisten palvelujen tietopaketti alittui, koska ostetut kehitysvammaisten asumispalvelut toteutuivat arvioitua pienempinä.

Suun terveydenhuollon tietopaketti alittui, koska käyntimäärä on vähentynyt ja toteutui talousarviossa arvioitua pienempänä.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoito	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula	Yhteensä
ilman ensihoitoa	65 821 842	59 621 636	25 901 350	51 657 640	5 841 569	47 742 134	256 586 172

Edellä esitettyihin erikoissairaanhoidon toimintakuluihin sisältyy HUSin palvelutuotannon lisäksi myös muita erikoissairaanhoidon ostoja mm. yksityisiltä palveluntuottajilta, mutta ei ensihoidon eikä terveyskeskuspäivystyksen kustannuksia.

JÄSENKUNTIEN TUOTTEISTETUT PALVELUT JA KAPITAATIOPERUSTEISET ERIKOISSAIRAANHOIDON PALVELUT

611 Pornainen

Laskutus 1 000 euroina	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikk.-% TP 2022/ TA 2022	Muutos-% TP 2022/ TP 2021	Ennuste 2022	Poikk.-% TP 2022/ ENN 2022
Hoitopäivätuotteet	100	82	172	110,3 %	71,1 %	205	-16,0 %
josta psykiatrian osuus	92	0	172		86,4 %	0	
NordDRG-tuotteet	3 285	3 416	3 169	-7,2 %	-3,5 %	2 998	5,7 %
Käynnit käyntityyppiin mukaan	1 618	1 583	1 562	-1,3 %	-3,5 %	1 551	0,7 %
josta psykiatrian osuus	543	0	522		-3,9 %	0	
Sähköiset palvelut	49	90	61	-32,1 %	24,9 %	71	-14,3 %
josta psykiatrian osuus	7	0	8		8,3 %	0	
Poliishotelliavopalvelut	2	0	1		-28,1 %	0	
Palvelupaketit	0	0	0			0	
Ostopalvelut ja hoitopalvelut muista sairaaloista	165	294	176	-40,0 %	6,8 %	172	2,8 %
josta psykiatrian osuus	5	0	14		182,7 %	0	
Palveluseteli	8	5	25	403,8 %	209,3 %	16	55,1 %
Poliishotelli	1	1	1	-35,9 %	-27,8 %	1	-28,8 %
Tartuntatautiiläkkeet	6	6	6	5,8 %	5,5 %	6	1,2 %
Päivystysapu	13	12	13	10,3 %	2,2 %	12	10,3 %
Poliishotellin laskutus*	44	54	61	14,3 %	40,6 %	62	-1,6 %
Muut**	-163	57	316	452,5 %	-293,7 %	0	#####
Yhteensä (ennen kalliin hoidon tasaus)	5 128	5 599	5 564	-0,6 %	8,5 %	5 094	9,2 %
Kalliin hoidon tasaus (netto)	219	0	251		14,4 %	0	
Jäsenkunnan maksuosuus (tuotteistett. palv.)	5 347	5 599	5 816	3,9 %	8,8 %	5 094	14,2 %
Myrkytystietokeskus	1	2	2	0,0 %	9,0 %	2	0,0 %
Hammassääkäreiden erikoistumis- ja perusopetus	3	3	3	0,0 %	-0,1 %	3	0,0 %
Lääkärihoitokoti	6	6	6	0,0 %	4,7 %	6	1,1 %
Ensihoito	260	203	203	0,0 %	-21,9 %	220	-7,9 %
Kapitaatioperusteiset palvelut	271	214	214	0,0 %	-20,9 %	232	-7,5 %
MAKSUOSUUS JA KAPITAATIOPERUSTEISET MAKSUT YHT.	5 618	5 813	6 030	3,7 %	7,3 %	5 326	13,2 %
Terveystieteiden keskus	0	0	0			0	
Terveystieteiden keskus	72	77	81	5,0 %	12,0 %	73	11,5 %
Klininen hammashoito (TK)	0	0	0			0	
Sirtoviivahoitopäivät, oma toiminta	4	0	29		590,0 %	23	24,3 %
Sirtoviivahoitopäivät, ostopalvelut	0	0	1			1	29,1 %
Muiden palveluiden laskutus	76	77	111	44,4 %	45,7 %	97	14,8 %
Muu laskutus/ennusteessa kohdentamaton laskutus	1	0	0		-100,0 %	0	
SAIRAANHOID. PALVELULASKUTUS YHTEENSÄ	5 695	5 890	6 141	4,3 %	7,8 %	5 423	13,2 %
Tuotteet yhteensä lkm	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikk.-% TP 2022/ TA 2022	Muutos-% TP 2022/ TP 2021	Ennuste 2022	Poikk.-% TP 2022/ ENN 2022
Hoitopäivätuotteet	156	128	290	126,6 %	85,9 %	393	-26,2 %
NordDRG-tuotteet	2 303	2 428	2 241	-7,7 %	-2,7 %	2 245	-0,2 %
Käynnit käyntityyppiin mukaan	6 933	6 690	6 431	-3,9 %	-7,2 %	6 629	-3,0 %
Sähköiset palvelut	247	357	254	-28,8 %	2,8 %	284	-10,6 %
Poliishotelliavopalvelut	3	0	0		-100,0 %	0	
Palvelupaketit	0	0	0			0	
Palveluseteli	69	0	100		44,9 %	50	100,0 %
Poliishotelli	6	0	4		-33,3 %	4	0,0 %
Terveystieteiden keskus	0	0	0			0	
Terveystieteiden keskus	408	416	470	13,0 %	15,2 %	422	11,4 %
Klininen hammashoito (TK)	0	0	0			0	
Sirtoviivahoitopäivät, oma toiminta	7	0	46		557,1 %	0	
Sirtoviivahoitopäivät, ostopalvelut	0	0	0			0	
Jäsenkunnan maksuosuus sairaanhoitoalueittain 1 000 euroina	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikk.-% TP 2022/ TA 2022	Muutos-% TP 2022/ TP 2021	Ennuste 2022	Poikk.-% TP 2022/ ENN 2022
Organisaatio yhteensä	5 347	5 599	5 816	3,9 %	8,8 %	5 094	14,2 %
10 HYKS-SAIRAANHOITOALUE	900	1 281	1 156	-9,7 %	28,5 %	986	17,2 %
20 MAAKUNNALLISET KLINISET PALVELUT	2 474	2 428	2 481	2,2 %	0,3 %	2 407	3,1 %
30 HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE	83	189	169	-10,4 %	104,3 %	131	28,7 %
40 LOHJAN SAIRAANHOITOALUE	0	2	2	20,0 %	586,5 %	2	17,6 %
60 PORVOON SAIRAANHOITOALUE	1 652	1 580	1 858	17,6 %	12,4 %	1 488	24,8 %
71 YHTYMÄHALLINTO	230	117	138	17,8 %	-40,1 %	69	100,6 %
78 HUS DIAGNOSTIIKKAKESKUS	8	3	11	301,5 %	35,7 %	11	6,8 %

*] Yhtymähallinnon tulosalueella.

**] VRK-tarkistuksen vaikutus, lisäveloitukset/palautus ja luokittelematon sekä diagnoosipuuhteisten jaksotus.

Yleiskatsaus (Kuntamaisema – Tilinpäätösanalyysi 2022)

2.3 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuosuudet asukasta kohden

Maksuosuudet keskimäärin

Keskimäärin Keski-Uudenmaan kuntien sotepalveluiden asukaskohtaiset nettokustannukset (eli maksuosuudet) ovat vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaisesti 3 499€ (2021 TP 3 140€). Kustannusnousu per asukas vuosien 2021 ja 2022 välillä selittyi pitkälti koronatuilla. Kuntayhtymän maksuosuus vaihtelee vuoden 2022 tilinpäätöksessä Pornaisten 2 913 eurosta Hyvinkään 3 965 euroon.

Vaihtelut kuntien välillä selittyvät eniten suurien palvelukokonaisuuksien, erikoissairaanhoidon ja hoivapalveluiden, kustannusten vaihtelulla. Erikoissairaanhoidon kustannusten kuntakohtainen vaihteluviili asukaskohtaisissa kustannuksissa on n. 250€ ja hoivapalveluiden 350€.

Maksuosuudet kunnittain

Hyvinkään maksuosuus (3 965€/asukas) on korkein erikoissairaanhoidossa, hoivapalveluissa, lasten, nuorten ja perheiden palveluissa sekä päivystyksessä. Suun terveydenhuolto ja vammaispalvelut ovat Keusoten keskitasoa edullisempia.

Järvenpäässä (3 644€) maksuosuus on muita kuntia korkeampi aikuisten sosiaalityössä, vastaanottopalveluissa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Kuntoutus- ja suun terveydenhuolto ovat kustannuksiltaan kuntayhtymän keskitasoa ja päivystys- ja hoivapalvelut tätä edullisempia.

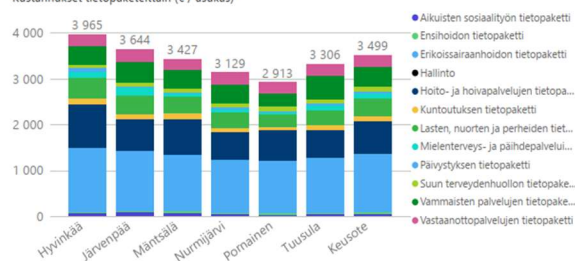
Mäntsälän (3 427€) kuntoutuspalvelut ovat Keusoten kalleimmat. Myös aikuissosiaalityön on kuntayhtymän kalleimpia. Toisaalta erikoissairaanhoidon keskitasoa edullisempi.

Tuusulassa (3 306€) kynn kalleimmat vammaispalvelut nostavat kustannuksia, mutta hoivapalvelut ovat koko asukasluokan suhteutettuna toiseksi edullisimmat. Lasten ja nuorten palvelut sekä erikoissairaanhoidon keskitasoa edullisempia.

Nurmijärven (3 129€) hoivapalvelut ovat kynn edullisimmat. Myös lasten ja nuorten palvelut sekä erikoissairaanhoidon ovat kuntayhtymän keskitasoa edullisempia. Vain vastaanottopalvelut ovat Keusoten keskitasoa kalliimmat.

Pornaisten (2 913€) erikoissairaanhoidon, lasten ja nuorten palveluiden, aikuissosiaalityön, kuntoutuksen sekä vammaispalveluiden kustannukset ovat Keusoten edullisimmat. Vastaanottopalvelut ovat keskitasoa ja hoivapalvelut ovat keskitasoa edullisempia.

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Tietopaketti	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornaisten	Tuusula	Keusote
Oma toiminta	2 524	2 289	2 147	1 922	1 722	2 068	2 191
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	60	81	64	38	26	41	56
Hallinto	3	3	3	3	3	3	3
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	938	666	772	591	656	593	709
Kuntoutuksen tietopaketti	126	114	128	95	67	103	111
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	460	428	366	332	277	337	387
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	127	157	60	73	45	111	110
Päivystysten tietopaketti	81	23	28	32	24	33	41
Suun terveydenhuollon tietopaketti	78	98	100	93	111	104	94
Vammaisten palvelujen tietopaketti	402	460	406	414	264	499	434
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	247	258	219	251	248	243	247
ESH	1 441	1 355	1 280	1 207	1 191	1 238	1 308
Ensihoidon tietopaketti	37	37	37	37	38	36	37
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	1 404	1 318	1 243	1 171	1 153	1 202	1 271
Yhteensä	3 965	3 644	3 427	3 129	2 913	3 306	3 499

2.4 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuosuuksien muutos 2020-2022

Tällä sivulla on tarkasteltu kustannusmuutoksia ilman valtion korona-avustuksia, jotta tieto olisi vertailukelpoisempaa vuosien välillä. Vaikkei korona-avustusten vaikutus ollut vuonna 2022 enää yhtä suuri kuin vuonna 2021, oli vielä vuonna 2022 korona-avustuksien kanssa kuntien yhteenlaskettu maksuosuus on n. 20 miljoonaa euroa pienempi.

Ilman valtion avustuksia kustannukset olisivat nousseet Keusotessa vuosien 2021 ja 2022 välillä 5,3 %, mutta kunnittain muutos vaihtelee Mäntsälän 3,5 %:sta Järvenpään yli seitsemään prosenttiin. Vuosien 2020 ja 2022 välillä kustannusnousu Keusotessa ilman valtion avustuksia oli 13 %, ja kunnittainen muutos vaihtelee Pornaisten 7,7 % ja Järvenpään 16,6 % välillä.

Vuonna 2021 erityisesti vastaanottopalveluiden kustannustasoon vaikuttivat koronapandemiasta johtuneet lisäkustannukset. Vuosien 2021-2022 välillä vastaanottopalveluiden kustannukset palautuivat lähes koronaa edeltävälle tasolle. Myös suun terveydenhuoltoon korona vaikutti kustannuksia nostavasti - myös siellä kustannukset laskivat hieman 2021-2022. Toisaalta kuntoutuksessa kustannuskasvu on jatkunut myös vuonna 2022. Erikoissairaanhoidon palveluiden kustannukset nousivat 2021-2022 välillä noin 10 %.

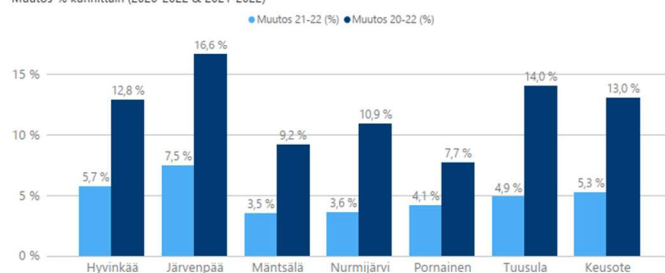
Sosiaalipalveluista eniten suhteellista kustannusnousua on ollut 2021-2022 välillä mielenterveys- ja päihdepalveluissa, 13,1 %. Euromääräisesti suurta kustannuskasvu oli vammaispalveluissa (9,5 milj. €), sekä hoivapalveluissa (10,2 milj. €).

Keusoten omista palveluista kustannusnousu on ollut erikoissairaanhoidon pienempää, noin 2,7 % kun erikoissairaanhoidon tuottamissa palveluissa (erikoissairaanhoidosta johtuen) nousu on ollut lähes 10 %.

Muutos tietopaketeittain (1000€)

Tietopaketti	2020 TP	2021 TP	2022 TP	Muutos 21-22 (%)	Muutos 21-22 (%)	Muutos 20-22 (%)	Muutos 20-22 (%)
Oma toiminta	407 540	446 720	458 925	12 204	2,7 %	51 385	12,6 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	10 053	10 633	11 266	633	6,0 %	1 214	12,1 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	138 318	134 545	144 704	10 159	7,6 %	6 387	4,6 %
Kuntoutuksen tietopaketti	15 114	20 874	22 386	1 512	7,2 %	7 272	48,1 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	73 523	73 499	78 033	4 534	6,2 %	4 510	6,1 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	18 915	19 567	22 138	2 571	13,1 %	3 222	17,0 %
Päivystysten tietopaketti	6 284	7 879	8 265	386	4,9 %	1 981	31,5 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	16 670	20 341	19 024	-1 317	-6,5 %	2 354	14,1 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	70 629	78 071	87 584	9 513	12,2 %	16 955	24,0 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	58 034	81 312	65 524	-15 788	-19,4 %	7 490	12,9 %
ESH	233 477	241 715	265 668	23 953	9,9 %	32 191	13,8 %
Ensihoidon tietopaketti	6 860	7 507	7 404	-103	-1,4 %	544	7,9 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	226 617	234 208	258 264	24 057	10,3 %	31 647	14,0 %
Yhteensä	641 017	688 435	724 593	36 158	5,3 %	83 576	13,0 %

Muutos-% kunnittain (2020-2022 & 2021-2022)

Pornaisten aluetalous – Muutokset 2020-2022 (Kuntamaisema–Tilinpäätösanalyysi 2022)

2.4 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuusuusien muutos 2020-2022

Pornaisten muutokset

Pornaisten kustannuskasvu on ollut vähäisempää vuosien 2021-2022 ja 2020-2022 välillä kuin kuntayhtymässä keskimäärin. Tilinpäätöksen 2022 mukaisesti Pornaisten maksuusuus koko kuntayhtymästä on n. 2 %.

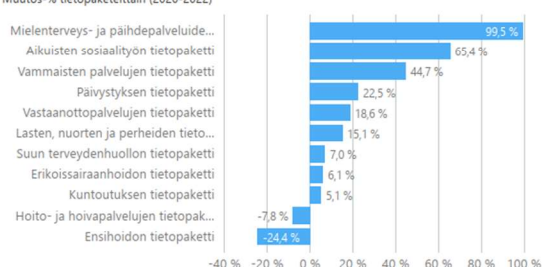
Koko ajanjaksolla 2020-2022 kustannukset kasvoivat kaikissa muissa palveluissa paitsi ensihoidossa ja hoivapalveluissa. Erityisesti hoivapalveluiden kustannuslasku on merkittävää palvelun koon vuoksi. Euromääräisesti eniten kustannuskasvua tapahtui vammaispalveluissa ja vastaanottopalveluissa. Toisaalta prosentuaalisesti kustannuskasvu oli suurinta mielenterveys- ja päihdepalveluissa sekä aikuissosiaalityössä.

Vuosien 2021-2022 välillä vastaanottopalveluiden, suun terveydenhuollon sekä kuntoutuksen palvelut ovat kustannuksiltaan laskeneet, kun taas muiden palveluiden kustannukset ovat nousseet. Euromääräisesti eniten kustannuskasvua 2021-2022 tapahtui lasten ja nuorten palveluissa.

Muutos tietopaketeittain (1000€)

Tietopaketti	2020 TP	2021 TP	2022 TP	Muutos 21-22 (€)	Muutos 21-22 (%)	Muutos 20-22 (€)	Muutos 20-22 (%)
Oma toiminta	8 322	8 968	9 137	168	1,9 %	815	9,8 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	81	116	134	18	15,8 %	53	65,4 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	3 640	3 336	3 356	20	0,6 %	-284	-7,8 %
Kuntoutuksen tietopaketti	322	408	339	-69	-16,9 %	17	5,1 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	1 218	1 057	1 402	345	32,6 %	184	15,1 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	113	210	226	16	7,8 %	113	99,5 %
Päivystysten tietopaketti	101	106	124	18	17,0 %	23	22,5 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	527	649	563	-85	-13,2 %	37	7,0 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	925	1 098	1 339	241	22,0 %	414	44,7 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	1 393	1 989	1 653	-337	-16,9 %	259	18,6 %
ESH	5 789	5 625	6 062	437	7,8 %	273	4,7 %
Ensihoidon tietopaketti	254	262	192	-70	-26,7 %	-62	-24,4 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	5 535	5 363	5 870	507	9,5 %	335	6,1 %
Yhteensä	14 111	14 593	15 199	606	4,1 %	1 088	7,7 %

Muutos-% tietopaketeittain (2020-2022)

3.6. Pornainen

Pornaissa maksuusuus on selvästi Keusoten keskitasoa edullisempi (2 910 € /asukas). Keskitasoa korkeampi se on vain suun terveydenhuollon palveluissa. Keskitasoa selvästi edullisempia ovat niin erikoissairaanhoidon, vammaispalvelut, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut kuin aikuisten sosiaalityö ja päivystykset. Koko väestöön suhteutettuna hoivapalvelut ovat keskitasoa hieman edullisemmat mutta yli 75-vuotiaiden määrään vakioituna kuitenkin kuntayhtymän kalleimmat.

Merkittäviä selittäviä tekijöitä kustannustason tietopaketeittain ovat seuraavat (- = kustannuksiin nostavasti vaikuttava tekijä, + = kustannuksiin laskevasti vaikuttava tekijä):

Hoito- ja hoivapalvelut

-Tehostetun palveluasumisen korkea peittävyys ja suuri kustannus suhteessa muihin kuntiin.

+/- Pornaissa on ainoana kunnista tuotettu myös kevyempää tavallista palveluasumista merkittävässä määrin, mutta tämä ei ole ainakaan toistaiseksi vielä vaikuttanut raskaampien palveluiden peittävyyteen sitä vähentävästi.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

+ Sekä kodin ulkopuolisten sijoitusten että lastensuojelun avohuollon osalta poikkeavan edullinen kustannuksiltaan.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

+/- pienet asumispalveluiden kustannukset, toki asumispalvelut painottuvat kustannuksissa keskimääräistä enemmän -Hoitopäivien määrä asukasta kohden alueen suurin vuonna 2022 (pieni asukasluvu, yksittäiset asiakkuudet voivat aiheuttaa suuria eroja vuosien välillä)

Suun terveydenhuolto

- Kuntayhtymän kalleimpia käyntikustannuksia

Vammaispalvelut

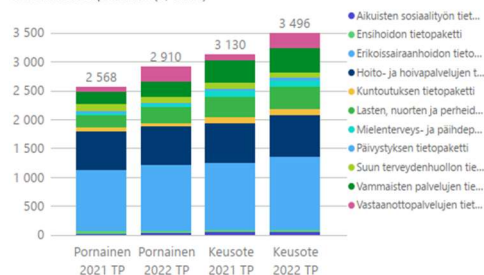
+ ympärivuorokautisten asumispalveluiden vähäisyys

-Omaishoidon tuen ja liikkumista tukevien palveluiden kustannukset ovat kuitenkin suuremmat kuin keskimäärin kuntayhtymässä.

Vastaanottopalvelut

+ Käyntien määrä väestöpohjaan suhteutettuna Keusoten keskitasoa pienempi, mutta käyntikustannus kallis.

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Tietopaketti	Pornainen	Keusote
Oma toiminta	1 719	2 188
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	26	56
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	656	709
Kuntoutuksen tietopaketti	67	111
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	277	387
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	45	110
Päivystysten tietopaketti	24	41
Suun terveydenhuollon tietopaketti	111	94
Vammaisten palvelujen tietopaketti	264	434
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	248	247
ESH	1 191	1 308
Ensihoidon tietopaketti	38	37
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	1 153	1 271
Yhteensä	2 910	3 496

Sairastavuus

Pornainen

87,00

Keski-Uudenmaan sote

90,21

LIITE 2

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pää-omaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- ja tai alijäämään.

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista: $= 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate prosenttia poistoista: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate €/asukas:

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätös-vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitämällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate $= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate $= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassavarat 31.12.: = rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys (pv): = 365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %:

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.:

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla em. lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut